Huan Xatzey Tachihuīn a'ntūn Tzo'kli San Juan

Ixtachihuīn Dios lalh chi'xcu'

1 A'xni'ca' tūna'j ixcāxui'lī huan quilhtamacuj,
lanāntza' ixuī' kalhatin a'ntī huanican Tachihuīn,
como ū'tza' quincāmālakapasnīyāni' Dios. Lā' xla'
ixtā'lahuī'tza' Dios. Lā' xla' ū'tza' Dios. 2 Xapū'la
ixtā'lahuī' Dios. 3 Lā' huan Tachihuīn cāxui'līlh
ixlīhuāk catūhuā a'ntū a'nan; tuntū' ixa'nalh
palh tū' cahuā por ū'tza'. 4 Por ixpālacata ū'tza'
talīhui'lāna' ixlīhuāk a'ntū jaxāna'n. Lā' xla'
cāmāsu'ni' huan tachi'xcuhuī't a'ntū ixlīstu'ncua'
lā' chuntza' hua'chilh ixcāmakskoni' huan
tachi'xcuhuī't. 5 U'tza' hua'chi lakatin xkakana'
a'ntū mālakxkakēni'n a'nlhā cā'pucsua'. Lā' huan
ko'ti'ti', xla' xala' nac cā'pucsua' lā' xla' tūla tlaja
huan Xkakana'.
6 Ixuī' kalhatin chi'xcu' ixtacuīni' Juan,
a'ntī Dios macamilh. 7 Xla' milh para
nalīchihuīna'n a'ntī huanican Xkakana' lā' para
nacāmaxquī' tapāstacna' huan tachi'xcuhuī't que
natakalhlaka'ī' a'ntī Xkakana'. 8 Juan tū' ū'tza'
Xkakana'. Xla' xmān quīmāsu'yuchi huā'mā'
a'ntī scana'nca Xkakana'. 9 A'ntī mero Xkakana'
ixmimā'cus nac cā'quilhtamacuj. Xla' cāmakskokō'
ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't.
10 Lā' a'ntī scana'nca Xkakana', xla' milh
nac cā'quilhtamacuj. Lā' a'yuj ū'tza' cāxui'līlh
quilhtamacuj, pero xalanī'n nac quilhtamacuj tū'
talakapasli lā' tū' ixtaca'tzī que ū'tza' ixcāxui'līnī't

huan quilhtamacuj. 11 Xla' milh nac quilhtamacuj
a'ntū ixcāxui'līnī't pero tū' talaktzī'ncu'tulh
ixtā'macchicni'. 12 Pero makapitzīn takalhlaka'ī'lh.
Lā' ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī'lh, xla'
cāmaxquī'lh līmāpa'ksīn para que chuntza' natala
ixcamana' Dios. 13 Lā' a'nchī tala ixcamana'
Dios, tū' hua'chi talacatuncuī ixcamana'ca'n
tachi'xcuhuī't. Ixcamana' Dios tū' hua'chi
lakatin ska'ta' a'ntī lacatuncuīlh por ixpālacata
ixtapāxuhuanca'n lā' ixtapuhuānca'n tachi'xcuhuī't.
Dios ū'tza' a'ntī cāmā'a'nanī ixcamana'.

14 Lā' a'ntī huanican Tachihuīn, xla' macni'
lalh. Lā' xla' latahui'lalh na quilaclhpu'nanca'n.
Lā' iclaktzī'uj a'nchī ka'lhī līmāpa'ksīn. Huā'mā'
līmāpa'ksīn ū'tza' ixla' a'ntī ixa'cstu ixO'kxa' Dios.
Xla' lej lakalhu'mana'n lā' huāk a'ntū huan ū'tza'
ixlīstu'ncua'. 15 Juan līchihuīna'lh lā' hualh:

—U'tza' huā'mā' a'ntī iclīchihuīna'lh a'xni'ca'
icualh que a'ntī icpū'lani'nī't, ū'tza' līhuaj xaka'tla'
que quit. Xla' lanāntza' ixuī' a'xni'ca' quit
iclacatuncuīlh.

16 Quincātlahuani'nī'ta'ni' lhūhua' talakalhu'mān,
como xla' lej lakalhu'mana'n. 17 Moisés
quincāmāsu'ni'ni' ixley Dios. Pero Jesucristo
quincāmāca'tzīnīyāni' a'ntū ixlīstu'ncua' lā'
a'nchī quincālakalhu'manāni' Dios. 18 Lā' nīn
tintī' laktzī'nī't Dios nīn maktin. A'ntī ixa'cstu
ixO'kxa' Dios, a'ntī Dios lej pāxquī', ū'tza'
quincāmāsu'ni'nī'ta'ni' a'nchī huanī't Dios.

Juan līchihuīna'lh Jesucristo
Mt. 3.11-12; Mr. 1.7-8; Lc. 3.15-17

19 Lā' huan israelitas xalanī'n nac Jerusalén talakmacamilh Juan makapitzīn curasna' lā' levitasna'. Lā' xlaca'n takalhasqui'nīlh Juan tichū xla'.
20 Lā' Juan cāmālacstū'ncni'lh lā' cāhuanilh:

—Pues quit, tū' quit Cristo a'ntī Dios lacsacli lā' hui'līlh ixlīmāpūtaxtūnu'.

21 Lā' takalhasqui'nīpā:

—¿Tichū hui'x? ¿Chā hui'x huan ixa'cta'sana' Dios a'ntī huanican Elías?

Lā' Juan hualh:

—Tū' quit.

Lā' takalhasqui'nīpā:

—¿Chā hui'x huan ixa'cta'sana' Dios a'ntī icka'lhīmā'nauj?

Lā' xla' kalhtīni'lh:

—Tū'.

22 Lā' takalhasqui'nīpā:

—¿Tichū hui'x? Caquilāhuaniuj para na'iccāhuaniyāuj a'ntī quincātamacaminī'ta'ni'. ¿Tichū hua'na' que hui'x?

23 Juan cākalhtīlh:

—Quit hua'chi a'ntī ta'sa nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't lā' huan: “Cacāxtlahua'tit mintapāstacna'ca'n para que nakaxpa'tā'tit huan Māpa'ksīni' a'xni'ca' namin”. Chuntza' hualh ixa'cta'sana' Dios a'ntī huanican Isaías, a'xni'ca' hualh:
Camā'lakstu'nctit ixtej Māpa'ksīni'.

24 Lā' nā ixtahui'lāna' makapitzīn fariseosnu'
a'ntī ixcālakmacamincanī't Juan. 25 Lā' xlaca'n
takalhasqui'nīlh:

—Lā' ¿a'chī' mā'kpaxīni'mpā't palh tū' Cristo hui'x, nīn Elías, nīn huan ixa'cta'sana' Dios a'ntī icka'lhīmā'nauj?

26 Lā' Juan cāhuanilh:
—Quit iclīmā'kpaxīni'n xmān con xcān. Yā
na milaclhpu'nanca'n kalhatin a'ntīn tū' laka-
pasā'tit. Lā' nā xla' namā'kpaxīni'n. 27 Xla' līhuaj
xaka'tla' que quit. Lā' tū' minī'ni' nīn na'icxcutni'
ixlīkalhtza'pa'can ī'zapato.
28 Lā' huāk huā'mā' pātle'kelh a'nlhā huani-
can Betábara tīntacut huan pūxka Jordán, a'nlhā
ixmā'kpaxīni'n Juan.

Jesús hua'chi Ixcordero Dios

29 Lā' ixlīlakalī Juan laktzī'lh Jesús ixlaktapa-
jtzūtēlha lā' cāhuanilh huan tachi'xcuhuī't:
—Calaktzī'ntit a'ntī mimā'. U'tza' huā'mā' a'ntī
macaminī't Dios lā' ū'tza' huanican Ixcordero
Dios. U'tza' namāpānū huan quintalaclē'i'ca'n
xalanī'n nac quilhtamacuj. 30 U'tza' iclīchihuīna'lh
a'xni'ca' iccāhuanini': "A'ntī icpū'lani'nī't, ū'tza'
līhuaj xaka'tla' que quit porque xla' lanāntza'
ixuī' a'xni'ca' quit iclacatuncuīlh". 31 A'yuj quit
tūna'j xa'iclakapasa, quit icminī't icmā'kpaxīni'n
con xcān para que huan tachi'xcuhuī't nataca'tzī
que Dios macamilh huan a'ntī icpū'lani'.
32 Lā' nā cāhuanilh Juan:
—Quit iclaktzī'lh huan Espíritu Santo a'ntū yu-
jchi lā' chilh na ixa'cpūn. Lā' huan Espíritu Santo
tasu'yulh hua'chi lakatin tantzasnān. 33 Xapū'la
quit tū' xa'icca'tzī tichū xla'. Quihuanilh Dios a'ntī
quimacā'lh para na'icmā'kpaxīni'n con xcān. Dios
quihuanilh: "Nalaktzī'na' nayujāchi huan Espíritu
Santo lā' nachin na ixa'cpūn kalhatin chi'xcu'.
Huā'mā' chi'xcu' ū'tza' a'ntī līmā'kpaxīni'n Espíritu
Santo". 34 Iclaktzī'nī'ttza' a'nchī quihuanica. Lā'

ū'tza' iclīmāstū'nca quit que ū'tza' huā'mā' ixO'kxa' Dios.

Huan xapū'la ī'sca'txtunu'nī'n Jesús

35 Lā' ixlīlakalī huampala Juan ixcātā'layā
con kalhatu' ī'sca'txtunu'nī'n. 36 Lā' laktzī'lh
ixtētaxtumā' Jesús. Lā' Juan lakalaktzī'lh Jesús
lā' hualh:

—U'tza' huā'mā' a'ntī macamilh Dios lā' a'ntī huanican Ixcordero Dios, como xla' nacāmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n tachi'xcuhuī't.

37 Huan kalhatu' ī'sca'txtunu'nī'n Juan takaxmatli
a'xni'ca' hualh. Lā' xlaca'n tastālani'lh Jesús. 38 Lā'
Jesús talakspi'tli lā' laktzī'lh ixtastālani'tēlha lā'
cāhuanilh:

—¿Chichū puhua'nā'tit?

Lā' xlaca'n tahuanilh:

—Māpa'ksīni', ¿lhachū hui'la'?

39 Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Cata'ntit lā' calaktzī'ntit.

Tatā'a'lh lā' talaktzī'lh a'nlhā ixuī'. Lā' como lejtza' kōtanū ixuanī't, hua'chi maktā'ti', a'ntza' tatachokolh huanmā' chi'chini'.

40 Lā' huan tamā'na' kalhatu' a'ntī tastālani'lh
Jesús por ixpālacata a'ntū ixcāhuaninī't Juan, lā'
kalhatin de ū'tunu'n ixuanican Andrés, ixtā'tin
Simón Pedro. 41 Lā' chu tuncan Andrés putzalh
ixtā'tin a'ntī ixuanican Simón lā' huanilh:

—Icpāxtokuitza' huan Mesías —ū'tza' huanicu'tun: Cristo a'ntī lacsacui'līnī't Dios.

42 Lā' Andrés tā'a'lh Simón talaktzī'n Jesús. Lā'
a'xni'ca' Jesús laktzī'lh huan Simón lā' huanilh:

—Hui'x Simón, ixo'kxa' Jonás. Hui'x nahuanica'na' Cefas —huā'mā' ū'tza' huanicu'tun: Pedro lā' nā chihuix.

Jesús ta'sani'lh huan Felipe lā' Natanael

43 Lā' ixlīlakalī huampala Jesús ixa'ncu'tun
a'nlhā huanican Galilea. Lā' tā'lāpāxtokli Felipe lā'
huanilh:
—Caquistāla'ni'.
44 Lā' huā'mā' Felipe xala' nac Betsaida ixuanī't
lā' nā a'ntza' xalanī'n Andrés lā' Pedro. 45 Felipe
quīkaksli Natanael lā' huanilh:
—Icpāxtokuitza' huan chi'xcu' a'ntī tatzo'kni' na
ixtachihuīn Dios a'nlhā Moisés tzo'kli huan ley lā'
a'nlhā tatzo'knulh huan profetas. Xla' ū'tza' Jesús,
ixo'kxa' José xala' nac Nazaret.
46 Lā' Natanael hualh:
—¿Chu tzēn taxtu de Nazaret a'ntū xatzey?
Lā' Felipe kalhtīlh:
—Cata't laktzī'na'.
47 Jesús laktzī'lh huan Natanael lakmimā' lā'
hualh:
—Huan a'ntī mimā' ū'tza' tzeyā israelita. Xla' tū'
a'kxokonu'n.
48 Natanael kalhasqui'nīlh:
—¿Chichū quilīlakapasti?
Lā' Jesús huanilh:
—Quit iclaktzī'ni' xapū'la na ixtampīn huan
a'kalhpauj a'xni'ca' tūna'j ixta'sani'yāni' Felipe.
49 Natanael kalhtīlh:
—Māpa'ksīni', hui'x ixO'kxa' Dios; hui'x a'ntī Dios
lacsacni' para nala'ya' ixreyca'n israelitas.
50 Lā' Jesús kalhtīlh:
—Quinkalhlaka'ī'ya' xmān por ixpālacata
icuanini' iclaktzī'ni' na ixtampīn huan a'kalhpauj.
Nalaktzī'na'cus más laka'tla'n catūhuā a'ntū
na'ictlahua.
51 Lā' nā hualh Jesús:

—Ixlīstu'ncua' a'ntū icuaniyāni'. Hui'xina'n nalaktzī'nā'tit huan a'kapūn laquī'yā, lā' huan ángeles a'ntū nacāmacamin Dios. Xlaca'n natatahua'ca' lā' natayujāchi na ixa'cpūn huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. Quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n.

2

Tapūchahuaca nac Caná

1 Ixlīlakatu'tun chi'chini' tapūchahuaca nac
lakatin cā'lacchicni' a'ntū huanican Caná, nac
estado de Galilea. Ixtzī't Jesús a'ntza' ixuī'. 2 Lā' nā
kantāyaca Jesús lā' con ī'sca'txtunu'nī'n. 3 Lā' como
sputli huan xavino uva, ixtzī't Jesús huanilh:
—Tintī'tza' xavino uva.
4 Lā' Jesús kalhtīlh:
—Lā' ¿a'chī' quihuani'ya' huā'mā', Nā'? Tūna'j
tzucu quilītlōt.
5 Ixtzī't cāhuanilh huan macatzī'tni'nī'n:
—Catlahua'tit ixlīhuāk a'ntū xla' nacāhuaniyāni'.
6 Lā' ixuī' pāchāxan pūxka'tni' de chihuix a'ntū
ixcāmaclacasqui'ncan a'xni'ca' ixmakacha'ka'ncan
chu a'nchī ixtalanānca'n. (Huan tachi'xcuhuī't
israelitas ixtakalhlaka'ī' que palh maklhūhua' ix-
tamakacha'ka'lh, chuntza' natala lacuan na ixla-
capūn Dios.) Lā' huan pātunu' pūxka'tni' ix-
talītatzuma lakatunu' hua'chi tā'ti'pu'xamna' hasta
lakatin ciento litros de xcān. 7 Jesús cāhuanilh huan
macatzī'tni'nī'n:
—Cacāmātzuma'tit de xcān huā' pūxka'tni'.
Lā' chuntza' xlaca'n xa'nca tamātzumalh. 8 Lā'
Jesús cāhuanilh:
—Camācututit macsti'na'j lā' calīpini'tit huan a'ntī xapuxcu' de huan cā'tani'.

9 Lā' huan xapuxcu' quilhca'tzīlh. Lā' vinotza'
ixuanī't. Lā' xla' tū' ixca'tzī palh xcān ixuanī't lā'
ixtaxtāpalīnī'ttza' huan xcān, vinotza' ixlanī't. Ix-
taca'tzī xmān huanmā'na macatzī'tni'nī'n porque
ū'tunu'n ixtamojōnī't xcān nac huan pūxka'tni'. Lā'
huan xapuxcu' de huan cā'tani' ta'sani'lh huan
squi'nīni'. 10 Lā' huanilh:

—Lanān xapū'la cāmaxquī'can a'ntī cākantāyacan
huan xatzey vino. Lā' ā'calīstān, a'xni'ca' tzejtza'
tako'tnī't huan a'ntī cākantāyacanī't, cāmaxquī'can
huan a'ntūn tū' lej xatzey. Lā hui'x ā'xmān
māstā'ya' huan xatzey vino.

11 U'tza' huā'mā' a'ntū tlahualh Jesús nac
Caná nac estado de Galilea, ū'tza' xapū'la lē'cnīn
a'ntū tlahualh Jesús. Lā' chuntza' līmāsu'yulh
ixlīmāpa'ksīn. Lā' ī'sca'txtunu'nī'n takalhlaka'ī'lh
Jesús.

12 A'calīstān Jesús a'lh nac Capernaum. Lā'
tatā'a'lh ixtzī't lā' ixtā'timīn lā' ī'sca'txtunu'nī'n. Lā'
a'ntza' tatachokolh lātma'j.

Jesús cātamacaxtukō'lh a'ntū ko'hua'jua' na ix-chakān huan xaka'tla' lītokpān

Mt. 21.12-13; Mr. 11.15-18; Lc. 19.45-46

13 Lā' como lejtza' pajtzu ixmimā' huan cā'tani'
a'ntū huanican pascua a'ntū pō'ktu ixtapūtlahua
cā'tani' huan israelitas, Jesús a'lh nac xcānsipej
a'ntū huanican Jerusalén. 14 Lā' tanūlh nac
xaka'tla' lītokpān. Lā' a'ntza' cālaktzī'lh a'ntī ix-
tastā'mā'na huācax lā' borregos lā' tantzasnān,
lā' ā'makapitzīn a'ntī ixtahui'lāna' con ixmesaca'n
para nataxtāpalī huan tumīn. 15 Jesús tlahualh
lakatin lītāsno'knu' de lazo, lā' cālītansno'kxtukō'lh

ixlīhuākca'n huan borregosnu' lā' huan huācaxna'.
Cāmakpūspi'tni'lh ixmesaca'n a'ntī ixtaxtāpalīmā'na
tumīn, lā' cāmaka'ni'kō'lh huan ixtumīnca'n. 16 Lā'
cāhuanilh huan stā'na'nī'n tantzasnān:
—Camāxtutit huan tamā'na de huā'tzā'. Tū' cat-
lahua'tit hua'chi lītamāuj huā' na ixchic quinTāta'.
17 Lā' ī'sca'txtunu'nī'n talīpāstacli chu a'nchī ix-
tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
Lej iclacasqui'n ca'a'cnīni'ni'ca ixchic Dios.
Lā' ū'tza' naquilīlakmaka'ncan.
18 Huan israelitas tahuanilh:
—¿Chu ka'lhī'ya' līmāpa'ksīn para natlahua'ya'
huā'mā'? Caquilātlahuani'uj lakatin lē'cnīn para
que chuntza' na'icca'tzīyāuj palh hui'x ka'lhī'ya'
līmāpa'ksīn para nacāmāxtuya' huan animalhna' de
huan xaka'tla' lītokpān.
19 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Calactlahua'tit huā'yā chic lā' ixlītu'tuma'j
na'iclīcāxtlahua quit.
20 Huan israelitas takalhtīlh:
—Tu'pu'xamachāxan cā'ta līcāxtlahuakō'ca
huan lītokpān. Lā' ¿chu hui'x xmān tu'tuma'j
nalīcāxtlahuakō'ya'?
21 Lā' a'xni'ca' hualh huā'mā' Jesús
ixlīchihuīna'mā' de ixmacni'. 22 Lā' ī'sca'txtunu'nī'n
tapāstacli ixtachihuīn Jesús a'xni'ca' xla'
lakahuanchokolh. Lā' takalhlaka'ī'lh a'ntū
ixtatzo'kni' na ixtachihuīn Dios lā' nā a'ntū hualh
Jesús.

Jesús cālakapaskō' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't

23 Nac Jerusalén ixlamā' cā'tani' a'ntū huanican
pascua. Lā' Jesús ixui'lacha' lā' a'ntza' tlahualh
lhūhua' lē'cnīn. Lā' ū'tza' lhūhua' talīkalhlaka'ī'lh
huan Jesús. 24 Lā' como Jesús ixcālakapaskō'

ixlīhuākca'n, xla' ixca'tzī que makapitzīn ixtakalh-
laka'ī' lā' ā'makapitzīn tū' ixtakalhlaka'ī'. 25 Lā'
tū' ixmaclacasqui'n ā'kalhatin a'ntī nahuani chichū
huanī't huan tachi'xcuhuī't. Xla' cālakapasni'kō'
ixtapāstacna'ca'n tachi'xcuhuī't.

3

Jesús lā' Nicodemo

1 Ixuī' kalhatin fariseo ixtacuīni' Nicodemo. Xla'
kalhatin xapuxcu' israelitas ixuanī't. 2 Lakatin
tzī'sa' xla' lakmilh huan Jesús lā' huanilh:

—Mākalhtō'kē'ni', ca'tzīcan que Dios macam-
inī'ta'ni' para namāsu'yu'ya'. Xmān ū'tunu'n a'ntī
Dios tatā'scuja, xmān xlaca'n tzē natatlahua huan
lē'cnīn hua'chi tlahua'ya' hui'x.

3 Lā' Jesús huanilh:

—Ixlīstu'ncua' a'ntū icuaniyāni'. Xmān ū'tunu'n
a'ntī taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n, xmān
ū'tunu'n tzē natatapa'ksī con Dios.

4 Nicodemo kalhasqui'nīlh:

—Lā' ¿chichū līlalh huā'mā', kalhatin chi'xcu' pa-
patza' lā' naka'lhī xasāsti' ixquilhtamacuj? Tūla
natanūpala na ixpān ixtzī't para nalacatuncuīpala.

5 Lā' Jesús hualh:

—Ixlīstu'ncua' a'ntū icuaniyāni'. Xmān ū'tunu'n
a'ntī taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n por
ixpālacata xcān lā' huan Espíritu Santo, xmān
xlaca'n tzē natatapa'ksī con Dios. 6 Huan a'ntī
ixcaman tachi'xcuhuī't, ū'tza' ka'lhī ixquinīt lā'
ixlucut. Lā' a'ntī ka'lhī xasāsti' ixquilhtamacuj
por ixlīmāpa'ksīn Espíritu Santo, ū'tza' ka'lhī
ixEspíritu Dios. 7 Tū' calē'cni' a'ntū icuaniyāni':
“Maclacasqui'n que naka'lhī'yā'tit xasāsti'

minquilhtamacujca'n milīhuākca'n hui'xina'n”.
8 Huan ū'ni' lakachu a'n. Xmān kaxpa'ta' a'nchī
macasā'nan lā' hui'x tū' ca'tzīya' lhachū mincha'
lā' tū' ca'tzīya' lhachū a'mā'. Lā' nā chuntza'
tū' ca'tzīya' a'nchī kalhatin chi'xcu' tzē naka'lhī
xasāsti' ixquilhtamacuj por ixlīmāpa'ksīn Espíritu
Santo.

9 Nicodemo kalhasqui'nīpā:

—Lā' ¿chichū līlalh huā'mā'?

10 Lā' Jesús hualh:

—¿Chu tū' ca'tzīya' huā'mā'? Lā' hui'x kalhatin
ixmākalhtō'kē'ni'ca'n israelitas. 11 Ixlīstu'ncua' a'ntū
icuaniyāni'. Iclīchihuīna'nāuj a'ntū icca'tzīyāuj
lā' icuanāuj a'ntū iclaktzī'nī'tauj. Lā' hui'xina'n
tū' kalhlaka'ī'yā'tit a'ntū icuanāuj. 12 Como
hui'xina'n tū' quilākalhlaka'ī'yāuj a'xni'ca'
quit iccālīkalhachihuīna'ni'yāni' a'ntū xala' nac
cā'ti'ya'tna', tū' quintilākalhlaka'ī'uj quit palh
na'iccālīkalhachihuīna'ni'yāni' catūhuā xala' nac
a'kapūn.

13 ’Nīn tintī' lakapasna'n nac a'kapūn, xmān quit.
Como xa'icui'lacha'cus a'xni'ca' tūna'j xa'icyujāchi
de nac a'kapūn, quit iclakapasna'n. Lā' quit
huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. 14 Lā' chu a'nchī
Moisés pūmā'kayāhualh qui'hui' huan lūhua' nac
cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't, nā chuntza' maclacasqui'n
naquimā'kayāhuacan quit nac cruz. Lā' quit huan
Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. 15 Lā' chuntza', ixlīhuākca'n
a'ntīn quintalīpāhuan nataka'lhī xasāsti' ixquilhta-
macujca'n para pō'ktu.

Dios cāpāxquī' ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't

16 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Dios lej cāpāxquī' ixlīhuākca'n huan
tachi'xcuhuī't xalanī'n nac quilhtamacuj. U'tza'
līmāstā'lh ixO'kxa' a'ntī xmān kalhatin ixuanī't
para que chuntza' ixlīhuākca'n a'ntīn talīpāhuan
xla', xlaca'n tū' maktin catitasputli. Nataka'lhī
xasāsti' ixquilhtamacujca'n a'ntū natāyani'
para pō'ktu.
17 Dios macamilh ixO'kxa' nac
quilhtamacuj. Tū' macamilh para nacāmāpātīnī
xalanī'n nac cā'quilhtamacuj. Macamilh para
que xlaca'n natapūtaxtu. Ixlīhuākca'n a'ntīn
takalhlaka'ī' ixO'kxa' Dios, xlaca'n natapūtaxtu.

18 'A'ntīn talīpāhuan ixO'kxa' Dios, xlaca'n
tū' caticāmāpātīnīca. A'ntīn tū' talīpāhuan,
xlaca'n nacāmāpātīnīcan porque xlaca'n tū'
talīpāhuan ixO'kxa' Dios a'ntī xmān kalhatin
ixuanī't.
19 Milh huā' nac quilhtamacuj huan
a'ntī hua'chi xkakana' como māsu'yu a'ntū
ixlīstu'ncua'. Lā' makapitzīn tū' ixtalakatī huan
Xkakana'. Ixtalakatī a'nlhā cā'pucsua' porque
xlaca'n ixtatlahuacu'tun a'ntūn tū' tzey. Lā'
ū'tza' nacālīmāpātīnīcan.
20 Huāk a'ntīn tatlahua
a'ntū ko'hua'jua' tū' talakatī huan xkakana' lā'
tū' tatapajtzūcu'tun nac cā'xkakana' porque tū'
talacasqui'n que nacālaktzī'ncan nīn naca'tzīcan
a'nchī tatlahuanī't a'ntūn tū' tzey.
21 A'ntīn
tatlahua a'ntūn tzey, xlaca'n tatapajtzū nac
cā'xkakana' para que nacālaktzī'ncan lā' naca'tzīcan
que xlaca'n tatlahua chu a'nchī Dios lacasqui'n.

Juan huan Mā'kpaxīni' līchihuīna'mpā Jesús

22 Lā' ā'calīstān Jesús a'lh nac estado de Judea
lā' tatā'a'lh huan ī'sca'txtunu'nī'n. Lā' a'ntza'
tachokolh lātma'j lā' ixmā'kpaxīni'mā'.
23 Lā' nā

huan Juan nā ixmā'kpaxīni'n huan nac Enón na ixpajtzu Salim como a'ntza' ixmā' lhūhua' xcān. Lā' huan tachi'xcuhuī't ixtalakchin lā' ixta'a'kpaxa.
24 Tūna'j ixmānūcan Juan nac pūlāchī'n.
25 Makapitzīn ixchi'xcuhuī'n Juan tatzuculh tatā'lāhuanī huan ā'makapitzīn israelitas por ixpālacata huan a'nchī mā'kpaxīni'ncan lā' palh Dios laktzī'n más xatzey catīhuā a'xni'ca' a'kpaxa.
26 Talaka'lh huan Juan lā' tahuanilh:

—Māpa'ksīni', ¿pāstaca' huan chi'xcu' a'ntī ixtā'hui'lāchi tintacut Jordán lā' a'ntī līchihuī'na'? Chuhua'j nā xla' mā'kpaxīni'mā' lā' ū'tza' talakminkō'.
27 Juan cākalhtīlh:

—Kalhatin chi'xcu' ka'lhī xmān a'ntū Dios maxquī'. 28 Hui'xina'n kaxpa'ttit a'nchī icualh: “Tū' quit Cristo. Xmān quimacamincanī't para na'icpū'lani'”. 29 A'xni'ca' cāxtlahuacanī'ttza' para natapūchahuacan, huan tasqui'ni' nala ixla' huan squi'nīni'. Huan ixamigo squi'nīni' xmān tāya lā' kaxmata. Lā' līpāxuhua a'nchī pāxuhua huan squi'nīni'. Lā' nā chuntza' quit lej iclīpāxuhua Jesús como talakminkō'. 30 Maclacasqui'n que Jesús ā'chulā' natastālani'kō' lā' quit tū' ā'chulā' quintistālani'ca.

A'ntī mincha' de nac a'kapūn

31 A'ntī minī'ta'ncha' xala' nac a'kapūn, ū'tza' más xaka'tla' que ixlīhuākca'n. A'ntīn talacatuncuī nac quilhtamacuj, ū'tunu'n xalanī'n nac quilhtamacuj lā' xmān talīchihuīna'n a'ntū xala' nac cā'quilhtamacuj. A'ntī mincha' de nac a'kapūn, ū'tza' más xaka'tla' de ixlīhuākca'n. 32 Lā' xla' līchihuīna'n a'ntū laktzī'nī't lā' kaxmatnī't. Lā' nīn

tintī' kalhlaka'ī' a'ntū huan. 33 Palh catīhuā kalh-
laka'ī' ixtachihuīn a'ntī mincha' de nac a'kapūn,
chuntza' tasu'yu que xla' puhuan que stu'ncua'
a'ntū huan Dios. 34 Huan a'ntī Dios macamilh, xla'
līchihuīna'n ixtachihuīn Dios porque Dios maxquī'
huan Espíritu Santo lā' tū' lakpuhuan a'nchī
māstā'. 35 Huan xaTāta' pāxquī' huan ixO'kxa'
lā' macamaxquī'kō'lh ixlīhuāk para namāpa'ksīni'n
xla'. 36 A'ntīn talīpāhuan ixO'kxa' Dios, xlaca'n
nataka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu.
Lā' a'ntīn tū' talīpāhuan, xlaca'n tū' catitaka'lhīlh
xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu. Lā' Dios
lej nacāmāpātīnī.

4

Jesús lā' huan puscāt xala' nac Samaria

1 Huan fariseosnu' ixcāmāca'tzīnīcanī'ttza'
que huan Jesús más lhūhua' ixtastālani' lā'
ixcāmā'kpaxīmā', lā' Juan tū' lej lhūhua' a'ntī
ixtastālani' lā' ixcāmā'kpaxī. 2 Pero Jesús tū'
ixmā'kpaxīni'n; xmān ī'sca'txtunu'nī'n Jesús ū'tunu'n
ixtamā'kpaxīni'n. 3 Lā' a'xni'ca' Jesús ca'tzīlh que
huan fariseosnu' ixcāmāca'tzīnīcanī'ttza' huā'mā',
Jesús taxtulh de huan nac Judea lā' a'lh para nac
Galilea.
4 Lā' huan ixtej Galilea tētaxtu por Samaria.
5 Lā' a'xni'ca' Jesús ixtētaxtumā' a'nlhā ixtapa'ksī
nac Samaria, chā'lh nac lakatin cā'lacchicni' ix-
tacuīni' Sicar na ixpajtzu huan ti'ya't a'ntū Ja-
cob ixmaxquī'nī't ixo'kxa' a'ntī ixuanican José.
6 A'ntza' ixuī' lakatin mu'sni' a'ntū makāntza'
ixla' ixuanī't Jacob. Lā' hua'chi tastu'nūta Jesús
chā'lh nac huanmā' mu'sni'. Lā' como lejtza'

makat ixtlā'huanī't, lejtza' ixtlekuanī't. Lā' a'ntza'
tahui'lalh na ixquilhtūn huan mu'sni'. 7 Lā' tū' xlīt
lakchilh kalhatin puscāt xala' nac Samaria para
namācutu xcān como ī'xka'tmā'. Lā' Jesús huanilh:

—Quintā'hua' mixcān.

8 Huan sca'txtunu'nī'n ixta'a'nī't nac cā'lacchicni'
para natatamāhua ixlīhua'tca'n. 9 Lā' huan puscāt
samaritana huanilh huan Jesús:

—Hui'x israelita lā' quit samaritana. Lā' ¿a'chī'
quisqui'ni'ya' xcān? —chuntza' huanilh porque
huan israelitas tū' ixtalālaktzī'ncu'tun con huan
samaritanosnu'.

10 Lā' Jesús kalhtīlh:

—Ixca'tzi cahuā a'ntū Dios māstā' lā' a'ntī
squi'ni'mā'ni' mixcān, hui'x ixquisqui'ni' quit
lā' quit xa'icmaxquī'ni' xatzey xcān.

11 Huan puscāt huanilh:

—Hui'x tū' ka'lhī'ya' a'ntū napūmācutuya' lā'
huan mu'sni' pūlhmā'n hui'lacha'. ¿Lhāchū
nataya'ya' huan xatzey xcān? 12 A'ntī quimpapca'n
Jacob quincāmāchokoni'ni' huā'mā' mu'sni'. A'tzā'
ixko'tnun Jacob lā' ixo'kxa'n lā' ixanimalhna'. Lā'
¿chu hui'x más ka'tla' que Jacob?

13 Lā' Jesús huanilh:

—Ixlīhuāk a'ntī natahua' huā'mā' xcān,
nataka'lhīpala takalhpūtīt. 14 Lā' a'ntī natahua'
huā'mā' xcān a'ntū na'iccāmaxquī' quit, xlaca'n
tū'tza' maktin catitakalhpūtīlh. Huan xcān
a'ntū na'iccāmaxquī' quit nala hua'chi mu'sni'
na ixchakānca'n, lā' nacāmaxquī' xasāsti'
ixquilhtamacujca'n para pō'ktu.

15 Lā' huan puscāt huanilh:

—Pues caquima'xqui' huā'mā' xcān lā' chuntza' tū'tza' maktin ictikalhpūtīlh lā' chuntza' tū'tza' ictimilh na'icxka'ta huā'tzā'.
16 Lā' Jesús huanilh:

—Caquīta'sa'ni' minkōlu'. Lā' cata'tit.

17 Lā' huan puscāt kalhtīlh:

—Tū' icka'lhī quinkōlu'.

Jesús huanilh:

—Stu'ncua' a'ntū hua'na' que tū' ka'lhī'ya'
minkōlu'. 18 Hui'x cāka'lhī'nī'ta' kalhaquitzis
minkōlu'. Lā' a'ntī tā'hui'la' chuhua'j, xla' tū'
minkōlu'. Ixlīstu'ncua' a'ntū huanī'ta'.
19 Lā' huan puscāt huanilh:

—Hui'x ixa'cta'sana' Dios. Chuntza' tasu'yu.
20 Huan quinapapna'ca'n samaritanosnu'
ixtamācā'tanī Dios huā'tzā' nac kēstīn. Lā'
hui'xina'n israelitas hua'nā'tit que xmān nac
Jerusalén tzē namācā'tanīcan Dios.
21 Lā' Jesús kalhtīlh:

—Cakalhlaka'i' a'ntū na'icuaniyāni'.
Namin lakatin quilhtamacuj a'xni'ca' tū'tza'
catimaclacasqui'nca na'a'ncan mācā'tanīcan
xaTāta' Dios huan nac kēstīn lā' nīn nac
Jerusalén. 22 Hui'xina'n samaritanosnu' tū'
lakapasā'tit a'ntī mācā'tanī'yā'tit. Quina'n
iclakapasāuj a'ntī icmācā'tanīyāuj. Lā' a'ntī
namāpūtaxtūnu'n, xla' ū'tza' kalhatin israelita.
23 Chilhtza' huan quilhtamacuj a'xni'ca' a'ntī
xa'ncq tamācā'tanī xaTāta' Dios natamācā'tanī
con ixlīhuāk ixa'clhcunucca'n lā' natakalhlaka'ī'
ixtachihuīn Dios. Dios lacasqui'n que chuntza'
nalīmācā'tanīcan. 24 Dios lakahuan a'yuj tū'
laktzī'ncan. Lā' tasqui'nī que tachi'xcuhuī't

natamācā'tanī con ixlīhuāk ixa'clhcunucca'n;
lā' tasqui'nī natakalhlaka'ī' ixtachihuīn Dios.
Chuntza' xa'nca natalīmācā'tanī Dios.
25 Huan puscāt huanilh:

—Quit icca'tzī que namin huan Mesías a'ntī
huanican Cristo a'ntī Dios lacsacui'līnī't lā' mānūlh
ixlīmāpūtaxtūnu'. Xla' naquincāhuanikō'yāni'
ixlīhuāk a'xni'ca' namin.
26 Lā' Jesús huanilh:

—U'tza' quit a'ntī tā'chihuīna'mā'ni'.
27 Lā' tuncan tachilh ī'sca'txtunu'nī'n.
Lā' talē'cnīlh como talaktzī'lh Jesús a'nchī
ixtā'chihuīna'mā' huan puscāt. Lā' nīn
chā'tin kalhasqui'nīlh huan puscāt: “¿Tuchū
lacasqui'na'?” Lā' tū' kalhasqui'nīca Jesús: “¿A'chī'
tā'chihuīna'mpā't huan puscāt?” 28 Huan puscāt
hui'līlh ixpūxka'tni' lā' a'lh nac cā'lacchicni' lā'
cāhuanilh huan tachi'xcuhuī't:
29 —Capintit laktzī'nā'tit kalhatin chi'xcu' a'ntī
quihuanikō'lh ixlīhuāk a'ntū ictlahuanī't. Chō'la
ū'tza' a'ntī Cristo.
30 Tataxtulh de huan cā'lacchicni' para
natalaka'n Jesús. 31 Lā' līhuan ixtamimā'na
huan tachi'xcuhuī't, huan ī'sca'txtunu'nī'n Jesús
tahuanilh:

—Māpa'ksīni', catihua'ya' macsti'na'j.
32 Lā' xla' cāhuanilh:

—Quit icka'lhī quilīhua't. Hui'xina'n tū'
ca'tzīyā'tit.
33 Huan sca'txtunu'nī'n talākalhasqui'nīlh:

—¿Chā catīhuā quīxtekni'chitza' ixlīhua't?
34 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Quit ictlahuacu'tun ixlīmāpa'ksīn quinTāta'
a'ntī quimacaminī't, lā' ictlahuakō'cu'tun a'ntū

quilīmāmacū'nī't. U'tza' huā'mā' quit quilīhua't.
35 Hui'xina'n hua'nā'tit: “Sputacus lakatā'ti' mālhcuyu' napūlana'n”. Quit iccāhuaniyāni': Calaktzī'ntit huan tachi'xcuhuī't a'ntīn tamimā'na. Palaj natakalhlaka'ī' quintachihuīn. Xlaca'n hua'chi tacuxtu a'nlhā ā'xmān naxkāna'ncan.
36 A'ntī xkāna'n maxquī'can ixtatlaj. Lā' nā chuntza' a'ntī quintatā'scuja. Por ixpālacata a'ntū tamāsu'yu xlaca'n, makapitzīn takalhlaka'ī'. Lā' ū'tza' hua'chi ixtatlajca'n a'ntīn quintatā'scuja. Lā' a'ntīn takalhlaka'ī' quintachihuīn, xlaca'n taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu. U'tza' natalīpāxuhua a'ntīn tamāsu'yulh quintachihuīn xapū'la lā' a'ntīn tamāsu'yulh ā'calīstān.
37 Ixlīstu'ncua' a'nchī huancan: “Kalhatin cha'n lā' ā'kalhatin xkāna'n”.
38 Quit iccāmacā'nī'ta'ni' para naxkāna'nā'tit a'nlhā tū' cha'nī'ta'ntit hui'xina'n. Naxkāna'nā'tit a'nlhā tascujli ā'makapitzīn. U'tza' huanicu'tun que hui'xina'n nacāmāsu'ni'yā'tit a'ntī cāmāca'tzīnīcanī'ttza' macsti'na'j quintachihuīn. Lā' xlaca'n natakalhlaka'ī' —hualh Jesús.

39 Lā' lej lhūhua' samaritanosnu' xalanī'n huanmā' cā'lacchicni' takalhlaka'ī'lh Jesús por ixpālacata huan a'ntū huanī't huan puscāt: “Quihuanikō'lh ixlīhuāk a'ntū ictlahuanī't quit”.
40 Lā' chuntza' huan samaritanosnu' a'xni'ca' talakchilh Jesús, tahuanilh catachokolh con ū'tunu'n. Lā' xla' tachokolh lakatu' chi'chini'.
41 Lā' lhūhua' takalhlaka'ī'lh a'xni'ca' takaxmatli a'ntū hualh xla'.
42 Lā' xlaca'n tahuanilh huan puscāt:

—Chuhua'j tū' xmān por ixpālacata mintachihuīn ickalhlaka'ī'yāuj. Quina'n iclaktzī'uj con quilakastapunca'n lā' ickaxmatnī'tauj a'ntū huan

xla'. Lej ixlīstu'ncua' palh ū'tza' Cristo a'ntī nacāmāpūtaxtū xalanī'n nac cā'quilhtamacuj.

Jesús mātzeyīlh ixo'kxa' huan chi'xcu' a'ntī ixtā'scuja huan rey

43 Lā' ixlīlakatu' chi'chini' Jesús taxtulh de nac
Samaria lā' a'lh nac Galilea. 44 Jesús ixcāhuaninī't
que kalhatin a'cta'sana' tū' a'cnīni'ni'can
na ixā'lacchicni'. 45 Lā' a'xni'ca' Jesús chilh
nac Galilea, līpāxūj talaktzī'lh xalanī'n nac Galilea. Como xlaca'n taquīlalh nac Jerusalén a'nlhā ixlamā' cā'tani' a'ntū huanican pascua, ixtalaktzī'nkō'nī'ttza' ixlīhuāk a'ntū quītlahualh Jesús a'ntza'.
46 Jesús mimpā nac Caná, nac estado de Galilea,
a'nlhā līmāxtulh xavino uva huan xcān. Lā' pajtzu Caná, nac lakatin cā'lacchicni' a'ntū huanican Capernaum, ixuī' kalhatin chi'xcu' a'ntī ixtā'scujmā' huan rey. Lā' huan ixo'kxa' lej ixī'tza'ca'n. 47 Lā'
a'xni'ca' ca'tzīlh que Jesús ixtaxtunī'ttza' huan nac Judea lā' ixui'lacha'tza' nac Galilea, lā' chu tuncan huan xatāta' a'lh laktzī'n Jesús lā' lej squi'nli que ca'a'lh na ixchic para namātzeyī ixo'kxa' porque ixnīmā'tza'. 48 Lā' Jesús huanilh:

—Hui'xina'n tū' kalhlaka'ī'yā'tit hasta que tū' nalaktzī'nā'tit lē'cnīn lā' xalaka'tla'n catūhuā.

49 Lā' huan chi'xcu' huanilh:

—Capit na quinchic līhuan tūna'j nī qui'o'kxa'.

50 Lā' Jesús huanilh:

—Capinchitza' na minchic. Mi'o'kxa' tzeyalhtza'.

Lā' huan chi'xcu' kalhlaka'ī'lh a'ntū huanilh Jesús lā' a'lh.

51 Lā' a'xni'ca' ixchintēlha na ixchic, ixtasācua'nī'n chu tuncan tataxtulh ta'a'lh talakapāxtoka lā' tahuanilh:

—Mi'o'kxa' tzeyalhtza'.

52 Lā' cākalhasqui'nīlh tuchūyā hora tzuculh tzeyan. Lā' tahuanilh:

—Kōtan hua'chi maktin kōtanū tapānūni'lh huan tachi'chīxni'.

53 Huan xatāta' chu tuncan ca'tzīlh que chu ū'tza' huā'mā' hora a'xni'ca' huanilh Jesús: "Mi'o'kxa' tzeyalhtza'". Lā' ū'tza' līkalhlaka'ī'lh Jesús huan chi'xcu' lā' nā ixlīhuākca'n xalanī'n na ixchic.

54 Lā' ū'tza' huā'mā' ixlīlakatu' lē'cnīn a'ntū tlahualh Jesús a'xni'ca' mincha' nac Judea lā' chā'lh nac Galilea.

5

Jesús mātzeyīlh huan chi'xcu' xala' nac Betesda

1 Lā' tū' makān ā'calīstān huan israelitas
talītzuculh huan cā'tani'. Lā' Jesús a'lh nac
xcānsipej Jerusalén a'nlhā ixlamā' huan cā'tani'.
2 Lā' nac Jerusalén, ixuī' lakatin mu'sni' na
ixpajtzu a'nlhā ixtalactanū borregos nac huanmā'
xcānsipej. Lā' huan mu'sni' ixuanican Betesda.
U'tza' ixtachihuīn hebreo. Lā' a'nlhā ixuī' huan
mu'sni' ixuī' lhūhua' xcān. Lā' pūlhmā'n ixuanī't.
Lā' ixyāhuacanī'ttza' ixa'cchic a'ntū ixka'lhī
lakaquitzis ixtanquilhni'. 3 A'ntza' ixtamā'na
lhūhua' ī'tza'ca'nī'n a'ntī lakatzi'nī'n lā' a'ntīn tū'
tzey ixtojonca'n lā' a'ntī ixtalū'ntū'lanī't. Xlaca'n
ixtaka'lhīmā'na a'xni'ca' ixtaxakā'līlh huan xcān.
4 A'katunu' ixyujāchi kalhatin ángel. Lā' ū'tza'
ixlakxakā'lī huan xcān. Lā' a'ntī pū'la ixtojō huan

nac xcān a'xni'ca' ixtalakxakā'lī, xla' chu tuncan ixtzeyan de chu xatūyā tajatat.
5 Lā' a'ntza' ixuī' kalhatin chi'xcu' a'ntī ixī'tza'ca'n pu'xamacāujtzeyan cā'ta'. 6 Lā' Jesús
laktzī'lh huan chi'xcu' a'nlhā ixmā'. Lā' como Jesús ixca'tzī'tza' palh lejtza' makān ixī'tza'ca'n huan chi'xcu', lā' kalhasqui'nīlh:

—¿Chā tzeyancu'tuna'?
7 Lā' huan ī'tza'ca' kalhtīni'lh:
—Tintī' a'ntī naquimojō huā' nac xcān a'xni'ca' talakxakā'lī. A'xni'ca' quit ictojōcu'tun chu tuncan tojō ā'kalhatin lā' chuntza' quilītlajacan.
8 Lā' Jesús huanilh:
—Catā'kaqui' lā' casacti mixti'cat lā' catlā'hua'.
9 Lā' chu tuncan huan chi'xcu' tzeyalh lā' sacli ī'xti'cat lā' tzuculh tlā'huan. Lā' huanmā'
chi'chini' xla' ū'tza' ixpūjaxcan. 10 Lā' huan israelitas tahuanilh huan chi'xcu' a'ntī mātzeyīca:
—Chuhua'j huā'mā' chi'chini' ū'tza' a'ntū pūjaxcan. Lā' hui'x tū' a'nan nalīpina' catūhuā. Tū' līmakuan hui'x līpimpā't mixti'cat. Chuntza' huan quileyca'n.
11 Lā' huan chi'xcu' cākalhtīlh:
—Pues a'ntī quimātzeyīlh, ū'tza' quihuanilh: "Casacti mixti'cat lā' catlā'hua'".
12 Lā' takalhasqui'nīlh:
—Lā' ¿tichūyā chi'xcu' a'ntī huanini': "Casacti mixti'cat lā' catlā'hua'"?
13 Lā' huan chi'xcu' tū' ixca'tzī a'ntī mātzeyīlh porque lej lhūhua' tachi'xcuhuī't ixtahui'lāna' lā'
Jesús ixcālaclhtaxtunī'ttza'. 14 Lā' ā'calīstān Jesús
tā'lāpāxtokli nac xaka'tla' lītokpān lā' huanica:
—Chuhua'j hui'x tzeya'tza'. Tū'tza' catlahua' a'ntū ko'hua'jua'. Palh hui'x natlahua'pala'ya'

a'ntū ko'hua'jua', chō'la napātīpala'ya' hui'x
ā'līhua'ca'.
15 Lā' huan chi'xcu' a'lh lā' cāmāca'tzīnīlh huan
israelitas que a'ntī ixmātzeyīnī't xla' ū'tza' Jesús.
16 Lā' huanmā' chi'chini' ū'tza' a'ntū ixpūjaxcan
lā' a'xni'ca' Jesús tlahualh huanmā' lē'cnīn. Lā'
ū'tza' talītzuculh talīmacaputza israelitas lā' ixta-
maknīcu'tun. 17 Lā' Jesús cāhuanilh:

—QuinTāta' pō'ktu scujmā' lā' nā ū'tza' quit
iclīscuja.

18 Lā' ū'tza' ā'chulā' talī'a'kchā'lh huan israelitas
lā' lej ixtamaknīcu'tun. Ta'a'kchā'lh porque xla'
ixtlahuanī't a'ntūn tū' tzey para xlaca'n huanmā'
chi'chini' a'ntū pūjaxcan lā' ixuampala xla' que
Dios ū'tza' ixTāta' lā' ū'tza' ixlītā'talacastuca Dios.

IxO'kxa' Dios ka'lhī līmāpa'ksīn

19 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Lej stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Quit quē'cstu
tuntū' ictlahua. Xmān ictlahua ixtapuhuān
quinTāta' Dios. Iclaktzī'n a'ntū tlahua quinTāta'
lā' xmān ū'tza' ictlahua. A'ntū tlahua quinTāta', nā
ū'tza' ictlahua. 20 Huā' quinTāta' quimpāxquī' quit
lā' quimāsu'ni' ixlīhuāk catūhuā a'ntūn tlahuamā'.
Lā' naquimāsu'ni'cus a'ntū más xalaka'tla'n
catūhuā. Lā' ū'tza' na'ictlahua lā' nalē'cnī'yā'tit
hui'xina'n. 21 QuinTāta' mālakahuanīchokonīni'n.
Lā' nā chuntza' quit iccāmālakahuanī a'ntī
iccāmālakahuanīcu'tun. 22 QuinTāta' tū' lacāxtlahua
nīn kalhatin porque xla' quimacamaxquī'nī't
huan līmāpa'ksīn para na'iclacāxtlahua. 23 Lā'
chuntza' ixlīhuākca'n naquinta'a'cnīni'ni' quit
a'cxtim hua'chi ta'a'cnīni'ni' quinTāta' Dios. A'ntīn

tū' qui'a'cnīni'ni' quit nā tū' a'cnīni'ni' quinTāta'
a'ntī quimacaminī't.

24 'Ixlīstu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. A'ntī
takaxmata a'ntū icuan lā' talīpāhuan a'ntī
quimacamilh, xlaca'n nataka'lhī xasāsti'
ixquilhtamacujca'n para pō'ktu. Lā' xlaca'n tū'
caticāmālaclē'nīca; taka'lhītza' ixquilhtamacujca'n
xasāsti' a'ntū tū' maktin catisputli. 25 Lā'
ixlīstu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Mimā'tza' huan
chi'chini' lā' chuhua'j huā'mā' quilhtamacuj
a'xni'ca' huan a'ntīn tū' taka'lhī xasāsti'
ixquilhtamacujca'n, xlaca'n natakaxmata
quintachihuīn quit, ixO'kxa' Dios. Lā' a'ntī
nata'a'kahuāna'ni' quintachihuīn, xlaca'n
nacāmaxquī'can xasāsti' ixquilhtamacujca'n
para pō'ktu. 26 QuinTāta' Dios, xla' ka'lhī
līmāpa'ksīn para nacāmaxquī' tachi'xcuhuī't
ixquilhtamacujca'n xasāsti'. Lā' quimaxquī'nī't
quit līmāpa'ksīn para na'iccāmaxquī' xasāsti'
ixquilhtamacujca'n tachi'xcuhuī't. 27 Lā'
quimaxquī'nī't līmāpa'ksīn para na'iclacāxtlahua,
como quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. 28 Tū'
calē'cnī'tit a'ntū iccāhuanimā'ni'. Mimā' huan
chi'chini' a'xni'ca' huan nīnī'n natakaxmata
quintachihuīn. 29 Lā' natatā'cxtuyāchi xlaca'n
de nac taponkni'. A'ntīn tatlahualh a'ntūn tzey,
xlaca'n natalakahuanchoko lā' nataka'lhī xasāsti'
ixquilhtamacujca'n. Lā' a'ntīn tatlahualh a'ntū
xako'hua'jua', xlaca'n natalakahuanchoko lā'
nacāmāpātīnīcan.

Jesús māsu'yulh que xla' ka'lhī līmāpa'ksīn

30 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Quit tū' ictlahua a'ntū xmān quimpātunca'tzi.
Quit iclacāxtlahua chu a'nchī Dios quihuanī.
A'nchī iclacāxtlahua quit, chuntza' tzey porque
quit tū' ictlahua xmān a'ntū quit iclacasqui'n.
Ictlahua xmān ixpātunca'tzi huan quinTāta'
a'ntī quimacaminī't. 31 Palh xmān cahuā
quit xa'icmālacstū'ncli lā' tintī' ā'kalhatin
a'ntī namālacstū'nca de quit, chuntza' tū'
catikalhlaka'ī'ca a'ntū icuan. 32 Hui'lapā ā'kalhatin.
U'tza' naquilīchihuīna'n. Lā' quit icca'tzī que
a'ntū nahuan xla' de quit, ū'tza' ixlīstu'ncua'.
33 Hui'xina'n mākalhasqui'nīnīni'ntit Juan. Lā'
Juan kalhtīni'lh a'ntū ixlīstu'ncua'. 34 Quit tū'
icmaclacasqui'n nīn kalhatin chi'xcu' a'ntī
namālacstū'nca de quit. Xmān iccāhuanimā'ni'
huanmā' para que hui'xina'n napūtaxtuyā'tit.
35 Juan xla' hua'chi lakatin pūmaksko a'ntū ixlama
lā' ixmaksko. Lā' hui'xina'n tū' makān lakatī'tit
a'nchī ixcāmāxkakēyāni'. 36 Juan ixmālacstū'nca
que Dios quimacaminī't. Lā' a'ntū más māsu'yu
que Dios quimacaminī't ū'tza' a'ntū ictlahua,
como ictlahua a'ntū Dios quilīmāmacū'nī't. 37 Lā'
nā Dios mālacstū'nca de quit. Pero hui'xina'n
tū' maktin kaxpa'tnī'ta'ntit ixtachihuīn lā' tū'
maktin laktzī'nī'ta'ntit Dios. 38 Lā' tū' ka'lhīyā'tit
ixtachihuīn na mi'a'clhcunucca'n. Chuntza'
tasu'yu como hui'xina'n tū' kalhlaka'ī'yā'tit
palh quit Dios quimacaminī't. 39 Hui'xina'n lej
xa'nca lakapūtle'keyā'tit huan ixtachihuīn Dios.
Puhua'nā'tit que chuntza' naka'lhīyā'tit xasāsti'
minquilhtamacujca'n para pō'ktu. A'yuj huan
ixtachihuīn Dios līchihuīna'n de quimpālacata,
40 pero hui'xina'n tū' quilākalhlaka'ī'cu'tunāuj

para que chuntza' naka'lhīyā'tit xasāsti'
minquilhtamacujca'n para pō'ktu.
41 ’Quit tū' ictamakchuyī palh tachi'xcuhuī't
tū' quinta'a'cnīni'ni'. 42 Quit icca'tzī xa'nca
que hui'xina'n tū' pāxquī'yā'tit Dios. 43 Quit
icminī't por ixquilhtampān Dios. Lā'
hui'xina'n tū' quilākalhlaka'ī'yāuj. Palh
ixmilh ā'kalhatin xmān por ixtapuhuān, ū'tza'
nakalhlaka'ī'yā'tit. 44 Hui'xina'n lacasqui'nā'tit
que cacāta'a'cnīni'ni'ni' huan tachi'xcuhuī't lā' tū'
pāstacā'tit natlahua'yā'tit a'ntū ixtapuhuān Dios.
Lā' ū'tza' tū' līkalhlaka'ī'yā'tit. 45 Tū' capuhua'ntit
palh na'iccālē'ksa'nīni'nāni' con quinTāta'. A'ntī
nacālē'ksa'nīni'nāni' ū'tza' Moisés a'ntī līpāhua'nā'tit
hui'xina'n. 46 Palh hui'xina'n ixkalhlaka'ī'tit cahuā
a'ntū tzo'kli Moisés, nā quit ixquilākalhlaka'ī'uj,
como a'ntū tzo'kli Moisés, ū'tza' līchihuīna'lh de
quit. 47 Lā' palh hui'xina'n tū' kalhlaka'ī'yā'tit
a'ntū tzo'kli Moisés, ¿chichū naquilālīkalhlaka'ī'yāuj
quit a'ntū iccāhuaniyāni'?

6

Jesús cāmāhuī'lh huan lakaquitzis mil chi'xcuhuī'n

Mt. 14.13-21; Mr. 6.30-44; Lc. 9.10-17

1 Lā' ā'calīstān Jesús a'lh nac tintacut mar a'nlhā
ixtacuīni' Galilea lā' nā ixuanican Tiberias.
2 Lā' lej lhūhua' tachi'xcuhuī't ixtastālani'nī't
porque ixtalaktzī'nī't huan lhūhua' lē'cnīn
a'ntū ixtlahuanī't, como ixcāmātzeyīnī't huan
ī'tza'ca'nī'n. 3 Lā' Jesús tō'ca'lh huan nac kēstīn
lā' a'ntza' tatō'lalh con ī'sca'txtunu'nī'n. 4 Lā'
ixtapajtzūtēlha huan ixcā'tani'ca'n israelitas

a'ntū huanican pascua. 5 Lā' Jesús laca'a'lh
lā' lacachuna'j cālaktzī'lh lhūhua' tachi'xcuhuī't
ixtalakmimā'na. Lā' huanilh huan Felipe:

—Chuhua'j ¿lhachū natamāhuayāuj līhua't a'ntū nacāmāhuī'yāuj huā'mā' tachi'xcuhuī't?

6 Jesús hualh huā'mā' a ver chichū ixkalhtīni'lh
Felipe. Jesús, xla' ixca'tzītza' a'ntū natlahua. 7 Lā'
Felipe kalhtīni'lh:

—Lakatu' ciento pesos tū' cati'a'cchā'lh para natalīhuā'yan macasti'n.

8 Lā' ā'kalhatin sca'txtunu' ixtacuīni' Andrés, a'ntī
ixtā'tin Simón Pedro, xla' hualh:

9 —A'tzā' huī' kalhatin ka'hua'chu. Xla' līmin
macquitzis pāntzi de cebada lā' ā'tantu' squī'ti'. Lā'
¿chichū nalī'a'cchā'n, tanto lhūhua' tachi'xcuhuī't?
10 Lā' Jesús hualh:

—Cacāhuani'tit huan tachi'xcuhuī't que catatahui'lakō'lh ixlīhuākca'n.

A'ntza' lej ixmā' seket. Lā' a'ntza' tatahui'lakō'lh
hua'chi lakaquitzis mil chi'xcuhuī'n. 11 Lā' Jesús
cātayalh huan pāntzi lā' maxquī'lh pāxcatca'tzī
Dios lā' cāmaxquī'lh ī'sca'txtunu'nī'n. Lā' xlaca'n
tamaxquī'lh a'ntī ixtahui'lāna'. Lā' nā chuntza'
cāmaxquī'lh huan squī'ti'. Lā' cāmaxquī'lh chu
a'nchī xlaca'n talacasqui'lh. 12 Lā' a'xni'ca' taka'sli,
Jesús cāhuanilh huan ī'sca'txtunu'nī'n:

—Cacāmākēstokkō'tit huan xalacpītzin. Tū' capāxcatlīla'tit.

13 Tamākēstokli lā' a'cchā'lh pācāujtu' chā'xta'
lītatzumalh xalacpītzin macquitzis pāntzi de cebada.
14 Lā' huan tachi'xcuhuī't a'xni'ca' talaktzī'lh
huanmā' lē'cnīn a'ntūn tlahualh Jesús, xlaca'n
tahualh:

—Stu'ncua' ū'tza' huanmā' ixa'cta'sana' Dios a'ntī ixmimā' huā' nac quilhtamacuj.

15 Lā' Jesús ca'tzīlh que ixtalē'ncu'tun lā' ix-
tasātlahuacu'tun ixreyca'n. Lā' ū'tza' lītapānūlh lā'
ixa'cstu a'lh nac kēstīn.

Jesús kalhtlā'hualh huan xcān
Mt. 14.22-27; Mr. 6.45-52

16 Lā' a'xni'ca' tzī'satza' ixuanī't, ī'sca'txtunu'nī'n
tayujchi para na ixquilhtūn mar. 17 Tatojōlh nac
lakatin barco lā' ixtatēlakataxtumā'natza' huan
mar. Xlaca'n ixtachā'ncu'tun nac Capernaum.
Lejtza' cā'pucsua' ixuanī't lā' Jesús tūna'j ixtaspi'ta.
18 Lā' lej tzuculh ū'nun. Lā' huan xasipej xcān
ixtatā'kayāhua. 19 Lā' a'xni'ca' ixtatlā'huanī'ttza'
hua'chi lakaquitzis kilómetro ixlīmakat, huan
sca'txtunu'nī'n talaktzī'lh Jesús. Ixtapajtzūtēlha
huan nac barco, lā' ixkalhtlā'huantēlha huan xcān.
Lā' xlaca'n tajicua'lh. 20 Lā' xla' cāhuanilh:

—Quit Jesús. Tū' cajicua'ntit.

21 Lā' xlaca'n con lhūhua' tapāxuhuān tamā'ca'lh
nac barco. Lā' chu tuncan lacapalh tachā'lh na
ixquilhtūn huan mar, ixpajtzu Capernaum.

Huan tachi'xcuhuī't taputzalh Jesús

22 Lā' ixlīlakalī ixtalahui'lāna'ncha'cus huan
tachi'xcuhuī't nac tintacut mar. Xlaca'n
taca'tzīlh que xmān lakatin barco ixuī' lā'
ū'tza' ixtapūtacutnī't huan sca'txtunu'nī'n lā'
Jesús tū' ixcātā'a'nī't. 23 Lā' makapitzīn barcos
xalacti'na'j ixtaminī'ta'ncha' nac Tiberias lā'
tachilh ixpajtzu a'nlhā ixua'canī't pāntzi a'xni'ca'
māstā'lh pāxcatca'tzī huan Jesús. 24 Lā' a'xni'ca'
huan tachi'xcuhuī't taca'tzīlh que Jesús tū'tza' ixuī'

a'ntza' lā' nīn ī'sca'txtunu'nī'n, xlaca'n tatojōlh huan nac barcos lā' ta'a'lh taputza nac Capernaum.

Jesús ū'tza' huan Līhua't a'ntū māstā' quilhtamacuj

25 Lā' a'xni'ca' huan tachi'xcuhuī't tatacutcha', takaksli Jesús lā' takalhasqui'nīlh:
—Māpa'ksīni', ¿lhāchūnīn chita' huā'tzā'?
26 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Ixlīstu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Hui'xina'n laktzī'ntit huan lhūhua' lē'cnīn a'ntū ictlahualh. Tū' ixpālacata huan lē'cnīn quilāputzayāuj. Hui'xina'n tzej huā'yantit lā' tzej ka'stit. Ū'tza' quilālīputzayāuj.
27 Tū' cascujtit por huan milīhua'tca'n a'ntū nasputa. Xatzey cascujtit por huan līhua't a'ntū tū' maktin catisputli. Quit icmāstā' huā'mā' līhua't como quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n lā' como quit icmilh por ixquilhtampān quinTāta' Dios.
28 Lā' xlaca'n takalhasqui'nīlh:
—Lā' ¿chichū na'ictlahuayāuj para que tzē na'ictlahuayāuj chu a'nchī lacasqui'n Dios?
29 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—A'ntū Dios lacasqui'n que natlahua'yā'tit, ū'tza' huā'mā': Naquilākalhlaka'ī'yāuj, como quit quimacaminī't Dios.
30 Takalhasqui'nīlh:
—Lā' ¿tuchūyā lē'cnīn tzē naquilātlahuani'yāuj para que chuntza' na'iccākalhlaka'ī'yāni'? ¿Tuchū natlahua'ya' hui'x? 31 Huan quinapapna'ca'n tahua'lh a'ntū huanican maná nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't. Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
Xla' cāmaxquī'lh ixlīhua'tca'n xala' nac a'kapūn.
32 Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Ixlīstu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. A'ntū
Moisés cāmaxquī'ni', ū'tza' tū' huan līhua't xala'
nac a'kapūn. QuinTāta' xla' cāmaxquī'yāni'
huan Xatzey Līhua't xala' nac a'kapūn.
33 Macamincanī'ta'ncha' nac a'kapūn kalhatin
a'ntī cāmaxquī' xasāsti' ixquilhtamacujca'n huan
tachi'xcuhuī't nac cā'quilhtamacuj. U'tza' huā'mā'
huan Xatzey Līhua't a'ntū māstā'mā' Dios.

34 Lā' tahuanilh:

—Caquilāmaxquī'uj pō'ktu huanmā' līhua't.

35 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Quit huā'mā' Līhua't. Quit iccāmaxquī'
xasāsti' ixquilhtamacujca'n tachi'xcuhuī't. A'yuj
hui'xina'n huā'yanā'tit, pero natzincspalayā'tit lā'
nakalhpūtīpalayā'tit. Palh naquilākalhlaka'ī'yāuj
lā' naquilā'a'kahuāna'ni'yāuj, hui'xina'n tū'
caticāsputni'ni' tapāxuhuān. 36 Iccāhuanintza'
hui'xina'n laktzī'nī'ta'ntit huan lhūhua' lē'cnīn
a'ntū ictlahualh. Lā' tū' kalhlaka'ī'yā'tit a'yuj
laktzī'nī'ta'ntit. 37 Ixlīhuākca'n a'ntī nacāmāpuhuanī
quinTāta' que naquinta'a'kahuāna'ni'cu'tun,
xlaca'n naquintastālani'. Lā' a'ntī naquin-
tastālani'cu'tun tū' icticāmāspi'tli. 38 Quit
icminī'ta'ncha' nac a'kapūn para na'ictlahua
ixtapuhuān a'ntī quimacamilh. Tū' ictlahua
a'ntū xmān quintapuhuān. 39 QuinTāta'
a'ntī quimacaminī't, xla' lacasqui'n que
na'iccāmaktaka'lha ixlīhuākca'n a'ntī cāmāpuhuanī
que naquintastālani'. Xla' lacasqui'n que
na'iccāmālakahuanīchoko a'xni'ca' nachin a'ntū
ā'xmān chi'chini'. 40 Ixtapuhuān quinTāta'
ū'tza' huā'mā': Ixlīhuākca'n a'ntī natahuan que
quit ixO'kxa' Dios lā' naquintalīpāhuan, xlaca'n

nataka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu; lā' quit na'iccāmālakahuanīchoko a'xni'ca' nachin a'ntū ā'xmān chi'chini' —hualh Jesús.

41 Lā' huan israelitas tatzuculh talīchihuīna'n
Jesús. Tū' cāminī'ni'lh a'nchī hualh Jesús: "Quit
huan Līhua't. Quit icmincha' nac a'kapūn". 42 Lā'
talāhuanilh:

—¿Chu tū' ū'tza' ixo'kxa' José huā'mā' Jesús? Quina'n lakapasāuj ixtāta' lā' ixtzī't. Lā' ¿a'chī' quincāhuaniyāni' chuhua'j palh minī'ta'ncha' nac a'kapūn?

43 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Tū' cachihuī'na'ntit chuntza'. 44 Dios ū'tza' a'ntī
cāmāpuhuanī tachi'xcuhuī't que naquintastālani'
lā' xmān chuntza' natatapa'ksī con quit. Lā'
quit na'iccāmālakahuanīchoko a'xni'ca' nachin a'ntū
ā'xmān chi'chini'. 45 Na ixtachihuīn Dios a'nlhā
tatzo'kli profetas, chuntza' tatzo'kni':

Dios nacāmāsu'ni' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't.
Ixlīhuākca'n a'ntī takaxmata ixtachihuīn quinTāta'
lā' chuntza' tasca'ta, xlaca'n naquintastālani'.

46 'Nīn tintī' laktzī'nī't quinTāta'. Xmān
quit iclaktzī'nī't, como icminī'ta'ncha' a'nlhā
hui'lacha' Dios. 47 Ixlīstu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'.
A'ntī quintalīpāhuan, xlaca'n taka'lhī xasāsti'
ixquilhtamacujca'n para pō'ktu. 48 Quit huan
Līhua't a'ntū cāmaxquī' xasāsti' ixquilhtamacujca'n
huan tachi'xcuhuī't xalanī'n nac cā'quilhtamacuj.
49 Minapapna'ca'n, xlaca'n ixtahua' huan maná
a'xni'ca' ixtahui'lāna'ncha' nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't.
Lā' a'yuj ixtahua' huan maná, pero xlaca'n
tanīlh. 50 Quit iccālīkalhachihuīna'ni'mā'ni' huan
Līhua't a'ntū minī'ta'ncha' nac a'kapūn. Quit

huā'mā' Līhua't. A'ntī quintakalhlaka'ī' tū' maktin catitanīlh.
51 Quit huan Līhua't a'ntū minī'ta'ncha' nac a'kapūn lā' a'ntū cāmaxquī' xasāsti' ixquilhtamacujca'n tachi'xcuhuī't. A'ntī natahua' huā'mā' Līhua't natatahui'la para pō'ktu. Huan Līhua't a'ntū na'iccāmaxquī', xla' ū'tza' quimacni'. Lā' na'icmāstā' para que nataka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n tachi'xcuhuī't —hualh Jesús.

52 Lā' huan israelitas tatzuculh talālacatāquī' lā' talāhuanilh:

—Lā' ¿chichū līlalh huā'mā' chi'xcu' naquincāmaxquī'yāni' ixmacni' para nahua'yāuj?

53 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Ixlīstu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. Palh hui'xina'n tū' nahua'yā'tit quimacni', lā' palh tū' nahua'yā'tit quinka'lhni', tū' catika'lhī'tit xasāsti' minquilhtamacujca'n.
54 A'ntī natahua' quimacni' lā' a'ntī natahua' quinka'lhni', xlaca'n nataka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n a'ntū para pō'ktu. Lā' quit na'iccāmālakahuanīchoko a'xni'ca' nachin huan ā'xmān chi'chini'.
55 Quimacni' ū'tza' huan Xatzey Līhua't lā' quinka'lhni' ū'tza' a'ntū Xatzey Līko'tnuncan.
56 A'ntī natahua' quimacni' lā' a'ntī natalīko'tnun quinka'lhni', xlaca'n kēxtim naquintatā'latahui'la.
57 Quimacaminī't quinTāta' a'ntī xalakahuan. Quit xalakahuan porque quinTāta' xalakahuan. Lā' nā chuntza' na'iccāmālakahuanī a'ntī natahua' quimacni'.
58 Quit huā'mā' Līhua't a'ntū mincha' nac a'kapūn. Xla' tū' hua'chi huan maná a'ntūn tahua'lh minapapna'ca'n. Lā' a'yuj

minapapna'ca'n tahua'lh huan maná, pero xlaca'n tanīlh. A'ntī natahua' huā'mā' Līhua't a'ntū iccālīkalhachihuīna'ni'mā'ni', xlaca'n nataka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu.
59 Jesús hualh huā'mā' a'xni'ca' ixcāmāsu'ni'mā'
nac huan lītokpān nac Capernaum.

Cāmāsu'ni'ca chu a'nchī natalīka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu

60 Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', lhūhua' a'ntī ixtakalhlaka'ī'mā'na ixlīmāsca'tin Jesús, xlaca'n talāhuanilh:
—Lej jicslīhua' huā'mā' a'ntū huan. Tū'tza' kaxmatcu'tunāuj.
61 Lā' Jesús ixca'tzī que ī'sca'txtunu'nī'n ixtalīchihuīna'mā'na lā' tū' ixcāminī'ni' huan ixtachihuīn Jesús. Lā' xla' cākalhasqui'nīlh:
—¿Chā tū' cāminī'ni'yāni' a'ntū iccāhuaniyāni'?
62 ¿Tuchū ixpuhuantit palh ixlaktzī'ntit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n tā'kayāhuamā' a'nlhā pū'la ixui'lacha'? 63 A'ntū iccāhuaniyāni', ū'tza' tū' huanicu'tun que stu'ncua' nahua'yā'tit quinquinit. Quinquinit tū' caticāmaxquī'ni' minquilhtamacujca'n. Huan Espíritu Santo ū'tza' tzē nacāmaxquī'yāni' xasāsti' minquilhtamacujca'n. A'ntū iccāhuanincus, ū'tza' māsu'yu a'nchī tzē nalīka'lhīyā'tit xasāsti' minquilhtamacujca'n a'ntū māstā' Dios. 64 Lā'
huan makapitzīn de hui'xina'n tū' kalhlaka'ī'yā'tit.
Jesús lanāntza' ixca'tzī tichū a'ntīn tū' natakalhlaka'ī' lā' tichū namacamāstā' xla'. 65 Lā' hualh:
—Lā' ū'tza' iccālīhuaninī'ta'ni'tza' que nīn tintī' tzē natapa'ksī con quit palh quinTāta' tū' namāpuhuanī que naquistālani'.

66 Lā' ū'tza' talīmakxtekli Jesús lhūhua' a'ntī
ixtakalhlaka'ī'mā'na. Lā' tū'tza' ixtastālani'.
67 Lā' Jesús cākalhasqui'nīlh huan kalhacāujtu'
ī'sca'txtunu'nī'n:
—¿Nā hui'xina'n quilāmakxtekcu'tunāuj?
68 Lā' Simón Pedro kalhtīni'lh:
—Māpa'ksīni', lā' ¿tichūn tzē na'ictā'a'nāuj?
Mintachihuīn ū'tza' māsu'yu chu a'nchī
na'iclīka'lhīyāuj xasāsti' quinquilhtamacujca'n
a'ntū para pō'ktu. 69 Lā' quina'n ickalhlaka'ī'yāuj
lā' quina'n icca'tzīyāuj que hui'x Cristo, hui'x
ixO'kxa' Dios xalakahuan.
70 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Quit iccālacsacni' minkalhacāujtu'ca'n. Lā'
kalhatin de hui'xina'n xla' tā'scujatza' huan ko'ti'ti'.
71 Jesús ixlīchihuīna'mā' huan Judas Iscariote,
ixo'kxa' Simón. Xla' a'ntī namacamāstā' Jesús,
a'yuj ū'tza' ixlīkalhacāujtu' ixuanī't de huan
sca'txtunu'nī'n.

7

Ixtā'timīn Jesús tū' ixtakalhlaka'ī'

1 Lā' tuncan Jesús a'lh latā'kchoko nac Galilea.
Tū'tza' ixlatā'kchokocu'tun nac Judea porque huan
israelitas xalanī'n nac Judea ixtamaknīcu'tun.
2 Ixtapajtzūtēlhatza' huan cā'tani' a'ntū huanican
ixla' mū'xta'ka' a'ntū ixtatlahua huan israelitas.
3 Huan chi'xcuhuī'n, ixtā'timīn Jesús, tahuanilh:
—Tū' titachokoya' huā'tzā'. Capittza' nac
Judea para que chuntza' mintachi'xcuhuī't a'ntīn
tahui'lāna'ncha' a'ntza', xlaca'n nā natalaktzī'n
a'ntū tlahua'pā't. 4 A'ntī lacasqui'n que
natalakapasa ixlīhuāk tachi'xcuhuī't, xla' tū'
lakatzē'k catitlahualh catūhuā. Palh lej stu'ncua'

a'ntū tla'hua'ya' hui'x, catla'hua' na ixlacapūnca'n
de ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't.
5 Lā' nīn ixtā'timīn tū' ixtakalhlaka'ī' Jesús. 6 Lā'
Jesús cāhuanilh:

—Tūna'j chin huan chi'chini' a'xni'ca' na'ica'n
nac Judea. Hui'xina'n tzē napinā'tit a'xni'ca'
napincu'tunā'tit. 7 Huan tachi'xcuhuī't xalanī'n
nac cā'quilhtamacuj tūla caticātaca'tzalaktzī'ni'
hui'xina'n. Lā' quit quintaca'tzalaktzī'n porque
quit icmāsu'yu palh tū' tzey a'ntū tatlahua xlaca'n.
8 Capintit hui'xina'n a'nlhā lamā' cā'tani'. Quit
tūna'j icti'a'lh porque tūna'j chin huan chi'chini'
a'ntū na'icpū'a'n quit.

9 Lā' a'xni'ca' cāhuanikō'lh ixtā'timīn, xla'
tachokolh nac Galilea.

Jesús a'lh a'nlhā ixlamā' cā'tani' a'ntū huanican ixla' mū'xta'ka'

10 Lā' a'xni'ca' ixta'a'nī'ttza' huan chi'xcuhuī'n,
ixtā'timīn Jesús, nā xla' a'lh a'nlhā ixlamā'
huan cā'tani'. Tū' cātā'a'lh huan ixtalhūhuā't
tachi'xcuhuī't, xla' lakatzē'k a'lh. 11 Lā' huan
israelitas lej ixtaputza Jesús a'nlhā ixlamā' huan
cā'tani' lā' ixtalīkalhasqui'nīni'n:

—¿Lhachū lahuī' huan chi'xcu'?

12 Lā' lhūhua' a'ntī ska'lh ix-
talīkalhachihuīna'mā'na. Makapitzīn ixtahuan:
“Xla' lej tzeya chi'xcu'”. Lā' ā'makapitzīn ixtahuan:
“Tū' tzey huā'mā' chi'xcu'; a'kxokonu'n”.

13 Lā' ixlīhuākca'n tzē'k ixtalīkalhachihuīna'n
porque ixtajicua'ni' huan israelitas.

14 Lā' a'xni'ca' hua'chi i'tāt ixlamā' huan cā'tani',
Jesús tanūlh huan nac xaka'tla' lītokpān lā' tzuculh

cāmāsu'ni'. 15 Lā' huan israelitas lej talē'cnīlh lā'
talāhuanilh:
—¿Chichū lej līca'tzī huā'mā' chi'xcu'? Tū' maktin
estudiarlīnī't.
16 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—A'ntū icmāsu'yu quit tū' quē'cstu
quintapāstacna'. Xla' ū'tza' ixtapāstacna' a'ntī
quimacaminī't. 17 Palh catīhuā tlahuacu'tun
a'ntū Dios lacasqui'n, xla' naca'tzī palh icmāsu'yu
ixtapāstacna' Dios, lā' tū' xmān quintapāstacna'.
18 A'ntī chihuīna'n xmān por ixtapāstacna', xla'
lacasqui'n que ca'a'cnīni'ni'ca. A'ntī lacasqui'n
que ca'a'cnīni'ni'ca a'ntī macaminī't, ū'tza' nahuan
a'ntū ixlīstu'ncua'. Lā' tū' cati'a'kxokonu'lh.
19 ’Moisés cāmaxquī'ni' hui'xina'n huan ley. Lā'
milīhuākca'n tū' tlōkentaxtūyā'tit huanmā' ley.
¿A'chī' quilāmaknīcu'tunāuj?
20 Lā' huan tachi'xcuhuī't takalhtīlh:
—Hui'x chō'la chuya'ya'. ¿Tichū maknīcu'tunāni'?
21 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Milīhuākca'n lē'cnī'yā'tit por ixpālacata a'ntū
ictlahualh huanmā' chi'chini' a'ntū pūjaxcan.
22 Moisés cāmāsu'ni'ni' huan talanān a'ntū
huanican circuncisión (a'yuj xapū'la huan
quinapapana'ca'n chuntza' ixtatlahua). Lā' ū'tza'
ixpālacata hui'xina'n līcircuncidarlīyā'tit kalhatin
ska'ta' a'ntī xachi'xcu', a'yuj ū'tza' huan chi'chini'
a'ntū pūjaxcan. 23 Chuntza' tlōkentaxtūyā'tit
a'ntū hualh Moisés que nacircuncidarlīyā'tit
kalhatin ska'ta' a'ntī xachi'xcu', a'yuj ū'tza' huan
chi'chini' a'ntū pūjaxcan. Palh hui'xina'n chuntza'
tlahua'yā'tit', lā' ¿a'chī' lē'kchipinā'tit hui'xina'n por
icmātzeyīlh xa'nca huan ī'tza'ca' huanmā' chi'chini'

a'ntū pūjaxcan? 24 Hui'xina'n quilālīyāhuayāuj
porque puhua'nā'tit que, chu a'nchī mileyca'n,
tū' tzey a'ntū ictlahualh. A'xni'ca' nalīyāhua'yā'tit
ā'chā'tin, tasqui'nī nalīyāhua'yā'tit chu a'nchī Dios
lacasqui'n —hualh Jesús.

Jesús xla' cāhuanilh a'nlhā xala'

25 Lā' tatzuculh takalhachihuīna'n a'ntī ixtahui'lāna' nac Jerusalén. Lā' talākalhasqui'nīlh:

—¿Chu tū' ū'tza' huā'mā' a'ntī putzacan
para namaknīcan? 26 A'tzā' chihuīna'mā' na
ixlacapūnca'n tachi'xcuhuī't lā' nīn tuntū' tahuanī
huan pūchihuīna'nī'n. ¿Chu tapuhuan que huā'mā'
chi'xcu' ū'tza' Cristo a'ntī Dios lacsacui'līnī't?
27 A'xni'ca' namin Cristo nīn tintī' catica'tzīlh
a'nlhā naminācha'. Pero quina'n ca'tzīyāuj a'nlhā
xala' huā'mā' chi'xcu'.

28 Jesús kaxmatli huā'mā' tachihuīn a'nlhā ixcāmāsu'ni'mā' nac xaka'tla' lītokpān. Lā' lej palha' chihuīna'lh:

—Hui'xina'n puhua'nā'tit que quilālakapasāuj
lā' nā puhua'nā'tit que ca'tzīyā'tit a'nlhā xala'
quit. Quit tū' icminī't por quimpātunca'tzi. A'ntī
quimacaminī't xla' stu'ncua' lahuī'. Xla' tū'
lakapasā'tit hui'xina'n. 29 Lā' quit iclakapasa
como icmincha' a'nlhā hui'lacha' xla', lā' ū'tza'
quimacamilh.

30 Tuncan ixtachī'lē'ncu'tun. Lā' nīn tintī'
chi'palh porque tūna'j ixchā'n huan chi'chini'
a'ntū napūchi'pacan. 31 Lhūhua' tachi'xcuhuī't
takalhlaka'ī'lh Jesús lā' tahualh:

—Lā' Cristo a'xni'ca' namin xla' tū' catitlahualh más lē'cnīn que huā'mā' chi'xcu'.

Huan fariseosnu' tamacā'lh policías para nachī'lē'ncan Jesús

32 Lā' huan fariseosnu' takaxmatli a'nchī ska'lh
ixtalīchihuīna'n Jesús huan tachi'xcuhuī't. Lā'
huan fariseosnu' lā' huan xanapuxcu'nu' curasna'
tamacā'lh ixpolicíasna'ca'n para natachī'lē'n Jesús.
33 Lā' a'xni'ca' talakmilh, Jesús cāhuanilh huan
tachi'xcuhuī't:
—Tū'tza' makān ictilatahui'lalh con hui'xina'n.
Tuncan na'iclaka'n a'ntī quimacaminī't.
34 Hui'xina'n naquilāputzayāuj pero tū'
quintilākaksui, como tūla catichipintit a'nlhā quit
na'ica'n.
35 Lā' huan israelitas talākalhasqui'nīlh:
—Lā' ¿lhachū na'a'n palh tūlalh catikaksui?
Chō'la nacālaka'n huan israelitas a'ntīn
tatā'lahui'lāna'ncha' huan griegos lā' nacāmāsu'ni'
xlaca'n lā' nā huan griegos. 36 Quincāhuanini':
“Naquilāputzayāuj lā' tū' quintilākaksui, como
tūla catichipintit a'nlhā na'ica'n quit”. ¿Tuchū
huanicu'tun huā'mā' tachihuīn?

Huan xcān a'ntū māstā' quilhtamacuj

37 Lā' huan a'ntū ā'xmān chi'chini' ixla' huan
cā'tani' ū'tza' más xaka'tla' chi'chini' de huan
cā'tani'. Lā' huanmā' chi'chini' Jesús tāyalh lā' lej
palha' hualh:
—Lā' a'ntīn takalhpūtī, caquintalakmilh
lā' catako'tnūlh. 38 A'ntī quintakalhlaka'ī'
nataka'lhī hua'chi mu'sni' na ixa'clhcunucca'n
lā' natā'cxtuyāchi lhūhua' xcān a'ntū māstā'
quilhtamacuj. Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn
Dios.
39 Jesús ixuanicu'tun huā'mā' que a'ntī natakalh-
laka'ī', natamaklhtīni'n huan Espíritu Santo. Tūna'j

ixmin huan Espíritu Santo porque Jesús tūna'j ixa'n nac a'kapūn.

Tū' a'cxtim ixuanī't ixtapuhuānca'n huan tachi'xcuhuī't

40 Lā' a'xni'ca' huan tachi'xcuhuī't takaxmatli huā'mā', makapitzīn tahualh:

—Ixlīstu'ncua' huā'mā' Jesús ixa'cta'sana' Dios a'ntī naquincālakmināni'.

41 Lā' ā'makapitzīn tahuampā:

—U'tza' huā'mā' Cristo.

Lā' ā'makapitzīn tahuampā:

—¿Chichū līlalh huā'mā'? Cristo tū' catimincha'
de nac Galilea. 42 Huan Cristo nala ī'xū'yātā'nat
David. Lā' ū'tza' natahui'la nac Belén a'nlhā xala' ixuanī't David. Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios.

43 Lā' ū'tza' tū' a'cxtim ixtalīpuhuan huan
tachi'xcuhuī't. 44 Lā' huan makapitzīn
ixtachī'lē'ncu'tun pero nīn tintī' chi'palh.

Huan pūchihuīna'nī'n tū' ixtakalhlaka'ī' Jesús

45 Huan policías talaka'nchokopā huan fariseosnu' lā' huan xanapuxcu'nu' curasna'. Lā' cākalhasqui'nīca:

—Lā' ¿a'chī' tū' lī'ta'ntit?

46 Lā' huan policías takalhtīni'lh:

—Tū' maktin ickaxmatāuj nīn kalhatin chi'xcu' a'ntī chihuīna'n hua'chi huā'mā' chi'xcu'.

47 Lā' huan fariseosnu' takalhtīni'lh:

—Chō'la nā hui'xina'n cāta'a'kxokochāni'. 48 Tū'
kalhlaka'ī'nī't Jesús nīn kalhatin xapuxcu' lā' nīn
kalhatin fariseo. 49 Huan catīhuāya tachi'xcuhuī't
tū' talakapasa ixley Dios. Lā' ū'tza' nacālīmālaclē'nī Dios.

50 Lā' huan Nicodemo a'ntī ixlakminī't Jesús de
tzī'sa, xla' nā fariseo ixuanī't. Lā' xla' cāhuanilh:
51 —Tūla catimāpātīnīuj kalhatin chi'xcu' palh
tū' pū'la naca'tzīyāuj a'ntū laclē'n lā' palh tū' pū'la
namakxtekāuj nachihuīna'n. Chuntza' tatzo'kni'
huan nac ley.
52 Lā' huan ā'makapitzīn fariseosnu' tahuanilh
Nicodemo:
—Chō'la nā hui'x xala' nac Galilea a'nlhā
tahui'lāna'ncha' huāk catīhuāya chi'xcuhuī'n.
Calakapūtle'ke ixtachihuīn Dios lā' naca'tzīya'
que tū' maktin minī'ta'ncha' nac Galilea kalhatin
ixa'cta'sana' Dios.
53 Lā' tuncan ta'a'lh na ixchicca'n.

8

Huan puscāt a'ntī ixmakchi'xcunu'n

1 Lā' Jesús a'lh nac kēstīn a'nlhā ixuanican
Olivos. 2 Lā' ixlīlakalī lej tzi'sāt Jesús a'mpā nac
xaka'tla' lītokpān. Lā' ixlīhuāk tachi'xcuhuī't
talakminkō'lh. Lā' xla' tahui'lalh lā' tzuculh
cāmāsu'ni'. 3 Huan fariseosnu' lā' huan
mākalhtō'kē'ni'nī'n de huan ley talīmini'lh Jesús
kalhatin puscāt. Lā' huan puscāt ixchi'paquī'canī't
con kalhatin ixmakchi'xcu'. Lā' yāhuaca a'ntza'
na ixlaclhpu'nanca'n a'ntī ixtahui'lāna'. 4 Lā'
tahuanilh Jesús:
—Mākalhtō'kē'ni', huā'mā' puscāt
chi'paquī'canī't con kalhatin ixmakchi'xcu'. 5 Lā'
huan ley a'ntū quincāmaxquī'nī'ta'ni' Moisés, ū'tza'
quincāmāpa'ksīyāni' que nacucta'lamaknīyāuj
kalhatin puscāt a'ntī la chuntza'. Lā' hui'x, ¿chī
hua'na'?

6 Xlaca'n tahuanilh Jesús huā'mā' chu xmān para
natalīlaktzī'n para que chuntza' tzē natamālacapū'.
Lā' Jesús taquilhpūtalh lā' tzuculh tzo'knun nac
cā'ti'ya'tna' con ixmakspulh. 7 Lā' ā'chulā' ix-
takalhasqui'nī lā' xla' tā'cstu'ncli lā' cāhuanilh:

—Kalhatin de hui'xina'n a'ntīn tuntū' laclē'n
ū'tza' xapū'lh camūta'lalh huan puscāt.

8 Lā' Jesús taquilhpūtapā lā' chu tzo'knumpā nac
cā'ti'ya'tna' con ixmakspulh. 9 Lā' a'xni'ca' takax-
matli huā'mā', nā xlaca'n ta'u'cxca'tzīlh palh nā
ixtalaclē'n. Lā' tatzuculh ta'a'n a'ntī más lacpa-
patzīnī'n lā' huan makapitzīn chā'tunu' chā'tunu'
ta'a'ntēlhalh hasta lhā ta'a'nkō'lh ixlīhuākca'n. Lā'
Jesús tachokolh lā' huan puscāt nā ixyācus. 10 Lā'
Jesús tā'cstu'ncli lā' kalhasqui'nīlh:

—¿Lhachū tayāna' a'ntī ixtalē'ksa'nīni'mā'ni'?
¿Tichū huan palh natamaknīyāni' por
mintalaclē'i'?

11 Lā' xla' hualh:

—Nīn tintī' huan chuntza', Māpa'ksīni'.

Jesús huanilh:

—Pues nīn quit tū' icuan palh natamaknīyāni'.
Capit lā' nīn tuntū'tza' titlahua'ya' a'ntū
ko'hua'jua'.

Jesús hua'chi lakatin xkakana' nac quilhtamacuj

12 Jesús cātā'chihuīna'mpā huan tachi'xcuhuī't lā'
cāhuanilh:

—Quit iccāmāsu'ni' huan tachi'xcuhuī't.
Chuntza' quit hua'chi lakatin xkakana'.
Lā' a'ntī naquintastālani' quit, xlaca'n tū'
catitalatā'kchokolh a'nlhā cā'pucsua' como quit
na'iccāmakskoni' ixtejca'n. Lā' na'iccāmaxquī'
xasāsti' ixquilhtamacujca'n.

13 Lā' huan fariseosnu' tahuanilh:
—Hui'x mālacstū'ncca' mē'cstu. Lā' chuntza' nīn tuntū' ixtapalh a'ntū hua'na'.
14 Jesús cākalhtīlh:
—Quit a'ntū icuan, ū'tza' ixlīstu'ncua' a'yuj quit quē'cstu quimālacstū'nccan. Lā' quit icca'tzī a'nlhā icminī'ta'ncha' lā' a'nlhā ica'mā'. Pero hui'xina'n tū' ca'tzīyā'tit a'nlhā icmincha' lā'
a'nlhā ica'mā'. 15 Hui'xina'n lē'ksa'nanā'tit lā'
tū' ca'tzīyā'tit ixpālacata. Chuntza' talē'ksa'nan tachi'xcuhuī't. Lā' quit tū' iclacāxtlahua nīn chā'tin.
16 Palh quit xa'iclacāxtlahualh, xa'iclacāxtlahualh chu a'nchī ixlīstu'ncua'. Quit tū' quē'cstu iclacāxtlahua. QuinTāta' a'ntī quimacaminī't
ū'tza' quintā'lacāxtlahua. 17 Chuntza' tatzo'kni' na mileyca'n: A'xni'ca' kalhatu' chi'xcuhuī'n a'cxtim
tamālacstū'nca, ū'tza' huā'mā' ixlīstu'ncua'. 18 Quit
icmālacstū'nca quē'cstu. Lā' hui'lapā ā'kalhatin a'ntī mālacstū'nca de quit. Lā' ū'tza' a'ntī quinTāta' lā' ū'tza' quimacaminī't.
19 Lā' takalhasqui'nīlh:
—Lā' ¿lhachū hui'lacha' mintāta'?
Jesús cākalhtīlh:
—Hui'xina'n tū' quilālakapasāuj lā' nā tū' lakapasā'tit a'ntī quinTāta'. Palh ixquilālakapasui cahuā quit, nā quinTāta' ixlakapastit hui'xina'n.
20 Lā' Jesús hualh huā'mā' a'xni'ca' ixmāsu'yumā' nac xaka'tla' lītokpān a'nlhā ixmāquī'can huan tumīn. Lā' nīn tintī' puhualh nachī'lē'n porque tūna'j ixchā'ni' ixquilhtamacuj a'ntū napūchī'lē'ncan.

Tūlalh catita'a'lh a'nlhā Jesús ixa'mā'

21 Lā' Jesús chu ā'maktin cāhuanipā:

—Quit na'ica'n. Lā' hui'xina'n naquilāputzayāuj.
Lā' a'xni'ca' nanīyā'tit hui'xina'n naka'lhī'yā'titcus
mintalaclē'i'ca'n. Lā' hui'xina'n tūlalh catipintit
a'nlhā na'ica'n quit.
22 Huan israelitas tahualh:
—Chō'la namaknīcan ixa'cstu lā' ū'tza' līhualh
tūlalh cati'a'uj a'nlhā na'a'n.
23 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Hui'xina'n xalanī'n ā'tzā' nac ti'ya't, lā'
quit xala' nac tālhmā'n. Hui'xina'n xalanī'n
huā' nac cā'quilhtamacuj lā' quit tū' xala' huā'
nac quilhtamacuj.
24 Lā' ū'tza' iccālīhuanini'
hui'xina'n que a'xni'ca' nanīyā'tit naka'lhī'yā'titcus
mintalaclē'i'ca'n. Hui'xina'n tū' kalhlaka'ī'yā'tit
a'xni'ca' iccāhuaniyāni' a'ntīn quit. Chuntza'
naka'lhī'yā'titcus mintalaclē'i'ca'n a'xni'ca'
nanīyā'tit.
25 Lā' tuncan takalhasqui'nīlh:
—¿Tichū hui'x?
Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Iccāhuaninī'ta'ntza' xapū'la.
26 Quit tzē na'icuan
lhūhua' por mimpālacataca'n lā' tzē na'iclacāxtlahua
lhūhua' catūhuā a'ntū tlahuapā'na'ntit a'ntūn
tū' tzey. A'ntī quimacaminī't, xla' huan a'ntū
ixlīstu'ncua'. Lā' a'ntū quihuanī, xmān ū'tza'
iccāhuanī huan tachi'xcuhuī't.
27 Lā' xlaca'n tū' tamāchekxīlh que Jesús
ixlīchihuīna'mā' Dios, xaTāta'.
28 Lā' ū'tza'
cālīhuanilh Jesús:
—Lā' a'xni'ca' hui'xina'n naquilāmā'ca'yāuj
tālhmā'n quit, hasta a'xni'ca' naca'tzīyā'tit tichūn
quit. Lā' quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. Lā'
naca'tzīyā'tit que quit tuntū' ictlahua quē'cstu.

Xmān icuan a'ntū quimāsu'ni'nī't quinTāta'.
29 A'ntī quimacamilh, xla' huī' con quit. Lā'
tū' quimakxteknī't quē'cstu, porque quit pō'ktu
ictlahuamā' a'ntū ixtapuhuān.

30 Lā' a'xni'ca' Jesús hualh huā'mā', lej lhūhua'
a'ntīn takalhlaka'ī'lh.

Ixcamana' Dios lā' xlaca'n a'ntīn tū' ixcamana' Dios

31 Lā' Jesús cāhuanilh huan israelitas a'ntī ix-
takalhlaka'ī'mā'nacus:

—Hui'xina'n palh na'a'kahuāna'ni'yā'tit quin-
tachihuīn, lā' chuntza' nalītalacsu'yu'yā'tit palh
hui'xina'n lej stu'ncua' quisca'txtunu'nī'n. 32 Lā'
nalakapasā'tit a'ntū ixlīstu'ncua'. Lā' por ixpālacata
a'ntū ixlīstu'ncua' nala'yā'tit libres.

33 Lā' xlaca'n takalhtīlh:

—Quina'n ī'xū'yātā'natna' Abraham. Lā' nīn
tintī' maktin quincātamāscujūnī'ta'ni' hua'chi ix-
tatamāuj. Lā' ¿a'chī' hua'na' hui'x que na'iclayāuj
libres?

34 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. A'ntī tlahua
talaclē'i', ū'tza' xla' hua'chi kalhatin tasācua' a'ntīn
tamāhuacanī't, como tūla makxteka ixtalaclē'i'.
35 Huan xatatamāuj tasācua' tū' hua'chi a'ntī
scana'nca xa'o'kxa'. Huan xatatamāuj tū'
pō'ktu catitahui'lalh na ixchic ixtēcu' como
nastā'palacan. A'ntī scana'nca ixo'kxa' kalhatin
chi'xcu', xla' para pō'ktu ixo'kxa'. Lā' tū' catistā'ca.
36 Hui'xina'n hua'chi a'ntī xatatamāuj como tūla
makxtekā'tit mintalaclē'i'ca'n. Lā' ixO'kxa' Dios tzē
nacāmaktāyayāni' hui'xina'n para namakxtekā'tit
mintalaclē'i'ca'n. Lā' chuntza' tū'tza' nalayā'tit

hua'chi xatatamāuj. 37 Lā' a'yuj hui'xina'n
ī'xū'yātā'natna' Abraham, pero quilāmaknīcu'tunāuj
porque tū' kalhlaka'ī'yā'tit a'ntū iccāhuaniyāni'.
38 Quit iclīchihuīna'n a'ntū quimāsu'ni'nī't
quinTāta'. Lā' hui'xina'n tlahua'yā'tit a'ntū
cāhuaninī'ta'ni' mintāta'ca'n.
39 Lā' xlaca'n takalhtīlh:

—Quintāta'ca'n, xla' ū'tza' Abraham.

Lā' Jesús cāhuanilh:

—Palh stu'ncua' cahuā hui'xina'n ixcamana'
Abraham nā chuntza' ixtlahua'tit chu
a'nchī ixtlahua Abraham. 40 Hui'xina'n
quilāmaknīcu'tunāuj a'yuj quit iccāhuaniyāni'
a'ntū ixlīstu'ncua' a'ntū Dios quimāsu'ni'nī't.
Abraham tū' chuntza' ixtlahua hua'chi hui'xina'n
tlahua'yā'tit. 41 Hui'xina'n tlahua'pā'na'ntit a'ntū
tlahua mintāta'ca'n.

Lā' xlaca'n tahuanilh:

—Quina'n tū' makcamanna'. Icka'lhīyāuj xmān
kalhatin quintāta'ca'n lā' ū'tza' Dios.

42 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Palh mintāta'ca'n cahuā Dios, hui'xina'n
ixquilāpāxquī'uj porque quit icminī'ta'ncha'
a'nlhā xa'ictā'lahui'lacha' Dios lā' chuhua'j ā'tzā'
iclahuī'. Quit tū' icmilh xmān por quimpātunca'tzi.
Dios ū'tza' a'ntī quimacaminī't. 43 Hui'xina'n
tū' kaxpa'tcu'tunā'tit a'ntū icuan. U'tza' tū'
līmāchekxī'yā'tit a'ntū iccāhuanimā'ni'.

44 'Mintāta'ca'n hui'xina'n ū'tza' huan ko'ti'ti'.
Hui'xina'n tlahuacu'tunā'tit ixtapuhuān huan
ko'ti'ti'. Huan ko'ti'ti' xla' ū'tza' lanī't maknīni'
desde xapū'la. Xla' tū' maktin pāstaca a'ntū
ixlīstu'ncua' como tū' lakatī a'ntū ixlīstu'ncua'.
Xla' chihuīna'n huāk tā'ksa'nīn como xla' chuntza'
ixtāyat. Xla' lej a'ksa'nīni' lā' xla' ū'tza' mā'a'nanīlh

tā'ksa'nīn. 45 Quit iccāhuaniyāni' a'ntū ixlīstu'ncua'
lā' hui'xina'n tū' quilākalhlaka'ī'yāuj. 46 Lā' ¿tichū de
hui'xina'n tzē nahuan palh quit ictlahuanī't a'ntūn
tū' tzey? Lā' palh quit huan a'ntū ixlīstu'ncua', lā'
¿a'chī' tū' quilākalhlaka'ī'yāuj? 47 Huan a'ntī ixla'
Dios kaxmata ixtachihuīn Dios. Hui'xina'n tū' ixla'
Dios. Lā' ū'tza' tū' līkaxpa'tcu'tunā'tit —hualh Jesús.

Huan Cristo lanāntza' ixa'nan a'xni'ca' tūna'j ixlacatuncuī Abraham

48 Lā' huan israelitas tahuanilh:

—Stu'ncua' a'nchī icuáuj que hui'x samaritano lā' ka'lhī'ya' huan espíritu a'ntūn tū' tzey.

49 Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Tū' icka'lhī huan espíritu a'ntūn tū' tzey.
Quit ica'cnīni'ni' quinTāta' lā' hui'xina'n
quilālīlakmaka'nāuj. 50 Lā' quit tū' quimaca'tzi
palh quilā'a'cnīni'ni'yāuj o tū'. Huī' kalhatin
a'ntī lacasqui'n que caqui'a'cnīni'ni'ca, ū'tza'
a'ntī nalacāxtlahuakō'. 51 Ixlīstu'ncua' a'ntū
iccāhuaniyāni': A'ntī natatlōkentaxtū quintachihuīn
xlaca'n nataka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n
a'ntūn tū' maktin catisputli.

52 Lā' huan israelitas takalhtīni'lh:

—Quina'n icca'tzīyāujtza' que ka'lhī'ya' huan
espíritu a'ntūn tū' tzey. Abraham nīlhtza' lā' nā
tanīlhtza' ixa'cta'sana'nī'n Dios. Lā' hui'x hua'na'
que a'ntī natatlōkentaxtū mintachihuīn tū' maktin catitasputli. 53 Lā' ¿chu hui'x más xaka'tla'
que quintāta'ca'n Abraham? Xla' nīlh lā' huan
a'cta'sana'nī'n nā tanīlh. Lā' hui'x ¿tichū palh tū'
catinīt?

54 Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Palh quit quē'cstu qui'a'cnīni'ni'can, nīn tuntū'
ixtapalh. A'ntī qui'a'cnīni'ni' quit, xla' ū'tza'
quinTāta' chu ū'tza' a'ntī hui'xina'n huani'yā'tit
minDiosca'n. 55 Lā' ū'tza', a'ntī hua'nā'tit min-
Diosca'n, tū' lakapasā'tit hui'xina'n. Lā' quit
iclakapasa. Palh quit cahuā xa'icualh tū' iclaka-
pasa, quit xa'iclalh kalhatin a'ksa'nīni' hua'chi
hui'xina'n. Lā' quit stu'ncua' iclakapasa lā' quit
ica'cnīni'ni' ixtachihuīn. 56 Abraham a'ntī mimpa-
pca'n ka'lhīlh tapāxuhuān porque xla' ixca'tzī palh
nalaktzī'n a'xni'ca' xa'icmilh nac quilhtamacuj.
Xla' laktzī'lh lā' līpāxuhualh.

57 Lā' huan israelitas tahuanilh Jesús:

—Hui'x tūna'j ka'lhī'ya' nīn pūpitzi ciento cā'ta, lā' ¿chī līhua'na' palh laktzī'nī'ta' Abraham?

58 Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Ixlīstu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Quit lanāntza' xa'icuī' a'xni'ca' tūna'j ixlacatuncuī Abraham.

59 Lā' chu tuncan tasacli chihuix lā' ixtalīmūta'lacu'tun. Lā' Jesús cātatzē'kni'lh lā' chuntza' taxtulh de huan xaka'tla' lītokpān.

9

Jesús mātzeyīlh kalhatin chi'xcu' a'ntī ixlacatuncuīnī't xalakatzī'n

1 Lā' a'xni'ca' Jesús ixlatlā'huan, laktzī'lh huan
kalhatin chi'xcu' a'ntī ixlacatuncuīnī't xalakatzī'n.
2 Lā' ī'sca'txtunu'nī'n takalhasqui'nīlh:

—Māpa'ksīni', lā' ¿a'chī' tahui'lalh lakatzī'n huā'mā' chi'xcu'? ¿Chu ixpālacata ixtalaclē'i'ca'n ixtāta' lā' ixtzī't, o ixpālacata ixtalaclē'i' huan lakatzī'n?

3 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Tū' por ixpālacata ixtalaclē'i' huan lakatzī'n
lā' nīn ixtalaclē'i'ca'n ixtāta' lā' ixtzī't. Xla'
lacatuncuīlh xalakatzī'n para que chuntza'
tzē nalīmālacsu'yu ixlīmāpa'ksīn Dios a'xni'ca'
namātzeyīcan. 4 A'xni'ca' xkakacus, tzē scujcan;
pero a'xni'ca' tzī'suamā'tza', tūlalhtza' catiscujca.
Lā' nā chuntza' quina'n, tasqui'nī natlahuayāuj
chuhua'j ixlītlōt a'ntī quimacaminī't. Namin
lakatin chi'chini' a'xni'ca' na'icnī lā' tūlalhtza'
ictiscujli. 5 Quit iccāmakskoni' huan tachi'xcuhuī't
līhuan iclahuī' nac quilhtamacuj.

6 Lā' a'xni'ca' hualh huā'mā' Jesús chojnu'lh
nac ti'ya't. Lā' tlahualh macsti'na'j pūtlū'n lā'
līlacatlahualh na ixlakastapun huan lakatzī'n. 7 Lā'
huanilh:

—Capinchi huan nac xcān a'nlhā huanican Siloé
lā' nalakacha'ka'na' —Siloé huanicu'tun Macam-
incanī't.

Lā' huan lakatzī'n a'lh lā' a'ntza' lakacha'ka'lh.
Lā' a'xni'ca' chimpā, tzētza' ixlacahuāna'n. 8 Lā'
huan ixtā'macchicni' lā' a'ntī ixtalaktzī'nī't xapū'la
a'xni'ca' lakatzī'n ixuanī't, xlaca'n talāhuanilh:

—¿Chu tū' ū'tza' huā'mā' chi'xcu' a'ntī ixtahui'la
ī'squi'nīhuā'yan?

9 Makapitzīn ixtahuan:

—U'tza'.

Lā' ā'makapitzīn huampala ixtahuan:

—Tū' ū'tza'. Hua'chi ū'tza' lītasu'yu.

Huan chi'xcu' māni' ū'tza' hualh:

—Quit huan chi'xcu'.

10 Lā' takalhasqui'nīlh:

—Lā' ¿chichū līlalh tzētza' lacahuāna'na' hui'x?

11 Lā' xla' cākalhtīlh:

—U'tza' huan chi'xcu' a'ntī ixtacuīni' Jesús tlahualh pūtlū'n lā' quilīlacatlahualh na quilakastapun. Lā' quihuanilh: “Capinchi huan nac xcān a'nlhā huanican Siloé lā' calakacha'ka'”. Ica'lh lā' a'xni'ca' iclakacha'ka'nkō'lh, tzētza' iclacahuāna'lh.

12 Lā' takalhasqui'nīlh:

—Lā' ¿lhachū huī' huanmā' chi'xcu'?

Lā' xla' cāhuanilh:

—Tū' icca'tzī.

Huan fariseosnu' takalhasqui'nīlh huan chi'xcu' a'ntī lakatzī'n ixuanī't

13 Lā' cālīmini'ca huan fariseosnu' huan chi'xcu'
a'ntī lakatzī'n ixuanī't. 14 Lā' huan chi'chini'
a'ntū pūtlahualh pūtlū'n Jesús lā' pūmātzeyīlh huan lakatzī'n, ū'tza' huan chi'chini' a'ntū
pūjaxcan. 15 Lā' huan fariseosnu' chu ā'maktin
takalhasqui'nīpā:

—¿Chichū līlacahuā'na'?

Lā' xla' cākalhtīlh:

—Quilīlacatlahualh pūtlū'n na quilakastapun lā' iclakacha'ka'lh lā' chuhua'j quit tzē iclacahuāna'n.

16 Lā' makapitzīn de huan fariseosnu' tahualh:

—Huā'mā' chi'xcu' tū' ixla' Dios porque tū' a'cnīni'ni' huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan.

Lā' ā'makapitzīn tahuampā:

—A'ntī tlahua talaclē'i', xla' tū' catitlahualh lē'cnīn a'nchī tlahua huā'mā' chi'xcu'.

Lā' tū' chu lakatin ixtapuhuānca'n ixtaka'lhī.
17 Lā' chu takalhasqui'nīpā huan chi'xcu' a'ntī
lakatzī'n ixuanī't:

—Lā' hui'x ¿chichū hua'na' de huan chi'xcu' como hui'x a'ntī mālacahuānīni'?

Lā' xla' hualh:

—Xla' ixa'cta'sana' Dios.

18 Lā' huan israelitas, xlaca'n tū' takalhlaka'ī'lh
palh lakatzī'n ixuanī't lā' palh mālacahuānīca. Lā'
cāta'sani'ca ixtāta' lā' ixtzī't huan chi'xcu' a'ntī
lakatzī'n ixuanī't. 19 Lā' cākalhasqui'nīca:

—¿Chā ū'tza' huā'mā' chi'xcu' mi'o'kxa'ca'n?
¿Chā lacatuncuīlh xalakatzī'n? Lā' ¿chichū tzētza'
līlacahuāna'n chuhua'j?

20 Lā' ixtāta' lā' ixtzī't takalhtīni'lh:

—Quina'n icca'tzīyāuj palh qui'o'kxa'ca'n. Lā'
icca'tzīyāuj que a'xni'ca' lacatuncuīlh lanān
lakatzī'n ixuanī't. 21 Tū' icca'tzīyāuj chichū
tzētza' līlacahuāna'n chuhua'j. Lā' tū' icca'tzīyāuj
a'ntī mālacahuānīlh. Cakalhasqui'nī'tit ū'tza';
xla' chuhua'j chi'xcu'tza'. Māni' ū'tza' tzē
nacāhuaniyāni'.

22 Ixtāta' lā' ixtzī't tahualh chuntza' porque
xlaca'n ixtajicua'ni' huan israelitas. Lā' huan
israelitas talacchihuīna'lh que namātuxtekēcan de
huan nac xaka'tla' lītokpān a'ntī nahuan que
Jesús ū'tza' Cristo. 23 Lā' ū'tza' talīhualh ixtāta'
lā' ixtzī't: "Cakalhasqui'nī'tit ū'tza'; xla' chuhua'j
chi'xcu'tza'".

24 Lā' huan israelitas chu tata'sani'pā ixlīmaktu'
huan chi'xcu' a'ntī lakatzī'n ixuanī't lā' tahuanilh:

—Caquilāhuaniuj ixlīstu'ncua' na ixlacapūn Dios.
Quina'n icca'tzīyāuj que huā'mā' chi'xcu' lej tlahua
talaclē'i'.

25 Xla' cākalhtīlh:

—Quit tū' icca'tzī palh tlahua talaclē'i'. Xmān
icca'tzī quit xapū'la lakatzī'n xa'icuanī't lā'
chuhua'j iclacahuāna'ntza'.

26 Lā' chu kalhasqui'nīpalaca:

—¿Tuchūn tlahuani'ni'? ¿Chichū līmālacahuānīni'?

27 Lā' xla' cākalhtīlh:

—Iccāhuani'ntza'. Lā' hui'xina'n tū'
ixkaxpa'tcu'tunā'tit. ¿A'chī' lacasqui'nā'tit
na'iccāhuanipalayāni'? Chō'la nā stālani'cu'tunā'tit
nā hui'xina'n.
28 Lā' talakapalalh lā' tahuanilh:
—Hui'x stālani'ya' huanmā' chi'xcu'. Quina'n
icstālani'yāuj Moisés. 29 Icca'tzīyāuj que Dios
tā'chihuīna'lh Moisés. Lā' huā'mā' Jesús tū'
icca'tzīyāuj lhachū minī'ta'ncha'.
30 Lā' huan chi'xcu' cākalhtīlh:
—¿Chichū līlalh huā'mā'? Hui'xina'n tū'
ca'tzīyā'tit lhachū mincha' huan chi'xcu'. Lā'
ū'tza' a'ntī quimālacahuānīlh. 31 Quina'n ca'tzīyāuj
que Dios tū' cākaxmata a'ntīn tatlahua talaclē'i'.
Dios cākaxmata a'ntī ta'a'cnīni'ni' xla' lā' a'ntīn
tatlahua a'ntū ixtapuhuān Dios. 32 Desde a'xni'ca'
ixlītzucuni' quilhtamacuj, tū' maktin kaxmatca
palh kalhatin chi'xcu' mālacahuānī huan a'ntī
lacatuncuī xalakatzī'n. 33 Palh tū' cahuā Dios
macaminī't, tūlalh ixtlahualh catūhuā.
34 Lā' tahuanilh:
—Hui'x lacatuncui' con mintalaclē'i'. ¿Chu
naquilāmāsca'tīyāuj quina'n?
Lā' tamacaxtuca kēpūn.

Lakatzī'nī'n a'ntīn tū' takalhlaka'ī'

35 Jesús huanica palh ixtamacaxtucanī't huan
chi'xcu' a'ntī lakatzī'n ixuanī't. Lā' a'xni'ca'
tā'lāpāxtokli, huanilh:
—¿Chā kalhlaka'ī'ya' hui'x huan ixO'kxa' Dios?
36 Lā' huan chi'xcu' huanilh:
—Lā' ¿tichū xla'? Caquihua'ni' para que chuntza'
quit na'ickalhlaka'ī'.
37 Lā' Jesús kalhtīlh:

—Hui'x laktzī'nī'ta'tza'. Lā' ū'tza' a'ntī tā'chihuīna'mā'ni'.

38 Lā' huan chi'xcu' taquilhpūtani'lh lā' huanilh:

—Māpa'ksīni', ickalhlaka'ī'.

39 Lā' Jesús hualh:

—Quit icmilh nac quilhtamacuj para que chuntza' natasu'yu a'ntīn takalhlaka'ī' lā' a'ntīn tū' takalhlaka'ī'. Quit icmilh nac quilhtamacuj para na'iccāmālacahuānī a'ntī xalakatzī'nī'n lā' icmilh para na'iccāmālakatzī' a'ntīn talacahuāna'n.

40 Lā' makapitzīn fariseosnu' ixtayāna' ixpajtzu. Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', tahualh:

—Lā' ¿chu quina'n iclakatzī'yāuj?

41 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Palh lakatzī'n cahuā hui'xina'n, tū' ixlīpintit cuenta hui'xina'n por mintalaclē'i'ca'n. Como hua'nā'tit hui'xina'n que lacahuānā'tit, pues hui'xina'n līpinā'tit cuenta.

10

Huan ixchicca'n borregos

1 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni': A'ntī lacatin tanū na ixchicca'n borregos lā' tū' lactanū a'nlhā yā xamākalhcha ū'tza' ka'lhāna'. 2 Lā' a'ntī lactanū
a'nlhā yā xamākalhcha, ū'tza' xamaktaka'lhna'
borregos. 3 Lā' a'ntī maktaka'lha mākalhcha
ū'tza' mālaquī'ni' huan xamaktaka'lhna' borregos. Lā' huan borregos takaxmata ixtachihuīn. Lā' cāmāta'sī lakatunu' con ixtacuīni'ca'n a'ntū ixborrego xla'. Lā' cāmāxtu de huan ixchicca'n. 4 Lā'

a'xni'ca' cāmāxtukō' xla' cāpū'lani'. Lā' huan borregos tastālani' como xlaca'n takalhlakapasatza' ixtachihuīn.
5 Lā' tū' catitastālani'lh ā'chā'tin chi'xcu'. Tū' natastālani' porque tū' takalhlakapasa ixtachihuīn. Natatzā'lani'.

6 Lā' Jesús cāhuanilh huā'mā' tachihuīn hua'chi lītalacastuca. Xlaca'n tū' tamāchekxīlh a'ntū ixcāhuanicu'tuncan.

Jesús hua'chi xatzey maktaka'lhna' borregos

7 Lā' Jesús chu cāhuanipā:

—Lej ixlīstu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Quit hua'chi mākalhcha a'nlhā talactanū huan borregos.
8 Ixlīhuākca'n a'ntī quintitapū'lani'lh, xlaca'n ū'tza' ka'lhāna'nī'n. Lā' huan borregos tū' ta'a'kahuāna'ni'lh huan ka'lhāna'nī'n.
9 Quit hua'chi huan mākalhcha. A'ntī naquintakalhlaka'ī', xlaca'n natapūtaxtu. Lā' na'iccāmaktaka'lha hua'chi cāmaktaka'lhcan borrego a'ntū natataxtu lā' natakaksa ixlīhua'tca'n lā' chu natatanūpala.
10 ’Lā' huan ka'lhāna' xla' xmān min ka'lhāna'n lā' maknīni'n lā' mālakuanīni'n. Quit icminī't para na'iccāmaxquī' xasāsti' ixquilhtamacujca'n a'ntū más xatzey quilhtamacuj.
11 Quit hua'chi xatzey maktaka'lhna' borregos. Huan a'ntī lej xatzey maktaka'lhna' xla' lej xa'nca cāmaktaka'lha ixborregos lā' a'yuj calīnīlh.
12 Lā' huan a'ntī xmān tasācua', a'xni'ca' laktzī'n mimā' huan lobo, cāmakxteka huan borregos lā' tzā'latāquī' como tū' scana'nca maktaka'lhna' lā' tū' ixla' huan borregos. Lā' chu tuncan huan lobo cāchi'pa huan borregos lā' cāmakatzā'lakō'.
13 Huan tasācua' tzā'la porque xmān tasācua' lā' tū' ixla' huan borregos, lā' xla' tū' ixmaca'tzi.

14 ’Quit hua'chi xatzey maktaka'lhna' borregos.
Como xatzey maktaka'lhna' cālakapasa ixborregos,
quit iccālakapasa quintachi'xcuhuī't, lā' nā xlaca'n
quintalakapasa. 15 Lā' nā chuntza' huan xaTāta'
quilakapasa quit, lā' nā quit iclakapasa. Lā' quit
na'iclīnī por quintachi'xcuhuī't chuntza' hua'chi
huan maktaka'lhna' borregos līnī por ixborregos.
16 Hui'lapā ā'makapitzīn tachi'xcuhuī't. Xlaca'n
hua'chi borregos a'ntūn tū' xalanī'n huā'mā' na ix-
chic. Tasqui'nī na'iccālīmin nā xlaca'n. Lā' xlaca'n
nā nata'a'kahuāna'ni' quintachihuīn. Lā' chuntza'
xlaca'n chu lakatin natala con a'ntī lanān quila'.
Lā' xmān kalhatin xamaktaka'lhna' nala.
17 ’QuinTāta' quimpāxquī' porque iclīmāstā'
quinquilhtamacuj lā' quit na'ictēpala
quinquilhtamacuj. 18 Lā' nīn tintī' quintimaklhtīlh
quinquilhtamacuj. Quit icmāstā' porque
icmāstā'cu'tun. Quit icka'lhī talacasqui' para
que tzē na'icmāstā' lā' icka'lhī talacasqui' para
que tzē na'ictēchokopala. Chuntza' quilīmāpa'ksīlh
quinTāta' —hualh Jesús.
19 Lā' a'xni'ca' huan israelitas takaxmatli
huā'mā' tachihuīn lā' tū'tza' chu lakatin
talīpāstacna'mpā. 20 Makapitzīn ixtahuan:

—Lā' ¿a'chī' tlahuani'yā'tit cuenta huā'mā'
chi'xcu' palh ka'lhī espíritu a'ntūn tū' tzey, lā'
xla' chuya?

21 Lā' ā'makapitzīn huampala tahualh:

—A'ntī ka'lhī espíritu a'ntūn tū' tzey, xla' tūlalh
catichihuīna'lh chuntza'. ¿Chu tzē namālacahuānī
kalhatin lakatzī'n huan espíritu a'ntūn tū' tzey?

Huan israelitas talakmaka'lh huan Jesús

22 Lā' nac Jerusalén ixtlahuamā'ca cā'tani'.
Lā' huanmā' cā'tani' ū'tza' a'ntū ixpāstaccan
a'nchī cāxtlahuani'ca Dios huan xaka'tla' lītokpān
makāntza'. Lā' cā'lonkni' ixuanī't. 23 Lā' Jesús
ixlatlā'huan na ixtanquilhni' huan xaka'tla'
lītokpān. Lā' huan tanquilhni' ixuanican
Ixtanquilhni' Salomón. 24 Lā' huan israelitas
taxti'li'hui'līlh lā' tahuanilh:

—¿Hasta lhachūnīn naquilāmāpāstacnīkō'yāuj
tichū hui'x? Palh hui'x Cristo caquilāhuaniuj chu
maktin.

25 Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Quit iccāhuanintza' lā' hui'xina'n tū'
kalhlaka'ī'yā'tit. Huāk catūhuā a'ntū ictlahua
quit ictlahua por ixlīmāpa'ksīn quinTāta'. Lā'
ū'tza' lītasu'yu tichūn quit. 26 Lā' hui'xina'n
tū' kalhlaka'ī'yā'tit porque hui'xina'n tū'
quintachi'xcuhuī't. 27 Quintachi'xcuhuī't
takaxmata quintachihuīn chuntza' hua'chi
borregos takaxmata ixtachihuīn ixtēcu'. Lā' quit
iccālakapasa, lā' xlaca'n quintastālani'. 28 Quit
iccāmaxquī' xasāsti' ixquilhtamacujca'n para
pō'ktu lā' tū' maktin caticāsputni'lh. Lā' tintī'
a'ntī tzē naquimaklhtī a'ntī quintakalhlaka'ī'.
29 Quimacamaxquī'nī't quinTāta' lā' xla' ū'tza' más
xaka'tla' māpa'ksīni'. Lā' tintī' tzē quintimaklhtīlh
a'ntī quintakalhlaka'ī'. 30 Quit con quinTāta' chu
lakatin.

31 Lā' tuncan huan israelitas tasacpā chihuix
para natalīmūta'la. 32 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Por ixlīmāpa'ksīn quinTāta' quit lejtza' lhūhua'
catūhuā a'ntū lej xalactzey ictlahuanī't na mila-
capūnca'n. Lā' ū'tza' naquilālīmūta'layāuj.

33 Lā' huan israelitas tahuanilh:

—Tū' icticāmūta'lani' por huan xalacuan catūhuā
a'ntūn tlahuanī'ta'. Na'iccāmūta'layāni' porque
hui'x lakmaka'na' Dios. Lā' tā'talacastuccu'tuna'
Dios. Lā' hui'x xmān chi'xcu'.

34 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Chuntza' tatzo'kni' na mileyca'n a'nchī
hualh Dios: “Hui'xina'n huāk diosnu'”. 35 Dios
cāmāpācuhuīlh diosnu' a'ntī cālīmāmacū'lh
ixtachihuīn Dios. Lā' ixtachihuīn Dios a'ntū
tatzo'kni' tū' maktin catilactlahuaca. 36 Dios
quilacsacli lā' quimacamilh nac huā'mā'
quilhtamacuj. Lā' ¿a'chī' quilālī'a'ksa'nīni'nāuj
iclakmaka'lh Dios porque iccāhuanini' quit
ixO'kxa' Dios? 37 Palh quit tū' ictlahua chu
a'nchī tlahua quinTāta', tū' caquilākalhlaka'ī'uj.
38 Lā' palh hui'xina'n tū' quilākalhlaka'ī'cu'tunāuj,
a'yuj quit ictlahua chu a'nchī tlahua quinTāta',
cakalhlaka'ī'tit a'ntū ictlahua quit que ū'tza' ixla'
Dios. Lā' chuntza' naca'tzī'yā'tit hui'xina'n lā'
namāchekxī'yā'tit que huan xaTāta' lā' quit chu
lakatin quina'n.

39 Lā' chu ā'maktin ixtachī'lē'npalacu'tun pero
Jesús cāpūtaxtuni'lh.

40 Lā' tuncan Jesús a'lh nac tintacutā'cha' huan
pūxka Jordán. Lā' chā'lh a'nlhā Juan ixmā'kpaxīni'n
xapū'la. 41 Lā' lhūhua' tachi'xcuhuī't talakchilh
Jesús a'ntza' lā' xlaca'n talāhuanilh:

—Juan tū' tlahualh lē'cnīn. Pero huāk a'ntū
ixuan por ixpālacata Jesús, ū'tza' a'ntū ixlīstu'ncua'.

42 Lā' a'ntza' lej lhūhua' takalhlaka'ī'lh Jesús.

11

A'xni'ca' nīlh Lázaro

1 Ixuī' kalhatin chi'xcu' ixtacuīni' Lázaro. Lā' xla'
ī'tza'ca'lh. Lā' xla' ixlahuī' nac lakatin cā'lacchicni'
a'ntū huanican Betania. Lā' nā a'ntza' ixta-
lahui'lāna' María lā' Marta ixtā'tin. 2 Lā' huā'mā'
María ū'tza' a'ntī lītantūtlahualh lej xamu'csa aceite
huan Jesús lā' lītantūxacalh con ixya'j. Lā' Lázaro,
ixtā'tin huā'mā' María, ū'tza' a'ntī ī'tza'ca'lh. 3 Lā'
María lā' Marta tamāca'tzīnīlh huan Jesús lā'
tahuanilh:

—Māpa'ksīni', lej ī'tza'ca'n a'ntī lej tā'lāpāxquī'ya'.

4 Lā' a'xni'ca' huanica huā'mā' Jesús hualh:

—Huā'mā' ta'jatat tū' catilaknīlh. Por ixpālacata
huanmā' ta'jatat nalaktzī'ncan a'nchī lej ka'tla'
Dios, lā' nā namāsu'yu a'nchī lej ka'tla' ixO'kxa'
Dios.

5 Jesús ixcāpāxquī' huan Marta lā' María lā' nā
huan Lázaro. 6 Lā' a'xni'ca' huanica que huan
Lázaro ixī'tza'ca'n, Jesús tachokopā a'nlhā ixuī'
ā'lakatu' chi'chini'. 7 Lā' tuncan cāhuanilh huan
ī'sca'txtunu'nī'n:

—Ca'a'nchokoujtit nac Judea.

8 Lā' huan ī'sca'txtunu'nī'n tahuanilh:

—Māpa'ksīni', huan israelitas xalanī'n nac Judea
tūna'j makān ixtamūta'lamaknīcu'tunāni'. Lā' hui'x
¿chu pimpalacu'tuna' a'ntza'?

9 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Huan chi'chini' xmān lakacāujtu' hora
māxkakēni'n. Palh kalhatin latlā'huan de tuncuj, tū'
a'kche'kxla porque chi'chini'mā'. 10 Palh kalhatin
latlā'huan de tzī'sa, xla' a'kche'kxla porque tintī'
xkakana'. Tasqui'nī na'ica'n chuhua'j. Tuntū'
quintipātle'keni'lh como tūna'j ictlahuakō' quilītlōt.

11 A'calīstān Jesús cāhuanilh:
—Lázaro, qui'amigoca'n, xla' lhtatalhtza' lā' quit ica'nā icmālakahuanī.
12 Lā' ī'sca'txtunu'nī'n tahualh:
—Māpa'ksīni', palh lhtatamā', natzeyan.
13 Jesús ixcāhuanicu'tun que Lázaro ixnīnī'ttza'.
Lā' ī'sca'txtunu'nī'n ixtapuhuan que Jesús ixcāhuanimā' que xmān ī'lhtatamā'. 14 Lā' ū'tza'
lej xa'nca cālīhuanikō'lh:
—Lázaro nīlhtza'. 15 Xalītzey palh tū' xa'icuī' a'ntza' quit. Chuntza' xatzey para hui'xina'n porque chuntza' nakalhlaka'ī'yā'tit. Chuhua'j cā'huitit a'nlhā mā'cha' Lázaro.
16 Tomás, a'ntī ixuanican Stu'yūn, cāhuanilh huan ā'makapitzīn sca'txtunu'nī'n:
—Nā catā'a'uj Jesús. Nanīyāuj a'cxtim.

Jesús nacāmālakahuanīchoko tachi'xcuhuī't

17 Lā' a'xni'ca' chā'lh Jesús, māca'tzīnīca que
tā'ti'ma'jtza' ix'a'cnūma' Lázaro. 18 Betania hua'chi
lakatu'tun kilómetro ixlīmakat ixuanī't de nac
Jerusalén. 19 Lā' lej lhūhua' israelitas ixtalakminī't
Marta lā' María para nata'o'kska'lhīni'n como
ixnīnī't Lázaro a'ntī ixtā'tinca'n. 20 Lā' Marta,
a'xni'ca' ca'tzīlh ixchā'ntēlhatza' Jesús, chu tuncan
milh pāxtoka. Lā' María tachokolh nac chic. 21 Lā'
Marta huanilh huan Jesús:
—Māpa'ksīni', palh ixlatahui'la' cahuā ā'tzā', tū' ixnīlh quintā'tin. 22 Pero quit icca'tzī que
Dios, a'yuj chuhua'j, namaxquī'yāni' ixlīhuāk a'ntū nasqui'ni'ya'.
23 Lā' Jesús huanilh:
—Mintā'tin nalakahuanchokopala.
24 Lā' Marta huanilh:

—Quit icca'tzī palh nalakahuanchokopala a'xni'ca' ā'xmān chi'chini' nala.
25 Lā' Jesús huanilh:
—Quit a'ntī na'iccāmālakahuanīchoko tachi'xcuhuī't lā' quit na'iccāmaxquī' xasāsti' ixquilhtamacujca'n. A'ntī quintalīpāhuan quit, a'yuj catanīlh, xlaca'n nataka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n.
26 Lā' ixlīhuākca'n
a'ntīn taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n lā' quintalīpāhuan, nā xlaca'n tū' maktin catitasputli. ¿Chā hui'x kalhlaka'ī'ya' huā'mā'?
27 Marta huanilh:
—U'huē, Māpa'ksīni'. Quit ickalhlaka'ī' palh hui'x ixO'kxa' Dios, lā' hui'x Cristo a'ntī ixmimā' nac quilhtamacuj.

Jesús calhualh pajtzu na ixtaponkni' Lázaro

28 Lā' Marta, a'xni'ca' hualh huā'mā', a'lh ta'sani' María ixtā'tin. Lā' xla' ska'lh huanilh:
—Chuhua'j chilhtza' huan Māpa'ksīni' lā' ta'sani'yāni'.
29 Lā' a'xni'ca' kaxmatli huā'mā', María chu
tuncan lacapalh tāyalh lā' laka'lh Jesús.
30 Lā'
Jesús tūna'j ixtanū huan nac cā'lacchicni'. Ixyācus a'nlhā quīpāxtokli Marta.
31 Huan israelitas
ixtalahui'lāna' con María huan nac chic lā' ixta'o'kska'lhīmā'na. Lā' a'xni'ca' talaktzī'lh María a'nchī tāyalh lā' chu tuncan lacapalh a'ntāquī'lh lā' xlaca'n tastālani'lh. Ixtapuhuan a'mā' calhuan nac taponkni'.
32 Lā' María a'xni'ca' lakchā'lh Jesús,
tatzokostani'lh lā' huanilh:
—Māpa'ksīni', palh ixtahui'la' cahuā huā'tzā', tū' ixnīlh quintā'tin.

33 Lā' Jesús laktzī'lh tzuculh calhuan María
lā' huan israelitas a'ntī ixtatā'minī't. Lā' xla'
līlakaputzalh lā' lej ixlītamakchuyīnī't. 34 Lā'
cākalhasqui'nīlh:

—Lā' ¿lhachū mā'cnū'tit?

Lā' tahuanilh:

—Cata't laktzī'na', Māpa'ksīni'.

35 Lā' Jesús calhualh. 36 Lā' huan israelitas
talāhuanilh:

—Calaktzī'ntit a'nchī calhuan. Lej ixpāxquī'.

37 Lā' ā'makapitzīn tahualh:

—U'tza' huā'mā' a'ntī mālacahuānī huan
lakatzī'n. ¿Chu tūlalh ixtlahualh catūhuā para
que tū' ixnīlh Lázaro?

Lázaro lakahuanchokolh

38 Lā' Jesús ixtamakchuyīnī't huampala. Lā'
chā'lh huan nac taponkni'. Lā' huan taponkni'
lakatin lhu'cu' ixuanī't lā' ixka'lhī lakatin chihuix
a'ntū ixkalhui'līcanī't. 39 Lā' Jesús hualh:

—Camāpānū'tit huan chihuix.

Lā' Marta, ixtā'tin huan nīn, huanilh:

—Māpa'ksīni', tā'ti'ma'jtza' nīnī't lā' chuhua'j
pu'csantza'.

40 Lā' Jesús huanilh:

—¿Chu tū' icuanini' palh kalhlaka'ī'ya', nalak-
tzī'na' ixlīmāpa'ksīn Dios a'ntū natlahua?

41 Tuncan māpānūca huan chihuix. Lā' Jesús
talacayāhualh lā' hualh:

—Tāta', icmaxquī'yāni' pāxcatca'tzī porque hui'x
quinkaxpa'tnī'ta'. 42 Quit icca'tzī que pō'ktu
quinkaxpa'ta'. Pero quit icuaniyāni'tza' por
ixpālacata huan tachi'xcuhuī't a'ntī tahui'lāna'

huā'tzā' para que xlaca'n chuntza' natakalhlaka'ī' palh hui'x quimacata'nī'ta'.
43 Lā' a'xni'ca' huankō'lh huā'mā', Jesús lej palha' hualh:
—¡Lázaro, cataxtu!
44 Lā' taxtulh a'ntī xanīntza' ixuanī't. Ixlīmacasna'tcanī't lā' ixlīlacsna'tcanī't lu'xu' lā' ixlīlakatlapacanī't lu'xu'. Lā' Jesús cāhuanilh:
—Calacxcutit lā' camacaxcutit lā' chuntza' camakxtektit.

Talacchihuīna'lh para natachi'pa Jesús
Mt. 26.1-5; Mr. 14.1-2; Lc. 22.1-2

45 Lā' a'xni'ca' talaktzī'lh Jesús a'ntū tlahualh, takalhlaka'ī'lh lhūhua' israelitas a'ntī ixta'o'kska'lhīmā'na María.
46 Lā' makapitzīn de xlaca'n talaka'lh huan fariseosnu' lā' tahuanilh a'ntū ixtlahuanī't Jesús.
47 Lā' huan fariseosnu' lā' huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' huan pūchihuīna'nī'n tatakēxtimīlh lā' talāhuanilh:
—¿Tuchū natlahuayāuj chuhua'j? Huā'mā' chi'xcu' lej tlahuamā' lē'cnīn.
48 Palh tuntū' natlahuani'yāuj, ixlīhuākca'n natakalhlaka'ī' ū'tza', lā' huan xanapuxcu'nu' romanos natamin lā' natalactlahua huan xaka'tla' lītokpān lā' huan quixcānsipejca'n.
49 Kalhatin de ū'tunu'n ixuanican Caifás. Xla' ū'tza' mero xamāpa'ksīni' curasna' ixuanī't huanmā' cā'ta. Lā' xla' cāhuanilh:
—Hui'xina'n tū' ca'tzīyā'tit.
50 Hui'xina'n tū' māchekxī'yā'tit que más tzey para quina'n palh kalhatin chi'xcu' nanī por quimpālacataca'n. Chuntza' ixlīhuāk huan xcānsipej tū' catilakualh.
51 Lā' ū'tza' a'ntū hualh Caifás, tū' xmān ixtapāstacna'. Como Caifás mero xamāpa'ksīni'

curasna' ixuanī't huanmā' cā'ta, Dios māhuanīlh
que Jesús xla' ū'tza' nalīnī por ixpālacata
tachi'xcuhuī't xalanī'n huan xcānsipej. 52 Lā' tū'
xmān por huan tachi'xcuhuī't xalanī'n huanmā'
xcānsipej; xla' nanī para que tzē nacāmākēxtimī
ixcamana' Dios a'ntī ixta'a'kahuankō'nī't, lā'
chu lakatin natala. 53 Lā' huanmā' chi'chini'
huan xanapuxcu'nu' israelitas tatzuculh
talīlacchihuīna'n a'nchī tzē natalīmaknī Jesús lā'
chuntza' ixtalīlacchihuīna'ntēlha.
54 Lā' ū'tza' huā'mā' ixpālacata Jesús tū'tza'
ixcātalacsu'yuni' huan israelitas. Lā' taxtulh de nac
Judea lā' a'lh ā'lacatin cā'lacchicni' a'ntū ixuanican
Efraín, na ixpajtzu huan a'nlhā cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't.
Lā' a'ntza' tachokolh con ī'sca'txtunu'nī'n.
55 Ixtapajtzūtēlhatza' huan cā'tani' a'ntū huani-
can pascua a'ntū ixtapūtlahua cā'tani' israelitas.
Lā' lej lhūhua' tachi'xcuhuī't ta'a'lh nac Jerusalén
para natatapa'lha chu a'nchī ixtalanānca'n porque
ixtapuhuan que Dios nacālaktzī'n lacuan a'xni'ca'
ixtamaclacā'ni' huan cā'tani'. 56 Lā' xlaca'n ixta-
putza Jesús. Lā' a'xni'ca' ixtatanūmā'natza' nac
xaka'tla' lītokpān, ixtalākalhasqui'nī:
—¿Chichū puhua'nā'tit hui'xina'n? ¿Namin Jesús
o tū' catimilh?
57 Huan fariseosnu' lā' huan xanapuxcu'nu'
curasna' ixtamāstā'nī't talacasqui' palh tichū ca'tzī
a'nlhā hui'lacha' Jesús, cacāmāca'tzīnīca xlaca'n
para que chuntza' tzē nachi'pacan.

12

Kalhatin puscāt lītlōlh aceite ixtojon Jesús
Mt. 26.6-13; Mr. 14.3-9

1 Ixtapajtzūtēlhatza' huan cā'tani' a'ntū
ixuanican pascua. Xmān lakachāxan chi'chini'
ī'sputa. Lā' Jesús a'lh nac Betania a'nlhā ixui'lacha'
Lázaro a'ntī ixmālakahuanīchokonī't. 2 Lā' a'ntza'
cāxtlahuaca huan ixlīhua't Jesús. Lā' Marta
ixcāmojō huan pulātu. Lā' Lázaro lā' huan
ā'makapitzīn ixtahui'lāna' macaxtim con Jesús
a'nlhā ixtahuā'yamā'na. 3 Lā' María līmilh hua'chi
pūpitzi litro de huan aceite de puro nardo a'ntū
xamu'csa lā' lej lhūhua' ixtapalh. Lā' lītantūtlahualh
Jesús lā' chu tuncan lītantūxacalh ixya'j. Lā'
ixlīchakaka'tla' huan chic ā'mu'csana'nkō'lh. 4 Lā'
Judas Iscariote, ixo'kxa' Simón, a'ntī nā sca'txtunu'
ixuanī't lā' a'ntī namacamāstā' Jesús, xla' hualh:
5 —Lā' ¿a'chī' tū' stā'ca huā'mā' perfume?
Hua'chi lakatu'tun ciento pesos ixtapalh. Lā'
huā'mā' tumīn tzē ixcālē'ksajca a'ntī lacpobres.
6 Judas tū' ixcālakalhu'man huan pobres. Hualh
huā'mā' porque xla' ka'lhāna' ixuanī't. Xla' ū'tza'
ixmāmāquī'nīcanī't huan tumīn. Lā' xla' a'ntza'
ixmaka'lhantēlha. 7 Lā' Jesús huanilh:
—Tū' calītamakchu'yi' huan puscāt. Xla'
māquī'nī't huan perfume hasta chuhua'j para
naquilītlō como palaj naquimā'cnūcan. 8 Lā' pō'ktu
na'a'nan pobres con hui'xina'n. Quit tū' pō'ktu
ictilatahui'lalh con hui'xina'n.

Talīlacchihuīna'lh por huan Lázaro

9 Lā' a'xni'ca' taca'tzīlh que Jesús ixui'lacha' nac
Betania, lej lhūhua' israelitas ta'a'lh talaktzī'n.
Lā' tū' xmān Jesús ixtalaktzī'ncu'tun, lā' nā ixta-
laktzī'ncu'tun Lázaro a'ntī ixmālakahuanīchokonī't
Jesús. 10 Lā' chuntza' huan xanapuxcu'nu'
curasna' nā xlaca'n talacchihuīna'mpā para

natamaknī nā huan Lázaro. 11 Por ixpālacata huan
Lázaro, lej lhūhua' israelitas ixtatalakspi'tnī'ttza'
con huan curasna' lā' ixtakalhlaka'ī'nī'ttza' huan
Jesús. Lā' ū'tza' ixtalīmaknīcu'tun huan Lázaro.

Jesús tanūlh nac Jerusalén
Mt. 21.1-11; Mr. 11.1-11; Lc. 19.28-40

12 Lā' ixlīlakalī lhūhua' tachi'xcuhuī't a'ntī ixtach-
inī't nac xcānsipej Jerusalén para huan cā'tani',
xlaca'n taca'tzīlh que Jesús ixmimā' nac Jerusalén.
13 Lā' talē'lh xta'cna' lā' ta'a'lh tapāxtoka Jesús lā'
ixtamāta'sīmā'na:

—¡Camācā'tanī'tit Dios! ¡Dios casicua'lanālīlh a'ntī mimā' por ixlīmāpa'ksīn huan Māpa'ksīni'! U'tza' quiReyca'n quina'n israelitas.

14 Lā' Jesús ixkaksnī't lakatin burro lā' ixkēhuī'.
Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

15 Tū' cajicua'ntit hui'xina'n xalanī'n nac Sión;
chuhua'j huan miReyca'n mimā' lā' kēhuī'
lakatin burro a'ntū o'kxa'cus.

16 Xapū'la ī'sca'txtunu'nī'n tū' tamāchekxīlh
huā'mā'. Lā' a'xni'ca' Jesús lakahuanchokolh,
a'xni'ca' tapāstacli chu a'nchī ixtatzo'kni' lā'
chuntza' pātle'keni'lh Jesús.

17 Lā' huan tachi'xcuhuī't a'ntī ixtatā'hui'lāna'
Jesús a'xni'ca' xla' ta'sani'lh Lázaro nac taponkni'
a'nlhā ixmā'cnūcanī't lā' mālakahuanīchokolh, lā'
xlaca'n ixtalīchihuīna'n a'ntū ixtalaktzī'nī't. 18 Lā'
ū'tza' talī'a'lh tapāxtoka Jesús lhūhua' tachi'xcuhuī't
porque xlaca'n ixtaca'tzī palh ixtlahuanī't huā'mā'
lē'cnīn. 19 Lā' huan fariseosnu' talāhuanilh:

—Calaktzī'ntit a'nchī tastālani'kō'. Lā' tūla tlahuani'yāuj nīn tuntū'.

Makapitzīn griegos taputzalh Jesús

20 Makapitzīn griegos nā xlaca'n ixta'a'nī't
huan nac Jerusalén para natataquilhpūtani' Dios
a'xni'ca' ixlamā' cā'tani'. 21 Xlaca'n talaka'lh Felipe
xala' nac Betsaida nac estado de Galilea. Lā'
tahuanilh:

—Señor, quina'n ictā'chihuīna'ncu'tunāuj Jesús.

22 Lā' Felipe laka'lh Andrés lā' huanilh a'nchī
tahualh. Lā' ixkalhatu'ca'n ta'a'lh tahuanī Jesús.
23 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. Chilhtza'
huan quilhtamacuj a'ntū naquimpū'a'cnīni'ni'can
como palaj na'icnī. 24 U'tza' ixlīstu'ncua'.
Palh lakatin ti'ni' namāstā' ixtō'ca't, tasqui'nī
que namā'cnūcan nac ti'ya't. Lā' a'xni'ca'
namā'cnūcan, pū'la tasu'yu hua'chilh lakuan.
Pero ā'calīstān namāstā' ixtō'ca't. Lā' nā chuntza'
naquimpātle'keni' quit a'xni'ca' naquimā'cnūcan.
25 Lā' nā chuntza' huan tachi'xcuhuī't.
A'ntīn tatlahua a'ntū ixtapuhuānca'n, xlaca'n
nacāsputni' ixquilhtamacujca'n. Lā' a'ntīn
tatlahua ixtapuhuān Dios, xlaca'n taka'lhī
xasāsti' ixquilhtamacujca'n a'ntū tū' maktin
caticāsputni'lh. 26 A'ntī quintatā'scujcu'tun, xlaca'n
caquintastālani'lh. Lā' a'nlhā na'ictahui'la
quit nac a'kapūn, nā a'ntza' natatahui'la
a'ntī quintatā'scuja. QuinTāta' nacā'a'cnīni'ni'
ixlīhuākca'n a'ntī quintatā'scuja.

Jesús hualh a'nchī nanī

27 'Chuhua'j quit lej ictamakchuyīnī't. ¿Chichū
na'icuan? Tū' ictihuanilh quinTāta': "Tāta',
caquimāpūtaxtu a'ntū na'icpātī". Tūla icuan
chuntza' porque tasqui'nī na'icpātīni'n. U'tza'

iclīminī't nac quilhtamacuj.
28 Tāta', ca'a'cnīni'ni'ca' hui'x.

Lā' chu tuncan kaxmatca lakatin tachihuīn de nac a'kapūn a'ntū hualh:

—Qui'a'cnīni'ni'canī'ttza' lā' chu naqui'a'cnīni'ni'palacan.

29 Lā' huan tachi'xcuhuī't, a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', tahualh:

—Jililh.

Lā' ā'makapitzīn tahuampā:

—Kalhatin ángel tā'chihuīna'lh.

30 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Huan tachihuīn chihuīna'lh por mimpālacataca'n lā' tū' por quimpālacata.
31 Chuhua'j natzucucan cālacāxtlahuacan huā' xalanī'n huā'mā' nac quilhtamacuj. Lā' namaklhtīcan ixlīmāpa'ksīn a'ntī māpa'ksī huā'mā' quilhtamacuj.
32 Lā' quit a'xni'ca' naquimā'kayāhuacan nac cruz, na'iccāmāpuhuanī ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't palh naquinta'a'kahuāna'ni'.

33 Lā' Jesús hualh huā'mā' para que chuntza' naca'tzīcan a'nchī nalīnī.
34 Lā' huan tachi'xcuhuī't takalhtīlh:

—Huan quileyca'n quincāmāsu'ni'yāni' que Cristo natahui'la para pō'ktu. Lā' ¿chī hua'na' hui'x que huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n namā'kayāhuacan nac cruz? ¿Tichū huā'mā' huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n?

35 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Tū' makān catika'lhī'tit huan Xkakana'. Lā' catlā'hua'ntit hui'xina'n līhuan ka'lhī'yā'tit huan Xkakana' lā' līhuan tūna'j lakatzī'suanā'tit. A'ntī talatlā'huan de tzī'sa xlaca'n tū' taca'tzī a'nlhā

ta'a'n. 36 Quit huan Xkakana' como quit icmāsu'yu
a'ntū ixlīstu'ncua'. Caquinkalhlaka'ī'tit para que
chuntza' naca'tzīyā'tit a'ntū ixlīstu'ncua'.

Lā' a'xni'ca' ixuanī'ttza' huā'mā', Jesús a'lh lā' cātatzē'kni'lh xlaca'n.

A'chī' huan israelitas tū' ixtakalhlaka'ī' Jesús

37 Huan israelitas tū' ixtakalhlaka'ī' Jesús a'yuj
ixtlahuanī'ttza' lej lhūhua' lē'cnīn na ixlacapūnca'n.
38 Lā' chuntza' tlōkentaxtūlh a'ntū tzo'kli huan
a'cta'sana' Isaías:

Māpa'ksīni', tū' kalhlaka'ī'ca a'ntū icmāsu'yūj.
Tū' kalhlaka'ī'ca a'yuj laktzī'nca a'nchī Dios lej ka'lhī līmāpa'ksīn.

39 Lā' Isaías līchihuīna'lh ixpālacata a'nchī tūlalh
kalhlaka'ī'ca. Lā' xla' tzo'kpā:

40 Dios cātlahualh lakatzī'nī'n, lā' cālactlahuani'lh ixtapāstacna'ca'n.
Lā' chuntza' tū' talaktzī'n lā' tū' tamāchekxī lā' tū' quintalakmin para que na'iccāmātzeyī.

41 Isaías hualh huā'mā' porque ixlaktzī'nī'ttza'
a'nchī lej ixlīka'tla' ixlīmāpa'ksīn Jesús. Lā' chuntza'
līchihuīna'lh Jesús.

42 Lā' lej lhūhua' xanapuxcu'nu' takalhlaka'ī'lh
Jesús. Xlaca'n xmān tzē'k taca'tzīlh porque ixtajicua'ni' huan fariseosnu'. Ixtajicua'n que
nacāmātuxtekēcan de huan lītokpān. 43 Xlaca'n lej
ixtalacasqui'n que cata'a'cnīni'ni'lh tachi'xcuhuī't;
lā' tū' tanto ixtatlahuacu'tun a'ntū Dios lacasqui'n.

Ixtachihuīn Jesús nacāmālaclē'nī huan tachi'xcuhuī't

44 Jesús chihuīna'lh lej pa'lha lā' hualh:

—A'ntī quintakalhlaka'ī' quit, tū' xmān quē'cstu quintakalhlaka'ī'. Xlaca'n takalhlaka'ī'

nā quinTāta' a'ntī quimacamilh. 45 Lā' a'ntī
quintalaktzī'n quit, hua'chilh xlaca'n talaktzī'n
nā quinTāta' a'ntī quimacamilh. 46 Quit huan
Xkakana'. Quit icminī't nac quilhtamacuj para
nacāmakskoni' tachi'xcuhuī't. Chuntza' a'ntī
naquintakalhlaka'ī' quit, tū'tza' catitatahui'lalh
xlaca'n a'nlhā cā'pucsua', como natamāchekxī a'ntū
ixlīstu'ncua'. 47 A'ntīn takaxmata quintachihuīn lā'
tū' takalhlaka'ī', tū' iccālacāxtlahua quit. Quit
icminī't para na'iccāmāpūtaxtū xalanī'n nac
quilhtamacuj, lā' tū' para na'iccālacāxtlahua.
48 Lā' a'ntī quintalakmaka'n lā' tū' takalhlaka'ī'
quintachihuīn, xlaca'n nacālacāxtlahuacan. A'ntū
ā'xmān chi'chini' nala, xlaca'n nacālacāxtlahuacan
por ixpālacata a'ntū icuanī't. 49 Lā' quit tū' xmān
icchihuīna'n por quimpātunca'tzi. QuinTāta'
a'ntī quimacamilh xla' quimāpa'ksīlh a'ntū
icuan lā' a'ntū icmāsu'yu. 50 Lā' quit icca'tzī
que quinTāta' quimāpa'ksīlh que iccāmāsu'ni'lh
huan tachi'xcuhuī't a'nchī nataka'lhī xasāsti'
ixquilhtamacujca'n para pō'ktu. A'ntū
quihuaninī't quinTāta', ū'tza' icchihuīna'n quit.

13

Jesús cātantūche'kē'lh ī'sca'txtunu'nī'n

1 Lā' a'xni'ca' tūna'j ixtzucu huan cā'tani', Jesús
ca'tzīlh que ā'macsti'na'j ī'sputni' para namakxteka
huan quilhtamacuj lā' para nalaka'mpala ixTāta'.
Lā' xla' pō'ktu ixcāpāxquī'nī't a'ntī ixla' xalanī'n
nac quilhtamacuj. Lā' tū' ixlīmakān xla' namāsu'yu
a'nchī lej ixcāpāxquī'.
2 Lā' Jesús ixcātā'huā'yamā' ī'sca'txtunu'nī'n
cā'smalanka'n. Lā' huan ko'ti'ti' ixmāpuhuanīnī'ttza'

Judas Iscariote, ixo'kxa' Simón, palh
namacamāstā' Jesús. 3 Jesús, xla' ixca'tzī que huan
xaTāta', xla' ixmaxquī'kō'nī't ixlīhuāk līmāpa'ksīn.
Lā' nā ixca'tzī palh ixminī'ta'ncha' de Dios lā' chu
nalaka'mpala Dios. 4 Lā' tuncan tāyalh a'nlhā
ixuā'yamā' lā' tamakxtulh ixlu'xu' xala' ixkalhni'
lā' chā'xpātahui'lalh kalhtin ixlīmacaxaca. 5 Lā' chu
tuncan mojōlh xcān nac lakatin pūmakacha'ka'.
Lā' chu tuncan tzuculh cātantūche'kē' huan
ī'sca'txtunu'nī'n lā' cālītantūxacalh huan līmacaxaca
a'ntū ixchā'xpāhuī'.

6 Lā' a'xni'ca' ixtantūche'kē'cu'tumā'tza' huan
Simón Pedro, xla' hualh:

—Māpa'ksīni', lā' ¿chu hui'x naquintantūche'kē'ya'?

7 Lā' Jesús kalhtīlh:

—Chuhua'j hui'x tū' māchekxī'ya' a'ntū ictlahuamā' quit. A'calīstān namāchekxī'ya' hui'x.

8 Lā' Pedro huanilh:

—Quit tū' maktin quintitantūche'ke'.

Lā' Jesús huanilh:

—Palh quit tū' ictitantūche'kē'ni' hui'x tūlalhtza' catila't quisca'xtunu'.

9 Lā' Simón Pedro huanilh:

—Lā' tū' xmān quintojon, nā quimacan caquimakache'ke', lā' nā qui'a'kxāk caquimūche'ke'.

10 Lā' Jesús huanilh:

—A'ntī paxnī'tcus, xmān tasqui'nī natantūcha'ka'n porque ixlīhuāk ixmacni' makcha'ka'nī't. Hui'xina'n lactzey. Xmān kalhatin de hui'xina'n tū' tzey.

11 Lā' Jesús ixca'tzītza' a'ntī namacamāstā'. Lā' ū'tza' līhualh: "Hui'xina'n lactzey. Xmān kalhatin de hui'xina'n tū' tzey".

12 Lā' Jesús a'xni'ca' cātantūche'kē'kō'lh huan ī'sca'txtunu'nī'n, chu hui'līpā ixlu'xu' huan xala' ixkalhni' lā' xla' tahui'lapā lā' cāhuanilh:

—¿Chā māchekxī'yā'tit hui'xina'n huā'
a'ntū iccātlahuani'nī'ta'ni'? 13 Hui'xina'n
quilāmāpācuhuīyāuj Mākalhtō'kē'ni' lā' Māpa'ksīni'.
Chuntza' tzey porque ū'tza' quit. 14 Como
quit Mākalhtō'kē'ni' lā' Māpa'ksīni', lā'
iccātantūche'kē'nī'ta'ni' hui'xina'n lā' nā chuntza'
tasqui'nī que hui'xina'n nā nalātantūche'kē'yā'tit.
15 Quit iccātlahuani'ni' huā'mā' hua'chi
tamālacastuc; lā' nā chuntza' natlahua'yā'tit nā
hui'xina'n. 16 Ixlīstu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'.
Hui'xina'n tū' más laka'tla'n que quit. Hui'xina'n
hua'chi quintasācua'nī'n lā' quit hua'chi
mimpatronca'n. Hui'xina'n quilacscujnī'n lā'
quit iccāmālacscujūyāni'. Chuntza' tasqui'nī
natlahua'yā'tit a'ntū ictlahua. 17 Hui'xina'n
ca'tzīyā'tit a'ntū iccāhuaninī'ta'ni'cus. Lā' palh
natlahua'yā'tit, lej līpāxūj nalatahui'la'yā'tit.

18 'Lā' tū' milīhuākca'n iccālīchihuīna'nāni'. Quit icca'tzī a'ntī iccālacsacnī't. Natlōkentaxtū chu a'nchī tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

U'tza' a'ntī ictā'huā'yan ū'tza' lalh hua'chi quintā'ca'tza'.

19 Quit iccāhuanimā'ni' a'ntū napātle'ke. Lā'
chuntza' a'xni'ca' nala huā'mā', hui'xina'n
nakalhlaka'ī'yā'tit tichū quit. 20 Quit ixlīstu'ncua'
iccāhuaniyāni'. A'ntī ta'a'cnīni'ni' a'ntī icmālakachā',

nā quit quinta'a'cnīni'ni' lā' nā ta'a'cnīni'ni' a'ntī quimacamilh.

Jesús hualh que ū'tza' Judas a'ntī namacamāstā'
Mt. 26.20-25; Mr. 14.17-21; Lc. 22.21-23

21 Lā' a'xni'ca' huankō'lh huā'mā', Jesús lej tamakchuyīlh lā' lacastu'nc hualh:

—Ixlīstu'ncua' iccāhuaniyāni', chā'tin de hui'xina'n ū'tza' naquimacamāstā'.

22 Lā' ū'tza' tatzuculh talālīlakalaktzī'n huan sca'txtunu'nī'n porque xlaca'n tū' ixtaca'tzī
a'ntī ixlīchihuīna'mā'ca. 23 Kalhatin ī'sca'txtunu'
ixuā'yamā' na ixpāxtūn Jesús. U'tza' a'ntī lej
ixpāxquī' Jesús. 24 Lā' Simón Pedro lacahuanilh
huanmā' sca'txtunu' lā' huanilh:

—Cakalhasqui'ni' tichū līchihuīna'mā'.

25 Lā' xla' ū'tza' ā'chulā' līlaktapajtzūlh huan Jesús
lā' kalhasqui'nīlh:

—Māpa'ksīni', ¿tichū līchihuīna'mpā't?

26 Lā' Jesús kalhtīlh:

—Na'iclīmāchū'huī' xaxcān līhua't pītzina'j pāntzi. Lā' a'ntī na'icmaxquī' ū'tza' nala.

Lā' māchū'huī'lh huan pītzina'j pāntzi lā' maxquī'lh huan Judas Iscariote, ixo'kxa' Simón.
27 Lā' a'xni'ca' Judas maklhtīni'lh huan pāntzi
tanūni'lh huan ko'ti'ti' na ixa'clhcunuc. Lā' chu
tuncan Jesús huanilh:

—Catla'hua' tuncan a'ntū tla'hua'cu'tuna'.

28 Lā' huan ā'makapitzīn a'ntī ixtahuā'yamā'na,
xlaca'n tū' tamāchekxīlh a'chī' huanilh huanmā'.
29 Lā' como Judas ū'tza' ixmāmāquī'nīcanī't huan
tumīn, makapitzīn tapuhualh que Jesús ixuaninī't
que natamāhua catūhuā a'ntū ixtamaclacasqui'n
para huan cā'tani', o ixuaninī't que nacāmaxquī'

macsti'na'j huan pobres. 30 Lā' a'xni'ca' ix-
maklhtīni'nī'ttza' huan pāntzi, Judas taxtulh. Lā'
tzī'satza' ixuanī't.

Huan xasāsti' līmāpa'ksīn

31 Lā' a'xni'ca' Judas ixtaxtunī'ttza', Jesús hualh:

—Chuhua'j qui'a'cnīni'ni'can quit, como quit
huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. Lā' chuhua'j
a'cnīni'ni'can Dios por ixpālacata a'ntū ictlahua.
32 Lā' como a'cnīni'ni'can Dios por ixpālacata a'ntū
ictlahua, lā' chuntza' Dios naqui'a'cnīni'ni' quit.
Lā' palaj natlahua. 33 Quilakska'tā'n, tū'tza' makān
icticātā'latahui'lani' hui'xina'n. Lā' hui'xina'n
naquilāputzayāuj. Chuntza' a'nchī iccāhuanilh
huan israelitas, nā hui'xina'n chuntza' chuhua'j
na'iccāhuaniyāni': “A'nlhā na'ica'n quit, hui'xina'n
tūlalh catipintit”. 34 Lā' hui'xina'n iccāmaxquī'yāni'
xasāsti' līmāpa'ksīn: Calāpāxquī'tit. Chuntza' a'nchī
iccāpāxquī'yāni' quit, nā chuntza' nalāpāxquī'yā'tit
hui'xina'n. 35 Palh hui'xina'n nalāpāxquī'yā'tit,
chuntza' nataca'tzī ixlīhuāk tachi'xcuhuī't palh
hui'xina'n quisca'txtunu'nī'n.

Jesús hualh que Pedro nakalhtatzē'ka
Mt. 26.31-35; Mr. 14.27-31; Lc. 22.31-34

36 Simón Pedro kalhasqui'nīlh Jesús:

—Māpa'ksīni', ¿lhachū pimpā't?

Lā' Jesús kalhtīlh:

—A'nlhā na'ica'n quit, tūlalh quintitā'pi chuhua'j.
Naquistālani'ya' ā'calīstān.

37 Lā' Pedro huanilh:

—Māpa'ksīni', lā' ¿a'chī' tūla ictitā'a'ni' chuhua'j?
Quit xa'iclīnīlh por hui'x.

38 Lā' Jesús kalhtīlh:

—¿Chā stu'ncua' palh ixnī't por quit? Stu'ncua' a'ntū icuaniyāni'. A'xni'ca' tūna'j ta'sa huan gallo, hui'x naquinkalhtatzē'ka' maktu'tun.

14

Por ixpālacata Jesús nalakchā'ncan Dios

1 lā' Jesús cāhuanipā:
—Lā' hui'xina'n tū'tza' catamakchuyī'tit. Calīpāhua'ntit Dios lā' nā chuntza' quit caquilālīpāhuáuj.
2 A'nlhā hui'lacha' quinTāta', a'ntza' a'nan lhūhua' pūtahuī'lhni'. Palh tū' cahuā chuntza', xa'iccāhuanini' hui'xina'n. Ica'nā quit iccāxui'lī lacatin a'nlhā natahui'la'yā'tit a'ntza'.
3 Lā' a'xni'ca' na'ica'n quit lā' na'iccāxui'līkō'yācha', quit na'icmimpala lā' na'iccālē'nāni' hui'xina'n. Lā' chuntza' a'nlhā na'ictahui'la quit, nā hui'xina'n a'ntza' natahui'la'yā'tit.
4 Hui'xina'n ca'tzīyā'tit a'nlhā ica'mā' lā' ca'tzīyā'tit a'nchī tzē līchā'ncan.
5 Lā' Tomás huanilh:
—Māpa'ksīni', quina'n tū' icca'tzīyāuj a'nlhā pimpā't. ¿Chichū na'iclīca'tzīyāuj a'nchī līchā'ncan?
6 Jesús kalhtīlh:
—Quit huan xatzey tej, lā' quit icmāsu'yu a'ntū ixlīstu'ncua', lā' quit iccāmaxquī'yāni' xasāsti' minquilhtamacujca'n. Lā' xmān a'ntī quintakalhlaka'ī', xmān xlaca'n tzē natalakchā'n quinTāta'.
7 Palh hui'xina'n ixca'tzītit tichūn quit, ixlakapastit quinTāta'. Chuhua'j lakapasā'tit quinTāta' lā' laktzī'nī'ta'ntit hui'xina'n.
8 Lā' Felipe huanilh:
—Māpa'ksīni', caquilāmāsu'ni'uj minTāta'. Lā' xmān ū'tza' iccāsqui'ni'yāni'.

9 Jesús kalhtīlh:
—Felipe, lejtza' makān iccātā'lahui'lani'
hui'xina'n, lā' ¿a'chī' tūna'j quilakapasa'? A'ntī
quintalaktzī'nī't quit, nā talaktzī'nī't quinTāta'.
Lā' ¿a'chī' hua'na': "Caquilāmāsu'ni'uj minTāta'"?
10 ¿Chu tū' a'ka'ī'ya' que quinTāta' lā' quit chu
lakatin quina'n? A'ntū iccāhuaniyāni', tū' xmān
quimpātunca'tzi. QuinTāta' quintā'lahuī', lā' māni'
ū'tza' tlahua a'ntū ixtascujūt. 11 Cakalhlaka'ī'tit
que chu lakatin quina'n, quit lā' quinTāta'. Lā'
palh tūla nakalhlaka'ī'yā'tit huā'mā' xmān por
ixpālacata a'ntū iccāhuanini', caquilākalhlaka'ī'uj
por ixpālacata huan lē'cnīn a'ntū ictlahua.
12 Ixlīstu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. A'ntī
quintakalhlaka'ī' quit, nā xlaca'n natatlahua
huan catūhuā a'ntū ictlahua quit. Lā'
ā'līhua'ca' xalaka'tla'n catūhuā natatlahua
porque quit na'iclaka'n quinTāta'. 13 A'ntū
nasqui'nā'tit hui'xina'n por quinquilhtampān
quit na'ictlahua porque quit xa'O'kxa'; chuntza'
tzē na'iclīmālacsu'yu a'nchī ixlīka'tla' ixlīmāpa'ksīn
quinTāta'. 14 Quit na'ictlahua chuxatū a'ntū
nasqui'nā'tit hui'xina'n por quinquilhtampān.

Jesús hualh que namacamin huan Espíritu Santo

15 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Palh hui'xina'n quilāpāxquī'yāuj,
ca'a'kahuāna'ni'tit quilīmāpa'ksīn.
16 Quit na'icsqui'ni' quinTāta' lā' xla'
nacālakmacamimpalayāni' ā'kalhatin a'ntī
nacāmaktāyayāni'. Lā' xla' ū'tza' natachoko
con hui'xina'n para pō'ktu. Xla' ū'tza' huan
Espíritu Santo a'ntī māsu'yu a'ntū ixlīstu'ncua'.

17 Xalanī'n nac quilhtamacuj xlaca'n tūlalh
catitamaklhtīni'lh huan Espíritu Santo
porque xlaca'n tūlalh catitalaktzī'lh lā' tūlalh
catitalakapasli. Lā' hui'xina'n lakapasā'tit
porque xla' cātā'lahui'lani' hui'xina'n lā'
nacā'o'kska'lhīyāni'. 18 Lā' tū' icticāmakxtekni'
mi'a'cstuca'n. Na'iccālakmimpalayāni' hui'xina'n.
19 A'macsti'na'j tū'tza' quintitalaktzī'lh huan
xalanī'n nac quilhtamacuj. Pero hui'xina'n
naquilālaktzī'nāuj. Hui'xina'n nalatahui'la'yā'tit
porque quit iclahuī'. 20 Lā' a'xni'ca' namin
huan Espíritu Santo, hui'xina'n naca'tzīyā'tit
que quinTāta' quintā'lahuī' lā' nā iccātā'lahui'lani'.
21 A'ntīn taca'tzī quilīmāpa'ksīn lā' ta'a'kahuāna'ni',
chuntza' līntasu'yu palh quintapāxquī'. Lā' quinTāta'
nā nacāpāxquī' a'ntī quintapāxquī' quit. Lā' nā quit
nā na'iccāpāxquī' lā' na'iccātalacsu'yuni' xlaca'n.

22 Lā' Judas (ā'chā'tin Judas lā' tū' huan Iscariote)
huanilh:

—Māpa'ksīni', lā' ¿a'chī' naquilātalacsu'yuni'yāuj
quina'n lā' tū' huan tachi'xcuhuī't xalanī'n nac
quilhtamacuj?

23 Lā' Jesús kalhtīlh:

—A'ntī quintapāxquī' quit, xlaca'n
nata'a'kahuāna'ni' a'ntū icuan quit. Lā' quinTāta'
nacāpāxquī'. Lā' quinTāta' lā' quit na'iccālakmināuj
para na'iccātā'latahui'layāuj xlaca'n. 24 Lā' a'ntīn
tū' quintapāxquī' xlaca'n tū' ta'a'kahuāna'ni'
a'ntū icuan quit. Lā' huan līmāsca'tīn a'ntū
kaxpa'tpā'na'ntit hui'xina'n, xla' tū' quila'; ixla'
quinTāta' a'ntī quimacaminī't.

25 'Lā' huāk huā'mā' iccāhuanimā'kō'ni'
līhuan iccātā'lahui'lani' hui'xina'n. 26 QuinTāta'

namacamin huan Espíritu Santo lā' xla' namāsu'yu por quimpālacata. U'tza' huan maktāyana' lā' nacāmāsu'ni'kō'yāni' ixlīhuāk lā' nacāmāpāstaquīyāni' ixlīhuāk a'ntū iccāhuaninī'ta'ni' quit.
27 'Hui'xina'n quilākalhlaka'ī'yāuj lā' ū'tza' līpāxuhua'yā'tit hua'chi quit icpāxuhua. Lā' a'nchī pāxuhua'yā'tit tū' hua'chi xalanī'n nac quilhtamacuj. Lā' tū' catamakchuyī'tit lā' tū' cajicua'ntit. 28 Hui'xina'n kaxpa'ttit a'nchī
iccāhuanini': "Quit ica'nā lā' na'iccālakmimpalayāni' hui'xina'n". Palh lej stu'ncua' ixquilāpāxquī'uj, lej ixlīpāxuhua'tit hui'xina'n porque quit iclaka'mā' quinTāta'. Lā' xla' ū'tza' más xaka'tla' que quit.
29 Iccāhuanimā'ni' a'ntū napātle'ke. Lā' a'xni'ca' nala, hui'xina'n nakalhlaka'ī'yā'tit.
30 'Lā' tū'tza' lej icticātā'chihuīna'ni' hui'xina'n porque mimā'tza' a'ntī māpa'ksī huā' quilhtamacuj. Lā' xla', quit tūlalh quintimāpa'ksīlh. 31 Quit
ictlahua ū'tza' a'ntū quihuani quinTāta'. Chuntza' huan xalanī'n nac quilhtamacuj tzē nataca'tzī palh quit icpāxquī' quinTāta'.
Lā' a'xni'ca' Jesús cāhuanikō'lh huā'mā', cāhuanipā:
—Lā' chuhua'j catāya'tit lā' cā'hui'tit.

15

Huan xamayāc uva lā' ixpekenī'n

1 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Quit hua'chi xatzey mayāc lā' quinTāta' hua'chi xamaktaka'lhna' huā'mā' mayāc. 2 Lā'
huāk huan ixpekenī'n a'ntū tū' māstā' ixtō'ca't,

xla' ū'tza' cācā'tē. Lā' ixlīhuāk huan ixpekenī'n a'ntū tatō'ca', xla' xmān cāpekesita. Lā' chuntza' ā'chulā' māstā' ixtō'ca't.
3 Lā' nā chuntza' Dios cāmāpānūni'nī'ta'ni' a'ntū ko'hua'jua' porque hui'xina'n kalhlaka'ī'nī'ta'ntit huan līmāsca'tīn a'ntū iccāhuaninī'ta'ni'.
4 Caquilātā'latahui'lauj quit lā' chuntza' quit na'iccātā'latahui'layāni' hui'xina'n. Kentin ixpeken huan xamayāc xmān ixa'cstu tūlalh catika'lhīlh ixtō'ca't. Maclacasqui'n xa'nca nachi'pāna'n nac xamayāc. Palh hui'xina'n namāstā'yā'tit mintō'ca'tca'n, maclacasqui'n naquilātā'tahui'layāuj hua'chi huan ixpekenī'n mayāc chi'pāna'n na ixtojon. Xmān hui'xina'n mē'cstuca'n tūlalh catimāstā'tit mintō'ca'tca'n; tūlalh catitlahua'tit a'ntū Dios lacasqui'n.

5 'Quit hua'chi xamayāc lā' hui'xina'n hua'chi ixpekenī'n. Lā' a'ntī pō'ktu quintatā'latahui'la, xlaca'n natamāstā' ixtō'ca'tca'n; natatlahua a'ntū Dios lacasqui'n. Hui'xina'n mē'cstuca'n tūlalh catitlahua'tit catūhuā porque lej maclacasqui'n quit na'iccāmaktāyayāni'.
6 Lā' a'ntīn tū' quintatā'latahui'la, xlaca'n nacālakmaka'ncan hua'chi huan ixpekenī'n a'ntū cāpeksitmaka'ncanī't lā' scōhuan lā' mākēxtimīcan lā' lhcuyucan.

7 'Palh hui'xina'n macaxtim naquilātā'latahui'layāuj, lā' palh tū' napātza'nkāyā'tit quintachihuīn, casqui'ntit chu a'ntū lacasqui'nā'tit lā' hui'xina'n nacātamaxquī'yāni'.
8 Palh hui'xina'n lej māstā'yā'tit mintō'ca'tca'n, palh lej tlahua'yā'tit a'ntū Dios lacasqui'n, chuntza' lī'a'cnī'ni'ni'yā'tit quinTāta'. Lā' chuntza' tasu'yu palh hui'xina'n stu'ncua' quisca'txtunu'nī'n.
9 Quit iccāpāxquī'yāni'

hui'xina'n chuntza' hua'chi quinTāta' quimpāxquī'
quit. Lā' hui'xina'n pō'ktu caquilāpāxquī'uj
quit. 10 QuinTāta' quimpāxquī' porque
ica'kahuāna'ni' ixtachihuīn. Lā' nā hui'xina'n palh
na'a'kahuāna'ni'yā'tit quintachihuīn, nā chuntza'
na'iccāpāxquī'yāni'.

11 ’Lā' quit iccāhuaninī'ta'ni' huā'mā' para
que naka'lhī'yā'tit huan tapāxuhuān a'ntū
icmāstā'. Lā' chuntza' lej naka'lhī'yā'tit
tapāxuhuān. 12 Quilīmāpa'ksīn xla' ū'tza'
huā'mā': calāpāxquī'tit hui'xina'n chu a'nchī
quit iccāpāxquī'yāni' hui'xina'n. 13 Kalhatin a'ntī
līnīlh para namāpūtaxtū ixamigo, ū'tza' lej pāxquī'.
14 Hui'xina'n qui'amigos palh natlahua'yā'tit a'ntū
iccālīmāpa'ksīyāni'. 15 Tū'tza' icticāmāpācuhuīni'
quintasācua'nī'n porque huan tasācua' xla'
tū' ca'tzī tuchū tlahuacu'tumā' ixpatrón.
Hui'xina'n iccāhuaniyāni' qui'amigos porque
quit iccāmāca'tzīnīyāni' ixlīhuāk a'ntū quihuanī
quinTāta'. 16 Lā' tū' hui'xina'n quilālacsacui quit.
Quit iccālacsacni' hui'xina'n. Lā' iccālīmāmacū'yāni'
que napinā'tit lā' lej namāstā'yā'tit mintō'ca'tca'n
a'ntū natāyani' para pō'ktu. Lā' nā chuntza'
quinTāta' nacāmaxquī'yāni' ixlīhuāk a'ntū
nasqui'ni'yā'tit por quinquilhtampān. 17 Lā'
ū'tza' huā'mā' iccālīmāpa'ksīyāni' hui'xina'n que
calāpāxquī'tit milīhuākca'n.

Huan xalani'n nac cā'quilhtamacuj taca'tzalaktzī'n Jesús lā' a'ntī ixla'

18 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Palh huan xalanī'n nac quilhtamacuj
cātaca'tzalaktzī'nāni' hui'xina'n, tū' nata-
makchuyī'yā'tit, porque nā quit xapū'la
quintaca'tzalaktzī'lh. 19 Palh hui'xina'n cahuā
xalanī'n nac cā'quilhtamacuj, ixcātapāxquī'ni' huan
xalanī'n nac quilhtamacuj, hua'chi talāpāxquī'
xlaca'n. Quit iccālacsacni' lā' chuntza' hui'xina'n
tū'tza' xalanī'n nac quilhtamacuj. Lā' ū'tza'
cātalīca'tzalaktzī'nāni' hui'xina'n huan xalanī'n nac
cā'quilhtamacuj. 20 Capāstactit a'nchī iccāhuanini'
que hui'xina'n tū' más laka'tla'n que quit.
Hui'xina'n hua'chi quintasācua'nī'n lā' quit
hua'chi mimpatronca'n. Como makapitzīn
quintamacaputzanī't quit, nā hui'xina'n chuntza'
nacātamacaputzayāni' makapitzīn. Lā' como
ā'makapitzīn ta'a'kahuāna'ni'nī't quintachihuīn,
nā hui'xina'n nacāta'a'kahuāna'ni'yāni' makapitzīn
a'ntū namāsu'yuyā'tit. 21 Lā' huāk huā'mā' nā
nacātatlahuani'yāni' hui'xina'n por quimpālacata,
porque xlaca'n tū' talakapasa a'ntī quimacaminī't.

22 ’Palh quit tū' cahuā xa'icmilh iccāhuanī
quintachihuīn, xlaca'n tū' ixtalē'lh cuenta por
ixtalaclē'i'ca'n. Pero chuhua'j tūlalh catitahualh
palh tū' talē'n cuenta por ixtalaclē'i'ca'n, como
iccāhuaninī'ttza'. 23 A'ntī quintaca'tzalaktzī'n
quit, nā chuntza' quinTāta' taca'tzalaktzī'n.
24 Xlaca'n nīn tuntū'yā cuenta ixtaka'lhīlh, palh
quit cahuā tū' xa'ictlahualh na ixlacapūnca'n
a'ntū tūla tlahua ā'chā'tin. Lā' a'yuj talaktzī'nī't
huā'mā', quintaca'tzalaktzī'n quit, lā' nā quinTāta'
taca'tzalaktzī'n. 25 Chuntza' pātle'ke porque
maclacasqui'n natlōkentaxtū a'nchī tatzo'kni' na
ixleyca'n:

Quintaca'tzalaktzī'lh por nīn tuntū' ixpālacata.
26 ’Namin huan Maktāyana'. U'tza' huan
Espíritu Santo a'ntī nahuan ixlīstu'ncua'. U'tza'
namināchа' a'nlhā hui'lacha' huan xaTāta'. Lā'
quit na'iccālakmacā'nāchāni' a'nlhā hui'lacha'
quinTāta'. Lā' namāsu'yu por quimpālacata. 27 Lā'
nā hui'xina'n nalīchihuīna'nā'tit por quimpālacata
porque ixquintā'lahui'lāna'ntit quit desde
iclītzuculh quilītlōt huā'tzā' nac cā'quilhtamacuj.

16

1 ’Quit iccāhuanimā'ni' huā'mā' para que chuntza'
tū' natatonkopūyā'tit a'xni'ca' napātīni'nā'tit.
2 Hui'xina'n nacātamātuxtekēyāni' de huan
nac lītokpānna'. Namin lakatin chi'chini'
a'ntū nacātapūmaknīyāni' hui'xina'n. Lā' a'ntī
nacātamaknīyāni', xlaca'n natapuhuan que
tatlahuamā'na a'ntū ixtapuhuān Dios. 3 Huā'mā'
natatlahua porque tū' maktin talakapasnī't
quinTāta' lā' nā quit tū' quintalakapasnī't.
4 Iccāhuaniyāni' huā'mā' para que chuntza'
a'xni'ca' nacātamacaputzayāni', nalīpāstacā'tit
a'nchī iccāhuanini' xapū'la.

A'ntū tlahua huan Espíritu Santo

Lā' Jesús cāhuanipā:
—Quit tū' iccāhuanini' huā'mā' xapū'la porque
quit xa'iccātā'lahui'lani' hui'xina'n. 5 Chuhua'j
na'iclaka'mpala a'ntī quimacaminī't. Lā'
hui'xina'n milīhuākca'n tū' quilākalhasqui'nī'nī'ta'uj:
“¿Lhām pimpā't?” 6 Chuhua'j hui'xina'n lej
līlakaputzayā'tit porque iccāhuanimā'ni' huā'mā'.
7 Quit iccāhuaniyāni' ixlīstu'ncua'. Xalītzey para

hui'xina'n palh quit na'ica'n. Palh quit tū' na'ica'n,
tū' caticālakmini' a'ntī nacāmaktāyayāni' hui'xina'n.
Lā' palh na'ica'n quit na'iccālakmacamināni' a'ntī
nacāmaktāyayāni' hui'xina'n. 8 Lā' xla', a'xni'ca'
namin, nacāmāca'tzīnī huan tachi'xcuhuī't nac
quilhtamacuj a'nchī talaclē'n chā'tunu' de xlaca'n.
Lā' nacāmāca'tzīnī tichū xatzey na ixlacapūn Dios.
Lā' nacāmāca'tzīnī a'nchī Dios nacālacāxtlahua.
9 Nacāmāca'tzīnī xlaca'n que talaclē'n porque tū'
quintakalhlaka'ī'. 10 Nacāmāca'tzīnī que Dios quit
quilaktzī'n palh xatzey, porque quit iclaka'mā'
quinTāta' lā' hui'xina'n tū'tza' quintilālaktzī'uj.
11 Nacāmāca'tzīnī a'nchī Dios nacālacāxtlahua
porque chuhua'j lacāxtlahuacanī'ttza' a'ntī māpa'ksī
huā'mā' quilhtamacuj.

12 'Lej lhūhua' sputa a'ntū iccāhuanicu'tunāni'
pero hui'xina'n tūlalh catimāchekxī'tit chuhua'j.
13 A'xni'ca' namin huan Espíritu Santo, a'ntī
nahuan ixlīstu'ncua', xla' ū'tza' nacāmāsu'ni'kō'yāni'
ixlīhuāk a'ntū ixlīstu'ncua'. Xla' tū' catichihuīna'lh
por xmān ixpātunca'tzi. Xla' nacāhuaniyāni'
xmān a'ntū huan xaTāta' nahuanī. Lā'
nā nacāmāca'tzīnīyāni' hui'xina'n a'ntū
napātle'ke. 14 Lā' xla' nā naqui'a'cnīni'ni' como
nacāmāca'tzīnīyāni' hui'xina'n a'ntū iclacasqui'n
que naca'tzīyā'tit. 15 Huāk a'ntū ka'lhī quinTāta'
nā quit quila'. Lā' ū'tza' iclīhualh que huan
Espíritu Santo nacāmāca'tzīnīyāni' hui'xina'n a'ntū
iclacasqui'n que naca'tzī'yā'tit.

Natapāxuhua a'ntī talakaputza

16 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Lā' ā'macsti'na'j hui'xina'n tū' quintilālaktzī'uj.
Lā' ā'macsti'na'j huampala hui'xina'n

naquilālaktzī'mpalayāuj porque quit iclaka'mā'
quinTāta'.
17 Lā' huan makapitzīn sca'txtunu'nī'n, xlaca'n
talākalhasqui'nīlh:
—Lā' ¿tuchū huanicu'tun huā'mā'? Xla'
quincāhuaniyāni' que ā'macsti'na'j tū' catilaktzī'uj
lā' ā'macsti'na'j huampala chu nalaktzī'mpalayāuj.
Lā' huā'mā' porque nalaka'n ixTāta'. 18 Lā' ¿tuchū
huanicu'tun ā'macsti'na'j? Tū' māchekxīyāuj a'ntū
quincāhuanimā'ni'.
19 Lā' Jesús ca'tzīlh palh ixtakalhasqui'nīcu'tun
lā' ū'tza' cālīhuanilh:
—Quit iccāhuanini' que ā'macsti'na'j tū'
quintilālaktzī'uj lā' ā'macsti'na'j huampala
chu naquilālaktzī'mpalayāuj. ¿Chu tū' ū'tza'
huā'mā' a'ntū lākalhasqui'nī'pā'na'ntit hui'xina'n?
20 Ixlīstu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Hui'xina'n
nacalhua'nā'tit lā' nalakaputzayā'tit. Lā'
huan tachi'xcuhuī't xalanī'n nac quilhtamacuj
natalīpāxuhua. Lā' a'yuj pū'la nalakaputzayā'tit,
ā'calīstān lej līpāxūj nalatahui'la'yā'tit. 21 A'xni'ca'
kalhatin puscāt namālacatuncuīnītza', xla'
lakaputza porque pātī huan taca'tzāt. Lā' a'xni'ca'
lacatuncuīnī'ttza' huan ska'ta', xla' tū'tza' pāstaca
a'nchī pātīni'lh como chilhtza' nac quilhtamacuj
lakatin ska'ta'. Lā' ū'tza' lej līpāxuhua. 22 Lā' nā
chuntza' hui'xina'n chuhua'j lakaputzayā'tit. Lā'
a'xni'ca' quit na'iccālakmimpalayāni' hui'xina'n lā'
a'xni'ca' lej napāxuhua'yā'tit hui'xina'n. Lā' nīn
tintī' caticāmaklhtīni' huā'mā' tapāxuhuān.
23 ’Lā' a'xni'ca' namin huanmā' chi'chini',
hui'xina'n nīn tuntū'tza' quintilākalhasqui'nīuj.
Ixlīstu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni', quinTāta'

nacāmaxquī'yāni' ixlīhuāk a'ntū nasqui'ni'yā'tit
por quinquilhtampān. 24 Lā' tūna'j squi'nī'ta'ntit
nīn tuntū' por quinquilhtampān. Casqui'ntit
lā' namaklhtīni'nā'tit. Lā' chuntza' lej
nalīpāxuhua'yā'tit.

Jesús ū'tza' tlajalh quilhtamacuj

25 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Lā' iccāhuaninī'ta'ni' huā'mā' hua'chi a'ntū
lītalacastuca. Lā' namin huan quilhtamacuj
a'xni'ca' tū'tza' icticātā'chihuīna'ni' chuntza'.
Lej xa'nca na'iccātā'līchihuīna'nāni' quinTāta'.
26 Huanmā' quilhtamacuj hui'xina'n
nasqui'ni'yā'tit quinTāta' por quinquilhtampān.
Lā' tū'tza' timaclacasqui'lh palh quit
na'icsqui'ni' quinTāta' por hui'xina'n, 27 porque
quinTāta' cāpāxquī'yāni' hui'xina'n. Hui'xina'n
quilāpāxquī'yāuj quit lā' kalhlaka'ī'nī'ta'ntit
palh quit icminī'ta'ncha' de Dios. Lā' ū'tza' xla'
cālīpāxquī'yāni' hui'xina'n. 28 Quit icmincha' de
quinTāta' lā' icmilh huā'tzā' nac quilhtamacuj.
Lā' chuhua'j na'icmakxteka huā' quilhtamacuj lā'
na'iclaka'mpala quinTāta'.

29 Lā' tuncan huan ī'sca'txtunu'nī'n tahuanilh:

—Chuhua'j lej xa'nca icmāchekxīyāuj a'ntū chi-
huīna'mpā't como tū'tza' chihuīna'mpā't hua'chi
a'ntū lītalacastuca. 30 Lā' chuhua'j icca'tzīyāuj que
hui'x lej ca'tzīya' ixlīhuāk. Lā' tū'tza' tasqui'nī
nakalhasqui'nīca'na' hui'x. Lā' icca'tzīyāuj xa'nca
que hui'x ta'nī'ta'nchi a'nlhā hui'lacha' Dios.

31 Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Hua'chīlh kalhlaka'ī'yā'tittza'. 32 Mimā'tza'
huan chi'chini', lā' chuhua'j huā'mā' quilhtamacuj
a'xni'ca' hui'xina'n na'a'kahua'nā'tit. Milīhuākca'n

hui'xina'n chā'tunu' napinā'tit na minchicca'n
lā' quit naquilāmakxtekāuj quē'cstu. Lā' a'yuj
quilāmakxtekui, tū' quē'cstu ictitahui'lalh porque
quinTāta', xla' quintā'lahuī'. 33 Lā' iccāhuaniyāni'
huā'mā' para que chuntza' tū' najicua'nā'tit
porque hui'xina'n quilālīpāhuanāuj xmān quit.
Lā' como lahui'lā'na'ntitcus nac quilhtamacuj,
napātīni'nā'tit. Tū' cajicua'ntit. Quit ictlajanī't
huan a'ntī māpa'ksī huan quilhtamacuj.

17

Jesús kalhtō'ka'lh por ī'sca'txtunu'nī'n

1 Lā' a'xni'ca' huankō'lh huā'mā', Jesús tala-
cayāhualh nac a'kapūn lā' hualh:

—Tāta', chilhtza' huan quilhtamacuj.
Caqui'a'cnīni'ni' quit, mi'O'kxa', lā' nā chuntza'
quit nā na'ica'cnīni'ni'yāni'. 2 Quimaxquī'nī'ta'
talacasqui' para na'iccāmāpa'ksī ixlīhuākca'n huan
tachi'xcuhuī't. Lā' chuntza' quit tzē na'iccāmaxquī'
xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu xlaca'n
ixlīhuākca'n a'ntī quimacamaxquī'nī'ta'. 3 Xlaca'n
talakapasāni' hui'x lā' quintalakapasa quit,
Jesucristo. Lā' taca'tzī que hui'x scana'nca Dios lā'
que hui'x quimacata'nī'ta'. Chuntza' tasu'yu que
xlaca'n taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n para
pō'ktu.

4 'Quit ica'cnīni'ni'nī'ta'ni' huā'tzā' nac quilhta-
macuj. Lā' ictlahuakō'lhtza' a'ntū quilakma'cata'
na'ictlahua. 5 Chuhua'j Tāta', caqui'a'cnīni'ni'
na milacapūn chuntza' hua'chi ixqui'a'cnīni'ni'ya'
a'xni'ca' xa'ictā'lahui'lachāni' hui'x a'xni'ca' tūna'j
ixa'nan quilhtamacuj.

6 'Lā' huan xalanī'n nac quilhtamacuj
a'ntī hui'x quimacamaxquī'nī'ta', xlaca'n
iccāmālakapasnīnī'ttza' a'ntī hui'x. Xlaca'n mila'
ixtahuanī't lā' hui'x quimacamaxquī'nī'ta' lā'
xlaca'n ta'a'kahuāna'ni'nī't milīmāpa'ksīn. 7 Lā'
chuhua'j xlaca'n taca'tzī que milīmāpa'ksīn
ū'tza' a'ntū iclītlō ixlīhuāk. 8 Quit iccāhuaninī't
mintachihuīn a'ntū quihua'ni' hui'x. Lā' xlaca'n
quintamaklhtīni'nī't. Lā' xlaca'n chuhua'j
taca'tzītza' palh lej stu'ncua' icminī'ta'ncha' a'nlhā
hui'la'chi hui'x. Lā' takalhlaka'ī'nī'ttza' palh hui'x
quimacata'nī'ta'nchi.

9 'Quit icsqui'ni'yāni' por ū'tunu'n. Tū' ic-
squi'ni'yāni' por xalanī'n huā'tzā' nac quilhta-
macuj. Icsqui'ni'yāni' xmān por xlaca'n a'ntī
quimacamaxquī'nī'ta' porque xlaca'n huāk mila'.
10 Huāk a'ntī quila' nā mila'. Lā' huāk a'ntī mila' nā
quila'. Lā' quit quinta'a'cnīni'ni'nī't.

11 'Lā' chuhua'j quit na'iclakmimpalayāni' hui'x.
Tū'tza' ictitachokolh nac quilhtamacuj. Xlaca'n
natatachoko nac quilhtamacuj. Padre Santo,
quinTāta', cacāmaktaka'lhti con milīmāpa'ksīn
xlaca'n a'ntī quimacamaxquī'nī'ta' para que
chu lakatin natala, hua'chi hui'x lā' quit chu
lakatin. 12 A'xni'ca' xa'iclahuī' con ū'tunu'n,
xa'iccāmaktaka'lha con milīmāpa'ksīn a'ntī
quimacamaxqui' hui'x. Xa'iccāmaktaka'lha xlaca'n.
Lā' chuntza' tū' tataxtutāyanī't nīn kalhatin
de huan chi'xcuhuī'n, xmān ū'tza' a'ntī līhui'lī
taxtutāya. Chuntza' tlōkentaxtūlh mintachihuīn
chu a'nchī tatzo'kni'.
13 'Chuhua'j quit iclaka'mā'chāni'. Lā'
līhuan icuī'cus huā'tzā' nac quilhtamacuj, quit

icuan huā'mā' para que chuntza' xlaca'n
nataka'lhī tapāxuhuān hua'chi quit. 14 Quit
iccāmaxquī'nī't mintachihuīn. Lā' huan xalanī'n
nac quilhtamacuj taca'tzalaktzī'n xlaca'n.
Cāca'tzalaktzī'ncan quinchi'xcuhuī'n porque
xlaca'n tū' xalanī'n nac quilhtamacuj, chuntza'
hua'chi quit tū' xala' nac quilhtamacuj. 15 Tū'
icsqui'ni'mā'ni' que cacāma'xtu nac cā'quilhtamacuj.
Quit icsqui'ni'yāni' que cacāmaktāya' para que
huan ko'ti'ti' tū' nacātlaja. 16 Xlaca'n tū' xalanī'n
nac quilhtamacuj, chuntza' hua'chi quit tū' xala'
nac quilhtamacuj. 17 Lā' xalacuan cacālītlō't
mintachihuīn, como mintachihuīn ū'tza' lej
xastu'ncua'. 18 Hua'chi quima'cata'nī'ta' quit
nac quilhtamacuj, nā chuntza' xlaca'n nā quit
na'iccālakmacā'n huan xalanī'n nac quilhtamacuj.
19 Lā' por ixpālacataca'n quit na'iclītamacamāstā'
quē'cstu hua'chi lē'ksajna' para que nā chuntza'
xlaca'n stu'ncua' natala mila'.

20 ’Lā' icsqui'nīmā'ni' por ū'tunu'n lā' por
ixlīhuākca'n a'ntī nā natakalhlaka'ī' ā'calīstān por
ixpālacata ixtachihuīnca'n xlaca'n a'ntī quila'.
21 Icsqui'ni'yāni' que xlaca'n chu lakatin catalalh
con quina'n, Tāta', chuntza' hua'chi chu lakatin
quina'n, hui'x lā' quit. Catalalh chu lakatin para
que chuntza' huan xalanī'n nac quilhtamacuj
nā natakalhlaka'ī' palh hui'x quima'cata'nī'ta'.
22 Hua'chi hui'x qui'a'cnīni'ni'nī'ta', nā chuntza'
quit iccā'a'cnīni'ni'nī't xlaca'n para que chu lakatin
natala hua'chi quit lā' hui'x chu lakatin quina'n.
23 Lā' quit iccātā'lahuī' xlaca'n chuntza' hua'chi
hui'x quintā'lahui'la', para que xlaca'n natala chu
lakatin. Chuntza' huan xalanī'n nac quilhtamacuj

tzē nataca'tzī palh hui'x quima'cata'nī'ta' lā' palh hui'x nā cāpāxquī'ya' xlaca'n chuntza' hua'chi quimpāxquī'ya' quit.
24 'QuinTāta', hui'x quimacamaxquī'nī'ta' xlaca'n. Lā' quit iclacasqui'n que nā xlaca'n catachā'lh a'nlhā quit na'icchā'n, para que chuntza' xlaca'n natalaktzī'n a'nchī qui'a'cnīni'ni'ya'. Hui'x qui'a'cnīni'ni'ya' como ixquimpāxquī'ya' xapū'la a'xni'ca' tūna'j ixa'nan huan quilhtamacuj.
25 Tāta', hui'x xatzey. Lā' a'yuj tū' talakapasāni' huan tachi'xcuhuī't xalanī'n nac quilhtamacuj, pero quit iclakapasāni'. Lā' quinchi'xcuhuī'n, xlaca'n taca'tzī palh hui'x quima'cata'nī'ta'.
26 Quit iccāmālakapasnīnī'ttza' tichū hui'x. Lā' na'iccāmālakapasnīcus para que chuntza' xlaca'n natapāxquī'nin chuntza' hua'chi hui'x quimpāxquī'ya'. Lā' nā chuntza' xlaca'n pō'ktu na'iccātā'lahuī'.

18

Chī'lē'nca huan Jesús
Mt. 26.47-56; Mr. 14.43-50; Lc. 22.47-53

1 Lā' Jesús a'xni'ca' tlahuakō'lh huan oración, taxtulh con ī'sca'txtunu'nī'n lā' ta'a'lh pātintacut huan pūxka Cedrón. A'ntza' ixuī' lakatin pū'olivo. Jesús a'ntza' cātā'tanūlh ī'sca'txtunu'nī'n.
2 Lā' nā huan Judas a'ntī namacamāstā' Jesús, xla' ixlakapasna'n a'ntza' porque lej maklhūhua' Jesús ixcātā'takēstoknī't a'ntza' con ī'sca'xtunu'nī'n.
3 Lā' a'ntza' nac pū'olivo Judas cālē'lh soldados lā' policíasna' a'ntī ixcāmālakachā'nī't huan xanapuxcu'nu' curas lā' huan fariseosnu'. Ixtalē'nācha'

ixlīlhtucuyāhuanca'n lā' ixpūmakskoca'n lā'
ixkanchi'chica'n.
4 Lā' como Jesús ixca'tzīkō'tza'
ixlīhuāk a'ntū napātle'keni', cātapajtzūni'lh lā'
cākalhasqui'nīlh:

—¿Tichū putzayā'tit?

5 Lā' xlaca'n takalhtīlh:

—Jesús xala' nac Nazaret.

Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Quit Jesús a'ntī putzayā'tit.

Lā' a'ntza' ixcātā'yā Judas a'ntī namacamāstā'
Jesús.
6 Lā' a'xni'ca' Jesús cāhuanilh: “Quit Jesús
a'ntī putzayā'tit”, xlaca'n kēni'yaj ta'a'lh lā'
ta'a'kā'lh nac ti'ya't.

7 Lā' Jesús chu cākalhasqui'nīpā:

—¿Tichū putzayā'tit?

Lā' xlaca'n tahuampā:

—Jesús xala' nac Nazaret.

8 Jesús cāhuanilh:

—Iccāhuanintza' palh quit. Lā' palh quit
quilāputzayāuj, cacāmakxtektit nata'a'n huā'
makapitzīn.

9 Lā' hualh huā'mā' para que natlōkentaxtū
a'ntū Jesús māni' ixuanī't: “Tū' tataxtutāyalh
nīn kalhatin de huan chi'xcuhuī'n a'ntī
quincāmacamaxquī'lh huan xaTāta'”.

10 Lā' como Simón Pedro ixlē'nācha' ixmachīta,
chu tuncan māxtulh lā' a'kacā'tēlh ixa'ka'xko'lh na
ixa'kacāna'j a'ntī ixuanican Malco. Lā' xla' ū'tza'
ixtasācua' ixuanī't huan xamāpa'ksīni' curasna'.
11 Jesús huanilh huan Pedro:

—Camānū'pala' mimachīta na mimpūmachīta.
Quit iclīhui'līnī't para na'icpātī a'ntū ixtapuhuān
quinTāta'.

Lē'ni'ca Jesús huan xamāpa'ksīni' curasna'
Mt. 26.57-58; Mr. 14.53-54; Lc. 22.54

12 Lā' tachi'palh Jesús huan soldados lā' ixco-
mandanteca'n lā' huan policías a'ntī ixlaca'n is-
raelitas. Lā' macachī'ca. 13 Lā' lē'nca pū'la na
ixchic Anás. Lā' huan papatzīn Anás ixpuhuiti'
ixuanī't huan Caifás a'ntī xamāpa'ksīni' curasna'
huanmā' cā'ta. 14 Lā' huā'mā' Caifás chu ū'tza' a'ntī
ixcāhuaninī't huan israelitas que más tzey palh
kalhatin chi'xcu' nalīnī por ixpālacata ixlīhuākca'n
huan tachi'xcuhuī't.

Pedro kalhtatzē'kli palh ixlakapasa huan Jesús
Mt. 26.69-70; Mr. 14.66-68; Lc. 22.55-57

15 Lā' ixtastālani'tēlha Jesús huan Simón Pedro lā'
ā'kalhatin sca'txtunu'. Lā' huanmā' sca'txtunu' xla'
nā ixlakapasa huan xamāpa'ksīni' curasna'. Lā'
ū'tza' lītā'tanūlh Jesús na ixtanquilhni' ixchic huan
xamāpa'ksīni'. 16 Lā' Pedro tachokolh kēpūn, ixpa-
jtzu huan xamākalhcha tanquilhni'. Taxtulh huan
sca'txtunu' a'ntī ixlakapasa huan xamāpa'ksīni'
curasna'. Lā' tā'chihuīna'lh huan tzu'ma'jāt a'ntī
ixmaktaka'lha mākalhcha. Lā' chuntza' huan
sca'txtunu' tzē mānūlh huan Pedro nac tanquil-
hni'. 17 Lā' huan tzu'ma'jāt a'ntī ixmaktaka'lha
mākalhcha, xla' kalhasqui'nīlh huan Pedro:

—¿Chu tū' nā hui'x ī'sca'txtunu' huā'mā' chi'xcu'?

Pedro kalhtīni'lh:

—Tū' quit.

18 Lā' como lej ixlonknu'n, huan tasācua'nī'n lā'
huan policías ixtahui'līnī't macscut lā' ixtayāna'
lā' ixtasko'mā'na. Lā' nā a'ntza' ixmaklayā Pedro
ī'sko'mā'.

Huan xamāpa'ksīni' curasna' kalhasqui'nīlh huan Jesús

Mt. 26.59-66; Mr. 14.55-64; Lc. 22.66-71

19 Lā' Anás a'ntī xamāpa'ksīni' curasna', xla' līkalhasqui'nīlh Jesús ixpālacata ī'sca'txtunu'nī'n lā' ixlīmāsca'tīn.

20 Lā' Jesús huanilh:

—Quit icchihuīna'nī't calacan na ixlacapūnca'n ixlīhuākca'n. Pō'ktu xa'icmāsu'yu quit nac lītokpānna' lā' nac xaka'tla' lītokpān a'nlhā ixtatakēstoka huan israelitas. Lā' nīn
tuntū' icuanī't lakatzē'k. 21 Lā' ¿a'chī'
quinkalhasqui'nī'ya' quit? Cacākalhasqui'ni' huan tachi'xcuhuī't a'ntī quintakaxmatnī't. U'tunu'n catahualh a'ntū iccāhuanilh. U'tunu'n taca'tzī a'ntū icuanī't quit.

22 Lā' a'xni'ca' Jesús hualh huā'mā', kalhatin policía a'ntī ixlacahuayā a'ntza', lacala'syāhualh lā' huanilh:

—Lā' ¿chu chuntza' kalhtīcan huā' xamāpa'ksīni' curasna'?

23 Lā' Jesús kalhtīlh:

—Palh sā' tū' tzey a'ntū icualh, cacāhua'ni' ixlīhuākca'n huā'tzā' a'ntū icualh. Lā' palh tzey a'ntū icualh quit, ¿a'chī' quintucsa'?

24 Anás lakmacā'lh Jesús xatamakachī'n huan Caifás a'ntī xamāpa'ksīni' curasna'.

Pedro kalhtatzē'kpā palh ixlakapasa Jesús

Mt. 26.71-75; Mr. 14.69-72; Lc. 22.58-62

25 Simón Pedro ixyā ī'sko'mā'. Lā' huanica:

—¿Chu tū' hui'x ī'sca'txtunu' huā'mā' chi'xcu'?

Lā' Pedro chu kalhtatzē'kpā lā' hualh:

—Tū' quit.

26 Lā' nā a'ntza' ixuī' kalhatin ixtasācua' huan xamāpa'ksīni' curasna'. Lā' xla' ixtalakapasni' ixuanī't a'ntī a'kacā'tēlh Pedro ixa'ka'xko'lh. Lā' huanmā' tasācua', xla' kalhasqui'nīlh Pedro:

—Lā' ¿chu tū' ictā'laktzī'ni' Jesús huan nac pū'olivo?

27 Lā' Pedro chu kalhtatzē'kpā lā' chu tuncan ta'salh huan lakatin gallo.

Lē'nca Jesús na ixlacapūn Pilato
Mt. 27.1-2, 11-14; Mr. 15.1-5; Lc. 23.1-5

28 Lā' cā'tzi'sāt ixuanī't a'xni'ca' māxtuca Jesús de huan na ixchic Caifás lā' lē'nca na ixchic huan gobernador. Lā' huan israelitas, xlaca'n tū' tatanūlh nac huan chic. Palh ixtatanūlh cahuā, chuntza' ko'hua'jua' ixtalalh chu a'nchī ixtalanānca'n. Lā' chuntza' tūlalh ixtahua'lh huan līhua't ixla' huan
cā'tani' a'ntū huanican pascua. 29 Lā' ū'tza' lītaxtulh
Pilato para nacātā'chihuīna'n. Lā' cāhuanilh:

—Lā' ¿tuchū ixpālacata līlē'ksa'nī'ni'nā'tit huā'mā' chi'xcu'?

30 Lā' xlaca'n takalhtīni'lh:

—Palh tū' cahuā xla' lej laclē'n, tū' xa'icticāmacamaxquī'ni' hui'x.

31 Lā' Pilato cāhuanilh:

—Pues calī'pintit hui'xina'n lā' calacāxtlahua'tit chu a'nchī ka'lhī'yā'tit mileyca'n hui'xina'n.

Lā' huan israelitas takalhtīlh:

—Pero quina'n israelitas tū' icka'lhīyāuj līmāpa'ksīn para na'icmaknīyāuj catīhuā.

32 Chuntza' pātle'kelh para que natlōkentaxtū
a'ntū ixuanī't Jesús ixpālacata a'nchī nalīnī. 33 Lā'
Pilato chu tanūpā na ixpūchihuīn lā' ta'sani'lh huan Jesús lā' kalhasqui'nīlh:

—¿Chā hui'x huan ixreyca'n israelitas?

34 Lā' Jesús huanilh:
—¿Chā mimpātunca'tzi quinkalhasqui'nī'ya' huā'mā' o talītā'chihuīna'nī'ta'ni' ā'makapitzīn por quimpālacata?
35 Lā' Pilato kalhtīlh:
—¿Chu quit israelita? Quintamacamaxquī'ni' hui'x mintā'israelitas lā' huan xanapuxcu'nu' curasna'. Lā' ¿tuchū tlahua'nī'ta'?
36 Lā' Jesús kalhtīlh:
—Quit tū' icmāpa'ksīni'n nac huā'mā' quilhtamacuj. Palh chuntza' cahuā, quinchi'xcuhuī'n ixquintalē'katāyalh xlaca'n a'xni'ca' quintachi'palh huan israelitas. Tū' icmāpa'ksīni'n huā'tzā'.
37 Lā' Pilato kalhasqui'nīlh:
—¿Pues hui'x chō'la rey?
Lā' Jesús kalhtīlh:
—Stu'ncua' a'ntū huanī'ta'. Quit iclacatuncuīlh lā' icmilh huā' nac quilhtamacuj para na'icuan a'ntū ixlīstu'ncua'. Ixlīhuākca'n a'ntī taca'tzīcu'tun a'ntū ixlīstu'ncua', xlaca'n quintakaxmata.
38 Lā' Pilato huanilh:
—¿Chichū līca'tzīcan tuchū ixlīstu'ncua'?

Jesús lacāxtlahuaca para namaknīcan
Mt. 27.15-31; Mr. 15.6-20; Lc. 23.13-25

Lā' a'xni'ca' Pilato ixuanī'ttza' huā'mā', xla' cālaktaxtupā huan israelitas lā' cāhuanilh:
—Pues quit tū' icmakkaksa nīn lakatin ixtalaclē'i' huā'mā' chi'xcu'.
39 Hui'xina'n ka'lhīyā'tit mintalanānca'n que cā'ta cā'ta quit na'icmakxteka kalhatin tachī'n a'xni'ca' lamā' huan cā'tani' a'ntū huanican pascua. ¿Lacasqui'nā'tit que na'iccāmakxtekni'yāni' ixReyca'n israelitas?

40 Lā' ixlīhuākca'n tata'sapā lā' tahualh:

—¡Xla' tū'! ¡Camakxtekti huan Barrabás!

Lā' huanmā' Barrabás xla' ka'lhāna' ixuanī't.

19

1 Lā' Pilato mākēsno'knīni'lh Jesús. 2 Lā' huan
soldados tatlahualh lakatin corona de lhtucū'n
lā' tamūhui'līlh huan Jesús lā' tamālhakē'lh
lakatin ixlu'xu' xasmumonko' como chuntza'
ixtalhakā'nan reyes. 3 Lā' ixtalaktapajtzū lā'
ixtahuanī:

—¡Lej tzehuanī't ixReyca'n israelitas!

Lā' ixtalacala'syāhua.

4 Lā' Pilato chu cālaktaxtupā huan tachi'xcuhuī't
lā' cāhuanilh:

—Calaktzī'ntit. Quit iccāmāxtuni'yāni' para que
hui'xina'n chuntza' naca'tzīyā'tit que quit tū' ic-
makkaksnī't nīn lakatin ixtalaclē'i'.
5 Lā' taxtulh Jesús. Lā' ixmūhuī' lakatin corona
de lhtucū'n. Lā' ixlhakā'nī't huan lu'xu' xasmu-
monko'. Lā' tuncan Pilato cāhuanilh:

—¡A' yā huā' chi'xcu'!

6 Lā' a'xni'ca' talaktzī'lh huan xanapuxcu'nu'
curasna' lā' huan policías, xlaca'n tatzuculh tata'sa
lā' tahualh:

—¡Caxtokohua'ca'ca! ¡Caxtokohua'ca'ca!

Lā' Pilato cāhuanilh:

—Calīpintit lā' caxtokohua'ca'tit hui'xina'n. Quit
tū' icmakkaksa nīn lakatin ixtalaclē'i'.
7 Lā' huan israelitas takalhtīlh:

—Quina'n icka'lhīyāuj lakatin ley. Lā' chu a'nchī
huan huā'mā' ley, tasqui'nī nanī huā'mā' chi'xcu'
porque māni' xla' huan que ū'tza' ixO'kxa' Dios.

8 Lā' Pilato, a'xni'ca' kaxmatli que Jesús ixuanī't
que xla' ixO'kxa' Dios, xla' ā'chulā' jicua'lh. 9 Lā'
tanūpā na ixpūchihuīn lā' kalhasqui'nīpā Jesús:

—Lā' ¿lhachū xala' hui'x?

Jesús tū' kalhtīlh.

10 Pilato huanilh:

—¿Quit tū' quintikalhti? ¿Chu tū' ca'tzīya' palh quit icka'lhī talacasqui' para que tzē na'icmakxtekāni' lā' nā icka'lhī talacasqui' para que tzē na'icxtokohua'ca'yāni'?

11 Lā' Jesús kalhtīlh:

—Palh tū' cahuā Dios ixmaxquī'ni' talacasqui', hui'x tū' ixka'lhi' nīn lakatin talacasqui' para ixquintlahua'ni' catūhuā. Lā' huan chi'xcu' a'ntī quimacamāstā'lh con hui'x, xla' ā'chulā' lej ka'tla' ka'lhī ixtalaclē'i' que hui'x.

12 Lā' a'xni'ca' kaxmatli huā'mā', Pilato ā'chulā'
makxtekcu'tulh Jesús. Lā' huan israelitas tata'salh
lā' tahuanilh:

—¡Palh hui'x namakxteka', hui'x tū' ixamigo César, a'ntī ixmāpa'ksīni'ca'n romanos! ¡Chu a'ntī lītanūcu'tun ixlīrey, xla' ū'tza' ixtā'ca'tza César!

13 Lā' a'xni'ca' kaxmatli Pilato huā'mā',
māmāxtunīni'lh Jesús. Lā' tahui'lh a'nlhā xla'
ixtlahua justicia a'nlhā huanican Empedrado lā'
nā hebreo ixtacuīni' Gabata. 14 Lā' ī'sputa xmān
lakatin chi'chini' para natzucu huan cā'tani' a'ntū
huanican pascua. Lā' hua'chi cā'tāstu'nūta huan
Pilato cāhuanilh huan israelitas:

—¡A' yā miReyca'n!

15 Lā' xlaca'n tata'salh lā' tahualh:

—¡Camaknīca! ¡Camaknīca! ¡Caxtokohua'ca'ca!

Lā' Pilato cāhuanilh:

—¿Chu lakasqui'nā'tit naxtokohua'ca'can miReyca'n?

Lā' huan xanapuxcu'nu' curasna' takalhtīni'lh:

—Quina'n icka'lhīyāuj xmān kalhatin quireyca'n. Lā' ū'tza' César.

16 Lā' tuncan Pilato cāmacamaxquī'lh xlaca'n para nataxtokohua'ca'. Lā' xlaca'n talē'lh.

Xtokohua'ca'ca Jesús
Mt. 27.32-44; Mr. 15.21-32; Lc. 23.26-43

17 Jesús taxtulh lā' ixcu'ca'lē'mā' ixcruz. Lā'
chā'lh a'nlhā huanican Ixa'kxāk Nīn lā' nā hebreo
ixtacuīni' Gólgota. 18 Lā' a'ntza' xtokohua'ca'ca
lā' nā cāxtokohua'ca'ca ā'kalhatu' na ixpāxtūtunnu'
Jesús. Lā' Jesús pu'nan ixmā'ca'canī't. 19 Lā' Pilato
māhui'līnīni'lh lakatin letrero huan nac cruz a'ntū
ixuan chuntza': Jesús xala' nac Nazaret, ixReyca'n
israelitas. 20 Lā' como huan lhā xtokohua'ca'ca
Jesús pajtzu ixuanī't de nac cā'lacchicni' lā' lej
lhūhua' israelitas talaktzī'lh huan letrero. Lā' huan
letrero tāpātu'tun tachihuīn ixtzo'kcanī't: hebreo
lā' griego lā' latín. 21 Huan xanapuxcu'nu' curasna'
tahuanilh huan Pilato:

—Tū' ixtzo'kti: "IxReyca'n israelitas". Chuhua'j catzo'kti que ū'tza' hualh: "Quit ixReyca'n israelitas".

22 Lā' Pilato cākalhtīlh:

—A'ntū ictzo'klitza' chuntza' natachoko.

23 Lā' a'xni'ca' huan soldados ixtaxtoko-
hua'ca'nī'ttza' huan Jesús, tasacni'lh ixlu'xu'
huan kalhatā'ti' soldados lā' tamālacpitzilh.
Lā' huan ixtakēnu' xla' tū' xatatza'pa' ixuanī't;
ixtacāxtlahuanī't chu kalhtin de ixa'cpūn lā' hasta
ixtampān. 24 Lā' huan soldados talāhuanilh:

—Tū' calacxtitui. Xatzey capūmāxtūj suerte para que chuntza' natasu'yu a'ntī natachokoni'.

Lā' chuntza' tlōkentaxtūlh ixtachihuīn Dios a'nlhā tatzo'kni':

Tamālacpitzilh quilu'xu' lā' tapūmāxtulh suerte
para que natasu'yu a'ntī natachokoni'.

Lā' chuntza' tatlahualh huan soldados.

25 Lā' ixpajtzu huan cruz a'nlhā ixmā'ca'canī't
Jesús, ixtayāna' ixtzī't Jesús lā' xapuscāt ixtā'tin
ixtzī't lā' huan María ixpuscāt huan Cleofas, lā'
María Magdalena. 26 Lā' Jesús cālaktzī'lh ixtzī't
lā' huan sca'txtunu' a'ntī ixmakyā. Lā' huan
sca'txtunu' ū'tza' ixuanī't a'ntī lej ixpāxquī'. Lā'
Jesús huanilh ixtzī't:

—Nā'. A' yā a'ntī nala hua'chi mi'o'kxa'.

27 Lā' tuncan huanilh huan sca'txtunu':

—U'tza' huā'yā puscāt a'ntī nala hua'chi mintzī't.

Lā' desde a'xni'ca', huanmā' sca'txtunu' mānūlh na ixchic.

Jesús nīlh
Mt. 27.45-56; Mr. 15.33-41; Lc. 23.44-49

28 Lā' Jesús ixca'tzītza' palh
ixtlōkentaxtūkō'canī'ttza' ixlīhuāk. Lā' chu a'nchī
tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios, xla' hualh:

—Ickalhpūtī.

29 Lā' a'ntza' ixuī' lakatin xālu ixlītzuma vina-
gre. Lā' līmāchū'huī'ca vinagre nac lakatin a'ntū
hua'chi panamāc. Lā' o'ksmā'ca'ca huan ixpeken
qui'hui' a'ntū huanican hisopo lā' tacha'xni'lh
hasta na ixquilhni'. 30 Lā' Jesús tzu'tzu' hua'lh
huan vinagre. Lā' tuncan hualh:

—Ixlīhuāk ictlōkentaxtūkō'nī'ttza'.

Jesús māquilhpūtīlh ixa'kxāk lā' tamacamāstā'lh ixa'cstu con Dios lā' chuntza' ixa'cstu tamakxtekli nanī.

Kalhatin soldado tāpālhtuculh Jesús con ixlanza

31 Lā' xmāntza' ā'lakatin chi'chini' ī'sputa para huan cā'tani' a'ntū huanican pascua. Lā' huan israelitas, xlaca'n tū' ixtalacasqui'n que huan ixmacni'ca'n sputnī'n natatachoko huan nac cruznu' huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan, porque huanmā' chi'chini' xla' ū'tza' lej ixtamaclacā'ni'. Lā' ū'tza' līsqui'ni'ca Pilato que nacāmāchākētu'cxnīni'n a'ntī ixcāxtokohua'ca'canī't lā' nacāmāyujūnīni'n huan ixmacni'ca'n sputnī'n.
32 Lā' huan soldados ta'a'lh lā' tachākētu'cxli huan kalhatu' chi'xcuhuī'n a'ntī ixcātā'xtokohua'ca'canī't
Jesús. 33 A'xni'ca' talaktapajtzūlh huan Jesús, talaktzī'lh que xanīntza' ixuanī't. Lā' ū'tza' tū' līchākētu'cxca xla'.
34 Lā' kalhatin soldado tāpālhtuculh Jesús con ixlanza lā' chu tuncan taxtulh ka'lhni' lā' xcān.
35 Quit Juan lā' iclaktzī'lh huā'mā'. A'ntū icuan ū'tza' a'ntū stu'ncua'. Iccāhuaniyāni' huā'mā' para que chuntza' nā hui'xina'n nakalhlaka'ī'yā'tit.
36 Lā' huā'mā' pātle'kelh para natlōkentaxtū ixtachihuīn Dios chu a'nchī tatzo'kni':
Tū' catitu'cxni'ca nīn kantin ixlucut.
37 Lā' nā chuntza' tatzo'kni':
Xlaca'n natalaktzī'n a'ntī tāpālhtucucanī't.

Mā'cnūca Jesús
Mt. 27.57-61; Mr. 15.42-47; Lc. 23.50-56

38 Lā' a'xni'ca' ixpātle'kenī't huā'mā', José xala' nac Arimatea squi'ni'lh Pilato para que namakxteka nalē'n ixmacni' Jesús. Huā'mā' José nā ū'tza' a'ntī lakatzē'k ixkalhlaka'ī' Jesús porque xla'

ixcājicua'ni' huan israelitas. Pilato makxtekni'lh
José lā' xla' a'lh lā' lē'lh huan ixmacni' Jesús.
39 Lā' nā tā'a'lh huan Nicodemo a'ntī pū'la ixlak-
minī't cā'tzī'sa huan Jesús, lā' xla' līmīlh catūhuā
a'ntū lej mu'csa a'ntū ixlīcāxtlahuacanī't mirra lā'
áloes. Lā' hua'chi pu'xamacāuj kilos līmilh huan
Nicodemo. 40 Lā' chuntza' José lā' Nicodemo
talē'lh huan ixmacni' Jesús lā' talīpāsna'tli lu'xu'
lā' nā tatā'mānūlh huan a'ntū lej mu'csa a'ntū
ixtalīminī't. Chuntza' ixtaka'lhī ixtahui'latca'n
huan israelitas a'xni'ca' ixtamā'cnūnu'n. 41 Lā'
a'nlhā xtokohua'ca'ca Jesús, pajtzu ixuī' lakatin
pū'olivo lā' a'ntza' ixuī' lakatin lhu'cu' a'ntū ixt-
lahuacanī't para namā'cnūcan catīhuā, lā' a'ntza'
tintī'na'j ixmā'cnūcanī't, nīn kalhatin. 42 Lā' como
huanmā' lhu'cu' pajtzu ixuī' lā' a'ntza' mānūca ix-
macni' Jesús como ixtzucumā'tza' huan chi'chini'
a'ntū ixtapūjaxa israelitas.

20

Jesús lakahuanchokolh
Mt. 28.1-10; Mr. 16.1-8; Lc. 24.1-12

1 Cā'domingo lej cā'tzi'sāt a'xni'ca' cā'pucsua'cus
ixuanī't, lā' María Magdalena a'lh huan nac lhu'cu'
a'nlhā ixmānūcanī't Jesús. Xla' laktzī'lh tū'tza'
ixuī' huan chihuix a'ntū ixkalhui'līcanī't huan
lhu'cu'. 2 Tu'jnuntēlha cālaka'lh huan Simón Pedro
lā' ā'kalhatin sca'txtunu' a'ntī lej ixpāxquī' Jesús. Lā'
cāhuanilh:

—Māxtucanī't de nac lhu'cu' huan Māpa'ksīni' lā'
tū' icca'tzīyāuj a'nlhā mā'cnūca.

3 Lā' Pedro lā' huan ā'kalhatin sca'txtunu'
tataxtulh lā' ixta'a'mā'na huan nac lhu'cu'.

4 Ixkalhatu'ca'n ixtatu'jnuntēlha a'cxtim. Lā'
ā'calīstān kalhatin ā'chulā' tu'jnulh. Lā' Pedro
a'kapū'laca. Lā' xapū'la chā'lh huan nac lhu'cu'
huan ā'kalhatin sca'txtunu'. 5 Lā' taquilhpūtalh
lā' talacanūlh lā' laktzī'lh a'ntza' ixuī' huan
lu'xu' a'ntū ixlīpāsna'tcanī't Jesús. Lā' huan
sca'txtunu' tū' tanūlh. 6 Lā' Simón Pedro
ī'stālatēlha. Lā' ā'calīstān xla' chā'lh lā' tanūlh huan
nac lhu'cu' lā' a'ntza' laktzī'lh huan lu'xu' a'ntū
ixlīpāsna'tcanī't Jesús. 7 Nā laktzī'lh huan pāyu a'ntū
ixlītakoksna'tnī't na ixa'kxāk Jesús. Lā' tū' ixtā'huī'
huan lu'xu'; lacatin ixuī' lā' ixpāsui'tui'līcanī't. 8 Lā'
nā tanūlh huan sca'txtunu' a'ntī xapū'la ixchinī't
huan nac lhu'cu' lā' laktzī'lh lā' a'ka'ī'lh que Jesús
ixlakahuanchokonī't. 9 Lā' tūna'j ixtamāchekxīkō'
huan ixtachihuīn Dios a'nlhā ixtatzo'kni' que
tasqui'nī nalakahuanchoko Jesús. 10 Lā' huan
tamā'na sca'txtunu'nī'n ta'a'mpā na ixchicca'n.

Jesús talacsu'yuni'lh María Magdalena
Mr. 16.9-11

11 Lā' María tāyalh ixtanquilhni' huan lhu'cu'
a'nlhā ixmānūcanī't Jesús. Lā' ixcalhuan. Lā'
līhuan ixcalhuayā, taquilhpūtalh lā' talacanūlh
huan nac lhu'cu'. 12 Lā' cālaktzī'lh kalhatu' ángeles
lā' lej lakstala'nka' ixtaka'lhī ixlu'xu'ca'n. Xlaca'n
ixtahui'lāna' a'nlhā ixmāpī'canī't huan ixmacni'
Jesús. Kalhatin ixuī' na ixa'cpūn lā' kalhatin nā
ixuī' na ixtojon a'nlhā ixmāpī'canī't Jesús. 13 Lā'
huan ángeles takalhasqui'nīlh:

—Puscāt, ¿a'chī' calhua'na'?

Lā' xla' cāhuanilh:

—Lē'nca ixmacni' quiMāpa'ksīni'. Lā' tū' icca'tzī
lhachū mānūcanī't.

14 Lā' a'xni'ca' ixuanī'ttza' huā'mā', chu tuncan
xla' talakspi'tli lā' laktzī'lh Jesús a'ntza' ixyā. Lā'
xla' tū' ixlakapasa palh ū'tza' Jesús. 15 Lā' Jesús
huanilh:

—Puscāt, ¿a'chī' calhua'yā't? ¿Tichū putzaya'?

Lā' huan puscāt xla' ixpuhuan ū'tza' huan maktaka'lhna' pū'olivo lā' huanilh:

—Señor, palh hui'x lī'pi, caquihua'ni' a'nlhā lī'pi, para que chuntza' quit na'ica'n ictē.

16 Lā' Jesús huanilh:

—¡María!

Lā' xla' chu talakspi'tpā lā' huanilh:

—¡Raboni! —ū'tza' lakatin tachihuīn hebreo a'ntū huanicu'tun Mākalhtō'kē'ni'.

17 Lā' Jesús huanilh:

—Tū' caquixa'ma' porque quit tūna'j ictā'kayāhua a'nlhā hui'lacha' quinTāta'. Capinchi lā' cacāhua'ni' huan tā'timīn que quit na'ictā'kayāhua a'nlhā hui'lacha' quinTāta'. Lā' ū'tza' nā minTāta'ca'n lā' quinDios lā' minDiosca'n.

18 Lā' tuncan María Magdalena a'lh cāmāca'tzīnī huan sca'txtunu'nī'n que xla' ixlaktzī'nī'ttza' huan Māpa'ksīni' lā' cāhuanilh a'ntū ixuaninī't.

Jesús cātalacsu'yuni'lh huan ī'sca'txtunu'nī'n
Mt. 28.16-20; Mr. 16.14-18; Lc. 24.36-49

19 Lā' a'xni'ca' ī'smalanka'namā'tza' huanmā' domingo lā' huan sca'txtunu'nī'n ixtatakēstokkō'nī't nac lakatin chic. Lā' lacchahuaj ixtatanūmā'na porque xlaca'n ixtajicua'ni' huan israelitas. Lā' Jesús tanūlh lā' tāyalh na ixlaclhpu'nanca'n lā' cāhuanilh:

—Xa'nca' cacā'a'nīni'ni'.

20 Lā' a'xni'ca' ixcāhuaninī'ttza' huā'mā', cāmāsu'ni'lh ixmacan lā' ixtāpān. Lā' huan sca'txtunu'nī'n lej tapāxuhualh porque talaktzī'mpā huan Māpa'ksīni'.
21 Lā' Jesús chu cāhuanipā:
—Xa'nca cacā'a'nīni'ni' hui'xina'n. Chuntza' a'nchī quimacamilh quinTāta' lā' nā chuntza' hui'xina'n na'iccāmacā'nāni' quit.
22 Lā' a'xni'ca' huankō'lh huā'mā', Jesús cāsu'nulh xlaca'n lā' cāhuanilh:
—Chuhua'j, caquilāmaklhtīuj huā' Espíritu Santo.
23 Palh hui'xina'n māsputūnu'ni'yā'tit ixtalaclē'i' kalhatin, xla' tū'tza' laclē'n. Lā' palh hui'xina'n tū' catimāsputūnu'ni'tit ixtalaclē'i' kalhatin, xla' ū'tza' laclē'ncus.

Tomás laktzī'lh huan Māpa'ksīni' lakahuanchokonī'ttza'

24 Kalhatin sca'xtunu' ixtacuīni' Tomás lā' nā ixuanican Stu'yūn. Xla' tū' ixmaklahuī' con huan ā'makapitzīn sca'txtunu'nī'n a'xni'ca' cātalacsu'yuni'lh Jesús.
25 Lā' xlaca'n tahuanilh:
—Iclaktzī'ujtza' huan Māpa'ksīni'.
Tomás cāhuanilh:
—Palh tū' na'iclaktzī'n a'nlhā takāhuī'nī't na ixmakxtampūn lā' palh tū' na'icxa'mani' a'nlhā ixtanūni'nī't clavos, lā' palh tū' na'icxa'ma ixtāpān a'nlhā takāhuī'nī't, tū' ictikalhlaka'ī'lh palh lakahuanchokonī't.
26 Lā' ixlītzeyama'j huampala ixtatakēstokpalanī't huan sca'txtunu'nī'n lā' nā Tomás a'ntza' ixmakuī'. Lā' a'yuj ixlacchahuayā huan chic, Jesús tanūlh lā' tāyalh na ixlaclhpu'nanca'n lā' cāhuanilh:
—Xa'nca cacā'a'nīni'ni'.
27 Lā' tuncan huanica Tomás:

—Camānu' mimakspulh na quimakxtampūn
a'nlhā quimakxtampūlhu'cu'canī't lā' calaktzi'
quimacan lā' castu'ncti mimacan lā' caxa'ma'
quintāpān. Lā' tū'tza' capuhua' palh tū' stu'ncua'
iclakahuanchokonī't. Cakalhlaka'i'.
28 Lā' Tomás kalhtīni'lh:

—¡QuiMāpa'ksīni' lā' quinDios!

29 Lā' Jesús huanilh:

—Tomás, chuhua'j hui'x kalhlaka'ī'ya' porque
quilaktzī'nī'ta'. Līpāxūj a'ntī takalhlaka'ī' lā' a'yuj
xlaca'n tū' quintalaktzī'nī't.

A'chī' tzo'kca huā'mā' libro

30 Lā' Jesús tlahuapā lej lhūhua' lē'cnīn
na ixlacapūnca'n ī'sca'txtunu'nī'n. Lā' huan
tamā'na lē'cnīn xla' tū' tatzo'kni' huā' nac libro.
31 Makapitzīn lē'cnīn xla' tatzo'kni' para que
chuntza' hui'xina'n nakalhlaka'ī'yā'tit que
Jesús xla' ū'tza' ixO'kxa' Dios a'ntī Dios mānūlh
ixlīmāpūtaxtunu', lā' chuntza' hui'xina'n tzē
naka'lhī'yā'tit xasāsti' minquilhtamacujca'n por
ixpālacata nalīpāhua'nā'tit Jesucristo.

21

Jesús cātasu'yuni'lh huan kalhatojon ī'sca'txtunu'nī'n

1 Lā' ā'calīstān Jesús cātasu'yuni'pā ī'sca'txtunu'nī'n
na ixquilhtūn huan xcān a'ntū ixtacuīni' Galilea,
lā' nā ixuanican Tiberias. Lā' a'xni'ca' talacsu'yulh
chuntza' līlalh: 2 A'ntza' ixtahui'lāna' kēxtim Simón
Pedro lā' Tomás, a'ntī ixuanican Stu'yūn, lā'
Natanael xala' nac Caná de Galilea, lā' ixo'kxa'n
Zebedeo lā' ā'kalhatu' ī'sca'txtunu'nī'n Jesús. 3 Lā'
Simón Pedro cāhuanilh:

—Ica'nā icsquī'tī'nin.

Lā' xlaca'n tahualh:

—Nā quina'n na'iccātā'a'nāni'.

Ta'a'lh lā' tatanūlh nac barco. Lā' nīn tuntū'
tachi'palh ixlīhuāk huanmā' tzī'sa. 4 Lā' a'xni'ca'
tzuculh tuncuī, Jesús cātasu'yuni'lh na ixquilhtūn
xcān. Lā' huan sca'txtunu'nī'n tū' ixtaca'tzī tichū.
5 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Chi'xcuhuī'n, ¿tuchū chi'panī'ta'ntit?

Lā' xlaca'n takalhtīlh:

—Nīn tuntū'.

6 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Camacapintit huan pūtayan na ixpāxtūcāna'j huan barco. Lā' a'ntza' nachi'payā'tit.

Lā' chuntza' tatlahualh xlaca'n. Lā' tuncan
tūlatza' ixtamācutū huan ixpūtayanca'n porque lej
lhūhua' squī'ti' ixtalaknūnī't. 7 Huan sca'txtunu'
a'ntī lej ixpāxquī' Jesús, xla' huanilh Pedro:

—¡U'tza' huan Māpa'ksīni'!

Lā' a'xni'ca' huanica huā'mā', Simón Pedro chu
tuncan lhakā'lh ixtakēnu' a'ntū ixtamakxtunī't
lā' xla' chu tuncan tojōlh nac xcān lā' laka'lh
Jesús. 8 Lā' huan barco pajtzu huan quilhtūn
ixuanī't, hua'chi cien metros ixlīmakat ixuanī't.
Lā' huan makapitzīn ixtapūmimā'na huan barco
lā' ixtastancalīmimā'na huan ixpūtayanca'n a'ntū
ixpūtalaknūnī'ta'ncha' lhūhua' squī'ti'.

9 Lā' a'xni'ca' tatacutchi xlaca'n talaktzī'lh
pūlactin macscut de carbón lā' ixkalhmā'ca'canī't
huan jala'nat lakatin squī'ti' lā' pāntzi. 10 Lā' Jesús
cāhuanilh:

—Calīta'ntit macsti'na'j squī'ti' a'ntū chi'patittza'.

11 Lā' Simón Pedro tuncan tojōlh nac barco
lā' stancalīmilh huan pūtayan nac quilhtūn. Lā'

huan pūtayan ixpūtalaknūnī'ta'ncha' lakatin ciento tu'pu'xamacāujtu'tun laka'tla'n squī'ti'. Lā' a'yuj lej lhūhua' squī'ti' ixtalaknūnī't, pero huan pūtayan tū' taxtī'tli.
12 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Cata'ntit, cahuā'ya'ntit.

Lā' nīn chā'tin sca'txtunu' talīhui'līlh natakalhasqui'nī tichū porque ixtaca'tzī palh ū'tza' Māpa'ksīni'.
13 Jesús quītayalh huan pāntzi lā' cāmaxquī'lh xlaca'n. Lā' chu chuntza' tlahuapā huan squī'ti'.

14 Huā'mā' a'nlhā ixlīmaktu'tun cātasu'yuni'lh ī'sca'txtunu'nī'n a'xni'ca' ixlakahuanchokonī'ttza'.

Jesús tā'chihuīna'lh Simón Pedro

15 A'xni'ca' tahuā'yankō'lh, Jesús kalhasqui'nīlh huan Simón Pedro:

—Simón, ixo'kxa' Jonás, ¿chā más quimpāxquī'ya' quit que huā' ā'makapitzīn chi'xcuhuī'n quintapāxquī'?

Lā' Pedro kalhtīlh:

—U'huē, Māpa'ksīni'. Hui'x ca'tzīya' palh icpāxquī'yāni'.

Jesús huanilh:

—Cacāmaktāya' a'ntī quintakalhlaka'ī'.

16 Lā' chu kalhasqui'nīpā ixlīmaktu':

—Simón, ixo'kxa' Jonás, ¿chā quimpāxquī'ya'?

Lā' Pedro kalhtīlh:

—U'huē, Māpa'ksīni'. Hui'x ca'tzīya' palh icpāxquī'yāni'.

Lā' Jesús huanilh:

—Cacāmaktaka'lhti a'ntī quintakalhlaka'ī' chuntza' hua'chi līlacatzucu cāmaktaka'lha ixborregos a'ntī ixtēcu'.

17 Lā' ixlīmaktu'tun chu kalhasqui'nīpā:

—Simón, ixo'kxa' Jonás, ¿chā quimpāxquī'ya'?

Lā' Pedro līlakaputzalh porque xla' kalhasqui'nīca ixlīmaktu'tun palh ixpāxquī' Jesús. Lā' huanilh:

—Māpa'ksīni' huix ca'tzīya' ixlīhuāk. Hui'x ca'tzīya' palh icpāxquī'yāni'.

Lā' Jesús huanilh:

—Cacāmaktāya' a'ntī quintakalhlaka'ī'.
18 Icuaniyāni' quit ixlīstu'ncua'. A'xni'ca' o'kxa'cus
ixuanī'ta', hui'x ixlhakā'na'na' lā' ixpina' chu
a'nlhā ixpincu'tuna'. A'xni'ca' papatzīntza' nala'ya'
hui'x, nalacstū'nca' mimpekenī'n lā' ā'kalhatin
namacachī'yāni' lā' xla' nalē'nāni' a'nlhā tū'
pincu'tuna' hui'x.
19 Lā' chuntza' Jesús ixlīhuanimā' Pedro a'nchī
xla' nalīnī lā' chuntza' huā'mā' nalī'a'cnīni'ni' Dios.
Lā' ā'calīstān huanilh:

—Caquistāla'ni'.

Huan sca'txtunu' a'ntī lej ixpāxquīcan

20 Pedro talakspi'tli lā' laktzī'lh kalhatin
sca'txtunu' ī'stālani'tēlha. U'tza' huā'mā' Jesús
lej ixpāxquī'. Lā' nā huā'mā' ū'tza' a'ntī ixpāxtūhuī'
Jesús a'xni'ca' ixtahuā'yamā'na lā' kalhasqui'nīlh:
"Māpa'ksīni', lā' ¿tichū namacamāstā'yāni'?" 21 Lā'
a'xni'ca' laktzī'lh Pedro kalhasqui'nīlh Jesús:

—Māpa'ksīni', lā' huā'mā' ¿tuchū napātle'keni'?

22 Lā' Jesús kalhtīlh:

—Palh quit na'iclacasqui'n que xla' nalatahui'la
hasta a'xni'ca' na'icmimpala, ¿chu mimaca'tzi
hui'x? Hui'x caquistāla'ni' quit.

23 Lā' ū'tza' ixtalīhuan huan tā'timīn que huanmā'
sca'txtunu' tū' catinīlh. Jesús tū' hualh palh
tū' catinīlh. A'ntū hualh xla' ū'tza': "Palh quit

na'iclacasqui'n que xla' nalatahui'la hasta a'xni'ca' na'icmimpala, ¿chu mimaca'tzi hui'x?"
24 Lā' huā'mā' sca'txtunu' ū'tza' quit. Icmālacstū'ncnī't lā' ictzo'knī't huā'mā' tachihuīn. Lā' icca'tzīyāuj que lej stu'ncua' a'ntū icuan.
25 Lā' a'nampala lej lhūhua' catūhuā a'ntū tlahualh Jesús. Lā' palh ixtzo'kui'līca cahuā ixlīhuāk a'ntū tlahualh xla', chō'la tūlalh ixlītahui'lakō'lh ixlīka'tla' quilhtamacuj ixlīlhūhua' libros a'nlhā ixtzo'kui'līca. Amén.

Huan Xasāsti' testamento: Huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo
New Testament in Totonac, Xicotepec De Juárez (MX:too:Totonac, Xicotepec De Juárez)

copyright © 1978 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Totonac, Xicotepec De Juárez

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Totonaco, Xicotepec de Juárez [too], Mexico

Copyright Information

© 1978, Wycliffe Bible Translators, Inc.
This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (http:// creativecommons.org/ licenses/ by-nc-nd/ 3.0/) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.
You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Totonac, Xicotepec De Juárez

© 1978, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022
19fdc186-6668-5688-b18c-dfd601741a49